

kapitola: Analytická část

Schváleno dne 24. 3. 2016

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014-2020

Na území místní akční skupiny
Rozvoj Krnovska

Nositel Strategie

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA ROZVOJ KRNOVSKA

Příprava Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na území místní akční skupiny Rozvoj Krnovska byla realizována i díky finanční podpoře v rámci realizace projektu Operačního programu Technická pomoc a rovněž i díky Moravskoslezskému kraji.

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
ŠANCE PRO VÁŠ ROZVOJ

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Zpracovatel a nositel Strategie:

Místní akční skupina Rozvoj Krnovska

Metodik Strategie:

Ing. Pavel Antony

Zpracovatelským tým Strategie:

Ing. Pavel Antony

Václav Kalda

Martina Jalamasová

Ing. Kristýna Kutálková

Ing. Jana Dohnalová

Ing. Pavel Žiška a kolektiv (Agentura pro regionální rozvoj, a.s.)

PhDr. Dušan Janák, PhD., a kolektiv (Slezská univerzita v Opavě, Centrum empirických výzkumů)

+ všichni aktivní účastníci při jednáních pracovních skupin, veřejných projednání, atd.

Obsah analytické části:

1.1. Socio-ekonomická analýza	1
1.1.1. Vymezení území MAS Rozvoj Krnovska	1
1.1.2. Společnost.....	7
1.1.3. Hospodářství.....	21
1.1.4. Zaměstnanost	31
1.1.5. Technická infrastruktura	39
1.1.6. Sociální infrastruktura	47
1.1.6.1. Školství.....	47
1.1.6.2. Zdravotnictví.....	54
1.1.6.3. Sociální péče a sociální služby.....	55
1.1.6.4. Spolky – život v obcích.....	59
1.1.6.5. Bezpečnost.....	61
1.1.6.6. Bydlení	62
1.1.7. Životní prostředí	68
1.1.8. Cestovní ruch	77
1.1.9. Vyhodnocení rozvojového potenciálu území	80
1.2 Analýza problémů a potřeb	83
1.3 SWOT - analýza.....	88
Seznam tabulek, obrázků a grafů	95

Seznam použitých zkratk

ARR	Agentura pro regionální rozvoj
CR	Cestovní ruch
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
DSO	Dobrovolný svazek obcí
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IČ	Identifikační číslo
ISÚ	Integrovaná strategie území
JPO	Jednotka požární ochrany
LEADER	„Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale“ ¹
MAS	Místní akční skupina
MHD	Městská hromadná doprava
MOS	Meziobecní spolupráce
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
OZP	Osoba zdravotně postižená
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SDLB	Sčítání lidu, domů a bytů
OP EU	Operační program Evropské unie
SWOT analýza	„S“ - strengths (silná stránka), „W“ – weaknesses (slabá stránka), „O“ – opportunities (příležitost), „T“ – threats (hrozba)
TTP	Trvalé travní porosty
ÚPD	Územní plánovací dokumenty
ZUŠ	Základní umělecká škola
SVČ	Středisko volného času
ŠD	Školní družina
ŠK	Školní klub
ŠJ	Školní jídelna

¹ Český překlad zní: „propojení rozvojových aktivit a venkovské ekonomiky“. Principů metody LEADER využívá místní akční skupina. LEADER povzbuzuje místní potenciál propojením různých subjektů, které na území působí.

1) Analytická část

Analytická část je tvořena třemi podkapitolami, které se staly kvantitativními a kvalitativními zdroji pro vytvoření strategické části, jejich specifických cílů, opatření a aktivit. První podkapitolou je **socioekonomická analýza**, tvořena v letech 2012 – 2013. Socioekonomická analýza popisuje stav vymezených oblastí rozvoje, zachycuje vývoj trendů v oblasti a identifikuje kvantitativní a kvalitativní přednosti a nedostatky oblasti. Druhou podkapitolou je **analýza problémů a potřeb**, které jsou řešitelné na úrovni dané Strategie a vychází ze socioekonomické analýzy a z místní komunity.

V letech 2013 – 2014 byla zpracována v rámci komunitního projednávání „*Souhrnná výzkumná zpráva Strategie komunitně vedeného rozvoje na území MAS Rozvoj Krnovska na programové období 2014 – 2020*“, která je součástí této Strategie a v textu je označována jako **souhrnná zpráva**. Tím došlo k dalšímu projednání a identifikaci a doplnění problémů a potřeb zájmového území.

Třetí podkapitolou je **SWOT – analýza**, která identifikuje silné a slabé stránky a hrozby a příležitosti v daných oblastech rozvoje území Krnovska. SWOT analýza vychází z výstupů socioekonomické analýzy, z analýzy problémů a potřeb a z místní komunity.

Popis postupu zapojení komunity do procesu tvorby analytické části je popsán zejména v příloze č. 3 této Strategie. Při zpracování analytické části byla komunita zapojena do průběhu tvorby zejména provedeným dotazníkovým šetřením, anketou, veřejnými projednáními a jednáním pracovních skupin.

1.1. Socio-ekonomická analýza

Analyzovanými oblastmi v socioekonomické analýze jsou: Společnost, Hospodářství, Zaměstnanost, Technická infrastruktura, Sociální infrastruktura, Životní prostředí a Cestovní ruch. U všech těchto oblastí rozvoje jsou vždy na konci provedené analýzy identifikovány definované problémy a příležitosti. I z těch údajů se poté vycházelo při tvorbě druhé podkapitoly – analýza problémů a potřeb.

Jedním z nejdůležitějších výstupů komunitního projednání a práce ve fokusních skupinách je výše zmiňovaná souhrnná zpráva. Závěry, návrhy, témata a výstupy z této souhrnné zprávy byly rovněž zapracovány do Analýzy problémů a potřeb. Také byly zapracovány výsledky komunitního projednávání projektů Meziobecní spolupráce v ORP Krnov a Strategie KPSVL na území MAS.

1.1.1. Vymezení území MAS Rozvoj Krnovska

Krnovsko je venkovským regionem nacházejícím se v okrese Bruntál v severozápadní části Moravskoslezského kraje. Územně se shoduje se správním obvodem obce s rozšířenou působností Krnov (ORP Krnov). Severní a východní hranici Krnovska tvoří státní hranice České republiky a Polské republiky, na jihu a jihozápadě je území vymezeno hranicí s SO ORP Bruntál a okresem Opava, na severozápadě je území vymezeno hranicí s Olomouckým krajem (geografická poloha území je vyznačena na Obrázku č. 1 a rovněž v příloze č. 4 Mapa území a seznam obcí). Krnovsko tvoří homogenní venkovský region, který je vymezen katastrálním územím 25 obcí. Přirozeným spádovým centrem regionu je město Krnov. Dalšími městy jsou Město Albrechtice a Janov. Dalšími obcemi tvořící region Krnovska jsou Bohušov, Brantice, Býkov-Láryšov, Čaková, Dívčí Hrad, Heřmanovice,

Hlinka, Holčovice, Hošťálkovy, Jindřichov, Krasov, Lichnov, Liptaň, Osoblaha, Petrovice, Rusín, Slezské Pavlovice, Slezské Rudoltice, Třemešná, Úvalno, Vysoká, Zátor.

Tabulka č. 1 Lokalizace Krnovska v územně- správním členění České republiky

Hierarchická úroveň	Celek
NUTS II (region soudržnosti)	Moravskoslezsko
NUTS III (kraj)	Moravskoslezský kraj
NUTS IV (okres)	Bruntál

Jako další administrativní členění je možné použít i výčet mikroregionů – dobrovolných svazků obcí vzniklých dle zák. č. 128/200 Sb., o obcích, kdy území Krnovska zahrnuje celkem dva mikroregiony. Menší z nich, **Mikroregion – Sdružení obcí Osoblažska**, se skládá z celkem 14 obcí (obec Osoblaha a jejich 6 spádových obcí a město Město Albrechtice a jeho 6 spádových obcí). Větší mikroregion – **Mikroregion Krnovsko** – pak zahrnuje všech 25 obcí Krnovska a zahrnuje v sobě tak i členské obce Mikroregionu – Sdružení obcí Osoblažska.

Na území místní akční skupiny rovněž figurují i menší dobrovolné svazky (sdružení) obcí vytvořené za účelem realizace společných kroků a projektů k naplnění předem stanovených cílů ve vytyčené oblasti či oblastech. Jedná se o **mikroregion Quingburk**. Členy toho svazku jsou obce Holčovice a Heřmanovice a jeho snahou je realizace plánovaných kroků v oblasti cestovního ruchu a regionálního rozvoje. **Dobrovolný svazek obcí „Loučka“** sdružující obce Čaková, Zátor a Brantice za účelem odvádění a likvidace odpadních vod z území svazku obcí. **Dobrovolný svazek obcí VODA**, jehož členy jsou obce Liptaň, Vysoká, Osoblaha, Bohušov, Dívčí Hrad, Rusín, Slezské Rudoltice a Hlinka a řeší provoz a správu vodovodů a kanalizací. **Dobrovolný svazek obcí PLYN 2000** byl založen obcemi Osoblaha, Vysoká, Liptaň, Slezské Rudoltice, Rusín, Bohušov, Slezské Pavlovice, Dívčí Hrad, Hlinka a měl řešit plynofikaci území. Z hlediska finanční náročnosti tento projekt však doposud nebyl realizován.

Je-li řeč o územním sdružování obcí do mikroregionů či dobrovolných svazků obcí, je potřeba konstatovat, že 18 obcí z 25 celkových je rovněž i členskými obcemi Euroregionu Praděd. Ve Sdružení pro rozvoj Moravskoslezského kraje je členem město Krnov a Mikroregion – Sdružení obcí Osoblažska.

Tabulka č. 2 Dobrovolné svazky obcí na území Krnovska

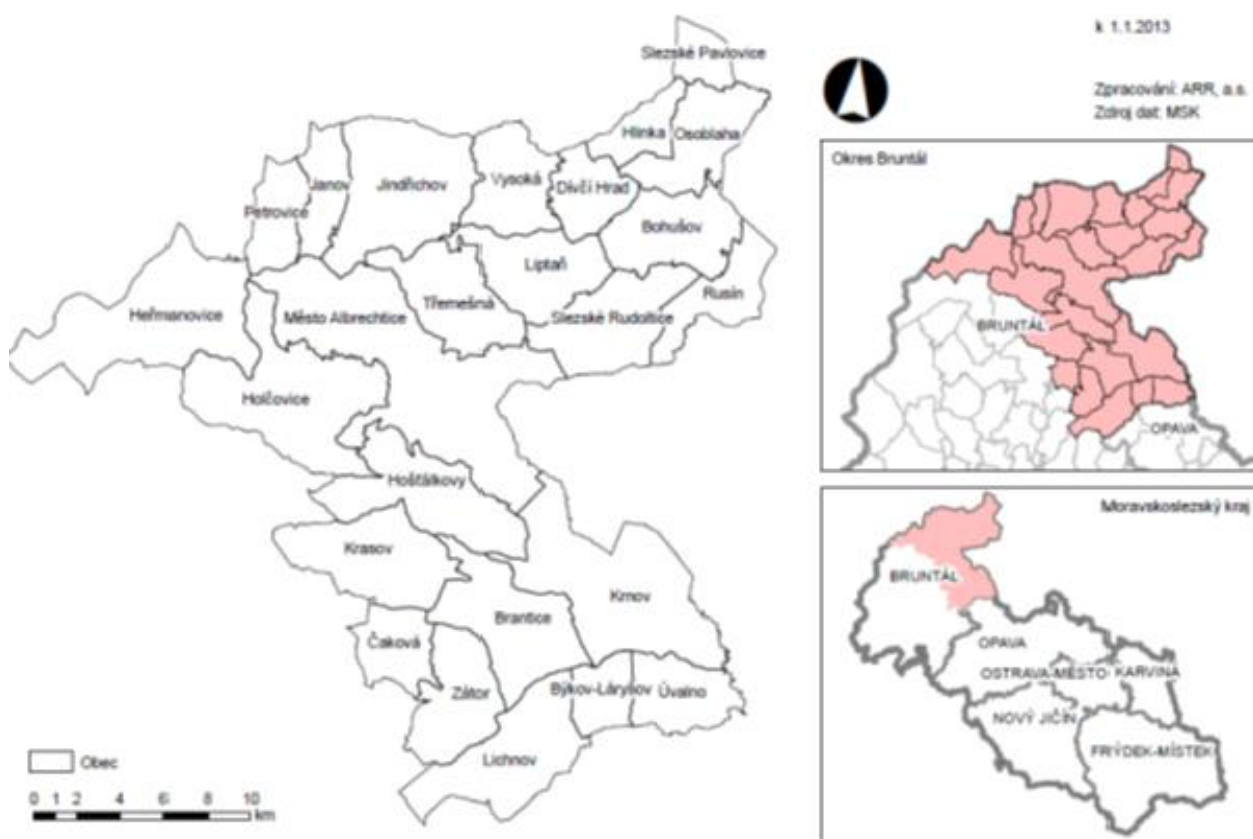
Mikroregion – dobrovolný svazek obcí	Seznam obcí
Mikroregion – Sdružení obcí Osoblažska	Osoblaha, Bohušov, Dívčí Hrad, Hlinka, Rusín, Slezské Pavlovice, Slezské Rudoltice, Město Albrechtice, Janov, Jindřichov, Liptaň, Petrovice, Třemešná, Vysoká
Mikroregion Krnovsko	Krnov, Brantice, Býkov – Láryšov, Čaková, Hošťálkovy, Krasov, Lichnov, Úvalno, Zátor, Město Albrechtice, Heřmanovice, Holčovice, Janov, Jindřichov, Liptaň, Petrovice, Třemešná, Vysoká, Osoblaha, Bohušov, Dívčí Hrad, Hlinka, Rusín, Slezské Pavlovice, Slezské Rudoltice

PLYN 2000	Osoblaha, Vysoká, Liptaň, Slezské Rudoltice, Rusín, Bohušov, Slezské Pavlovice, Dívčí Hrad, Hlinka
Mikroregion Quingburk	Holčovice, Heřmanovice
Dobrovolný svazek obcí „Loučka“	Zátor, Brantice, Čaková
DSO VODA	Liptaň, Vysoká, Osoblaha, Bohušov, Dívčí Hrad, Slezské Rudoltice, Hlinka, Rusín

Zdroj: https://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/rejstrik_so.html, vlastní šetření

Obrázek č. 1 Lokalizace Krnovska v rámci Moravskoslezského kraje

Zdroj dat: Moravskoslezský kraj, Zpracování: ARR, a.s.

Ze základních údajů o Krnovsku z Tabulky č. 3, z údajů o rozloze a celkového počtu obyvatel lze vyčíst důležitý údaj, kterým je hustota zalidnění na Krnovsku.

Tabulka č. 3 Základní údaje o Krnovsku (k 31. prosinci 2014)

Údaj	Hodnota
Rozloha	574,524 km ²
Počet obyvatel	41 145
Hustota zalidnění	71,62
Počet obcí	25
- počet místních částí	63

Zdroj: ČSÚ

Hustota zalidnění

Krnovsko zaujímá plochu 574,424 km², což je cca 10,5 % celkové plochy Moravskoslezského kraje a 0,73 % plochy celého území České republiky.

K 31. prosinci 2014 žilo na území Krnovska celkem 41 145 obyvatel. Obyvatelé Krnovska tvoří přibližně 3,38 % všech obyvatel Moravskoslezského kraje a 0,4 % všech obyvatel České republiky. Hustota zalidnění je poměrně nízká, dosahuje jen 71,62 obyvatel na km² (2014). Bez města Krnov činí hustota obyvatel v regionu pouze 32,00 obyvatel na km². Hustota zalidnění v regionu klesá západním a severozápadním směrem. Hustota zalidnění je výrazně nižší než v celém Moravskoslezském kraji i České republice. Hustota zalidnění je přibližně třikrát menší než v Moravskoslezském kraji a dvakrát menší než na území celé České republiky (viz. Tabulka č. 5).

Tabulka č. 4 Srovnání počtu obyvatel a hustoty zalidnění (k 31. prosinci 2014)

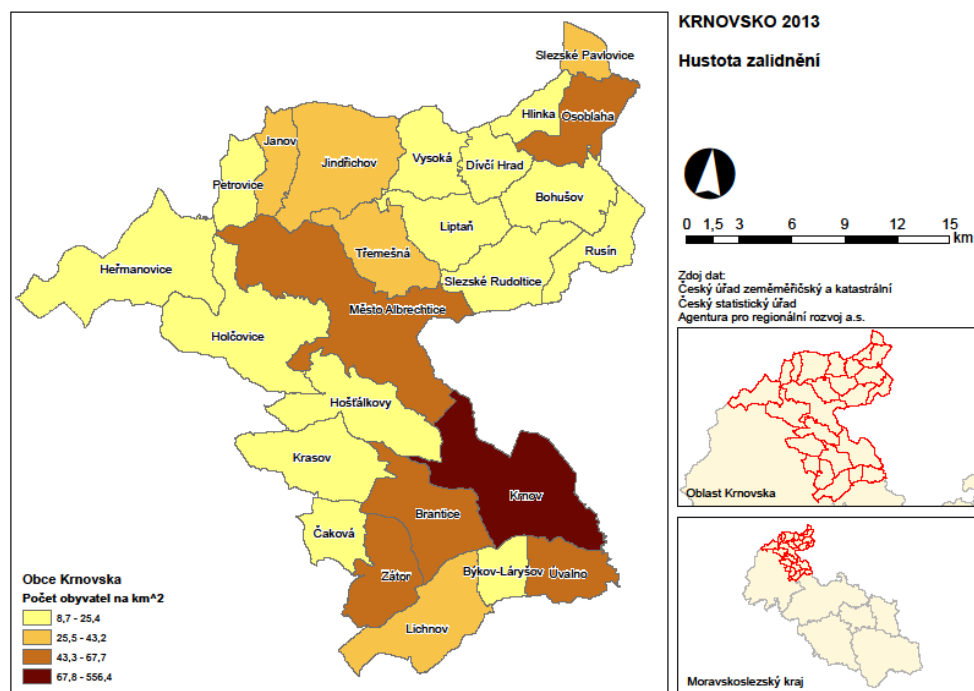
Území	Počet obyvatel	Hustota zalidnění
Krnovsko (bez města Krnov)	16 970	32,00
Krnovsko	41 145	71,62
Moravskoslezský kraj	1 217 676	224,37
Česká republika	10 538 275	133,62

Zdroj: ČSÚ

Hustota zalidnění v jednotlivých obcích vykazuje fakt, že 14 obcí má hustotu zalidnění v rozmezí 8,7 – 25,4 obyv./km² a jedná se především o obce Osoblažského výběžku – vyjma Osoblahy a Slezských Pavlovic, a obce na západní straně území. Celkovou hustotu zalidnění na území tak opticky zvedá na úroveň 71,62 obyv./km² svou vyšší hustotou zalidnění město Krnov. Převážně však území jsou obce s velmi nízkou hustotou zalidnění, což je způsobeno zejména demografickými trendy v území. Obrázek č. 2 z roku 2013 je ilustrativní pro pohled na výši hustoty zalidnění v jednotlivých obcích.

Obrázek č. 2 Hustota zalidnění dle obcí

Zdroj: ČSÚ,

Český úřad zeměměřičský a katastrální, ARR, a.s.

V kontextu let 2008 až 2014 je možno konstatovat, že dochází ke snižování hustoty zalidnění v obcích Krnovska, která činila v roce 2008 73,78 a v roce 2014 již jen 71,62. Z Tabulky č. 5 vyplývá, že dochází ke snižování hustoty zalidnění i ve městě Krnov. Dochází k cirkulaci stěhování obyvatel z jedné obce z území Krnovska do obce druhé, ovšem rovněž i k vystěhování obyvatel mimo území Krnovska, často i vysoce kvalifikovaných a mladých obyvatel (viz. vzdělanostní struktura a index stáří).

Tabulka č. 5 Vývoj hustoty zalidnění na Krnovsku (od 2008 až 31. 12. 2014)

Rok	Hustoty zalidnění	Hustota zalidnění (bez města Krnov)
2008	73,78	32,60
2009	73,69	32,58
2010	73,46	32,57
2011	72,79	32,36
2012	72,55	32,37
2013	72,00	32,16
2014	71,62	32,00

Zdroj: ČSÚ

Počet obyvatel a rozloha

Co do počtu obyvatel je město Krnov největší obcí Krnovska a přirozeně se stalo centrem většiny služeb. Obyvatelé Krnova tvoří více než 58 % obyvatel celého území Krnovskem. Počtem obyvatel přesahující 1000 obyvatel se na území nachází ještě 6 obcí, z nichž největší je město Město

Albrechtice. Ostatní obce mají počet obyvatel nižší než 1000 a z toho dvanáct obcí má méně než 500 obyvatel.

Rozlohou obce je největší město Město Albrechtice, Krnov, Heřmanovice a Holčovice, naopak nejmenší rozlohu mají obce Slezské Pavlovice, Hlinka, Býkov – Láryšov.

Území Krnovska je charakteristické především obcemi s nízkým počtem obyvatel a přirozenými centry v podobě města Krnov a částečně i města Město Albrechtice a na území Osoblažského výběžku můžeme hovořit i o obci Osoblaha jako o lokálním malém centru služeb.

Tabulka č. 6 Počet obyvatel a rozloha obcí Krnovska (k 31. prosinci 2014)

Název obce	Počet obyvatel	Rozloha obce (v ha)
Krnov	24 175	4 429, 4
Brantice	1 380	2 674, 8
Býkov – Láryšov	161	911, 5
Čáková	307	1 193, 3
Hošťálkovo	586	2 778, 6
Krasov	359	2 580, 3
Lichnov	1 067	2 729, 1
Úvalno	975	1 477, 0
Zátor	1 217	1 907, 4
Město Albrechtice	3 524	6 526, 5
Heřmanovice	351	4 281, 2
Holčovice	716	4 058, 3
Janov	303	1 103, 1
Jindřichov	1 323	3 471, 1
Liptaň	474	2 027, 5
Petrovice	129	1 107, 3
Třemešná	888	2 096, 6
Vysoká	317	1 711, 9
Osoblaha	1 146	1 825, 0
Bohušov	385	2 069, 9
Dívčí Hrad	268	1 204, 7
Hlinka	184	873, 8
Rusín	150	1 429, 2
Slezské Pavlovice	224	663, 4
Slezské Rudoltice	536	2 321, 5

Zdroj: ČSÚ

Shrnutí podkapitoly 1.1.1 Vymezení území MAS Rozvoj Krnovska:**Obecná fakta:**

- všechny obce jsou sdruženy do mikroregionu Krnovsko a 14 obcí navíc i v mikroregionu Osoblažsko,
- region zabírá 10,5 % plochy území Moravskoslezského kraje, ale žije v něm pouze 3,38 % celkového počtu obyvatel Moravskoslezského kraje
- vyšší hustota zalidnění města Krnov, ale s klesající tendencí
- celkově nízká hustota zalidnění (cca 3* menší než v Moravskoslezském kraji a 2* menší než v ČR)
- vysoký počet obcí do 500 obyvatel, které projevují klasické problémy takto malých obcí,
- jedno velké centrum služeb a obchodu – Krnov, a dvě spádové obce s možností nabídky omezených služeb a obchodu – Osoblaha, Město Albrechtice.

Shrnutí problémů:

- velmi nízká hustota zalidnění, především u menších obcí, periferní poloha v rámci MSK a ČR
- fluktuace obyvatel mezi jednotlivými obcemi na území,
- časté vystěhovávání, migrace obyvatel mimo území (často i kvalifikovaných obyvatel)

Shrnutí příležitostí:

- fungující, akční DSO (jejich strategické dokumenty a společné projekty) a MAS Rozvoj Krnovska
- průmyslové zóny v území, různé brownfields
- lokality k žití na venkově
- zvyšující se zájem o život na venkově (sledován na vývoji počtu obyvatel v příměstských obcích)

1.1.2. Společnost**Krátká historie**

Přirozeným správním centrem regionu se město Krnov stalo již záhy po svém založení českým králem Přemyslem Otakarem II. Krnovské knížectví vzniká ve druhé polovině 14. století vydělením z opavského knížectví. Hospodářský, demografický i společenský rozvoj Krnova nastal především v období správy knížectví Hohenzollerny v 16. a počátkem 17. století. Události Třicetileté války přispěly k úpadku a následné stagnaci Krnova i celého krnovského regionu.

Vratislavský mír v roce 1742 přinesl rozdělení Slezska mezi Prusko a Rakousko. Krnovské knížectví ztratilo rozsáhlé území na levém břehu Opavy a Opavice a město Krnov se stalo pohraničním městem. Přerušení přirozených vazeb na rozhodující část Horního Slezska vedlo k přeorientování hospodářských zájmů směrem k Moravě a Rakousku.

V druhé polovině 19. století prošel Krnov rychlou industrializací. Rozvinula se především textilní a strojírenská výroba. Populačnímu a hospodářskému růstu napomohlo železniční spojení (1872). Krnovsko patřilo k velmi rozvinutým regionům včetně venkovských lokalit. Zemědělská produkce se zpracovávala v místních firmách, fungovalo zpracování místních surovin (např. cihelny,

pivovary, slévárny), firmy strojírenské a textilní patřily ke špičkám ve svých oborech. Celé území bylo na společenském a hospodářském vrcholu až do začátku druhé světové války.

Jedním z přímých důsledků druhé světové války byl odsun převážné většiny německého obyvatelstva z Československa. Na Krnovsku tvořili Němci většinu obyvatelstva, jejich vysídlení způsobilo silný zásah do kontinuity, hospodářství a vývoje území. Krnovsko bylo doosídlováno nově příchozím obyvatelstvem ze všech částí tehdejšího Československa i reemigranty ze zahraničí (Volyňští Češi) a imigranty z Řecka.

V roce 1960 proběhla reorganizace územněsprávního uspořádání Československa. Okresním městem nového okresu se navzdory třetinovému počtu obyvatel a horší spádovosti stalo město Bruntál. Základem hospodaření venkovských obcí Krnovska byla centrálně řízena jednotná zemědělská družstva a státní statky. Po roce 1989 došlo spolu se zhroucením systému socialistického centrálně plánovaného hospodářství i k prudkému propadu zemědělské výroby. Důsledky tohoto propadu nejvíce pocítilo Osoblažsko, kde byla orientace na primární sektor nejsilnější. Přechod k tržnímu hospodářství přinesl změny ve struktuře místního hospodářství, života a trhu práce. Absence požadavku zpracování a zhodnocení zemědělské produkce v privatizačních projektech a další faktory jen umocnily obrovskou nezaměstnanost a socioekonomickou devastaci periferních území. Náročnost restrukturalizace ztěžovala a zvyšovala periferní poloha celého regionu a nedostatečně rozvinutá infrastruktura.

Možnosti vykonávání samosprávné lokální a regionální politiky byly posíleny obnovením obecní samosprávy v roce 1990 a vznikem vyšších územních celků – krajů v roce 2001. Od konce devadesátých let 20. století dochází k postupnému zahušťování institucionálního prostředí, vznikají organizace podporující rozvoj regionu. V roce 2004 vstoupily Česko a Polsko do Evropské unie a v roce 2007 se Česko a Polsko staly součástí Schengenského prostoru.

Vývoj počtu obyvatel

Na Krnovsku žilo k 31. prosinci 2014 celkem 41 145 obyvatel v 25 obcích. Většina obyvatel regionu žije ve městě Krnov (24 175 obyvatel²). Naopak nejmenšími obcemi co do počtu obyvatel v regionu jsou Petrovice (129 obyvatel) a Rusín (150 obyvatel). Pod konvenční hranici vymezení obcí venkovského typu (3 000 obyvatel) spadá 23 obcí, z toho dvanáct náleží do kategorie nejmenších obcí (500 a méně obyvatel). Sídlní struktura byla výrazně ovlivněna událostmi po 2. světové válce, kdy Krnovsko ztratilo většinu původního německého obyvatelstva a následné znovu zalidnění nedosáhlo potřebné intenzity.

Od roku 1991 došlo k mírnému poklesu celkového počtu obyvatel Krnovska o necelá čtyři procenta. Výrazný populační úbytek byl zaznamenán u obcí Heřmanovice, Petrovice a Janov nacházející se na severozápadě v hornaté části regionu. Populačně ztrátovými byly i obce Hošťálkovy a Rusín. Obyvatelé dlouhodobě ubývají i ve městě Krnov (úbytek od roku 1991 o více než 1300 osob). Naopak populačně nejvíce ziskovými jsou obce Dívčí Hrad, Krasov a Úvalno. Rozhodující vliv na pokles počtu obyvatel regionu má celkově záporné migrační saldo. V absolutních hodnotách došlo k poklesu počtu obyvatel v roce 2014 vůči roku 1991 o 1 671 obyvatel. K ještě větší migraci za prací (odstěhování) a výraznějšímu úbytku obyvatel nedošlo také vzhledem k ekonomickým a vzdělanostním možnostem místních.

² K 31. prosinci 2014.

V počtu obyvatel v roce 1991 ve srovnání s rokem 2001 je vidět populační boom spojený s nárůstem počtu obyvatel ve většině obcí. Ze srovnání let 2001 a 2014 je identifikovatelný směr, ke kterému bude zřejmě vývoj počtu obyvatel inklinovat i v budoucích letech. Totiž v absolutních hodnotách klesající počet obyvatel.

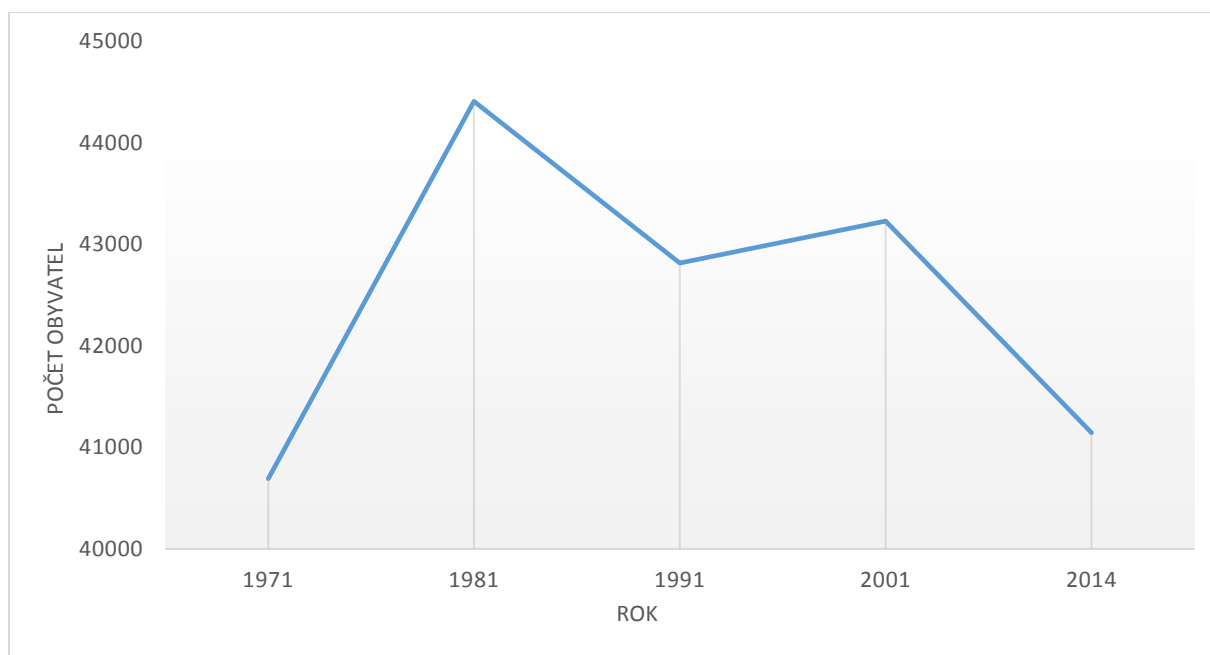
Obce lokalizovány zejména kolem města Krnov vykazují v roce 2014 vůči roku 2001 pozitivní nárůst počtu obyvatel, související zejména s trendem stěhování se z velkých měst na venkov. I toto je jedním z vysvětlení poklesu počtu obyvatel ve městě Krnov. Naopak obce ležící ve spádové oblasti města Město Albrechtice a Osoblaha tendují k poklesu počtu obyvatel, který je či může být spojený s vytvářením sociálně vyloučených lokalit.

Tabulka č. 7 Přehled vývoje počtu obyvatel v obcích v uvedených letech

Název obce	rok 1971	rok 1981	rok 1991	rok 2001	rok 2014
Krnov	22 663	25 654	25 512	25 761	24 175
Brantice	1 401	1 193	1 113	1 174	1 380
Býkov – Láryšov	-	-	161	160	161
Čáková	635	316	287	287	307
Hošťálkovy	741	732	711	684	586
Krasov	424	318	295	345	359
Lichnov	1 034	1 075	1 049	1 085	1 067
Úvalno	909	967	884	952	975
Zátor	1 012	1 470	1 112	1 183	1 217
Město Albrechtice	2 306	3 406	3 584	3 633	3 524
Heřmanovice	567	512	441	414	351
Holčovice	984	859	691	741	716
Janov	843	675	384	347	303
Jindřichov	1 858	1 622	1 581	1 567	1 323
Liptaň	589	564	487	448	474
Petrovice	-	-	167	143	129
Třemešná	1 143	1 110	976	971	888
Vysoká	442	391	303	299	317
Osoblaha	1 087	1 638	1 149	1 151	1 146
Bohušov	488	580	463	451	385
Dívčí Hrad	307	data chybí	222	264	268
Hlinka	299	357	243	236	184
Rusín	200	238	176	149	150
Slezské Pavlovice	-	-	213	187	224
Slezské Rudoltice	760	672	612	656	536
Celkem			42 816	43 288	41 145

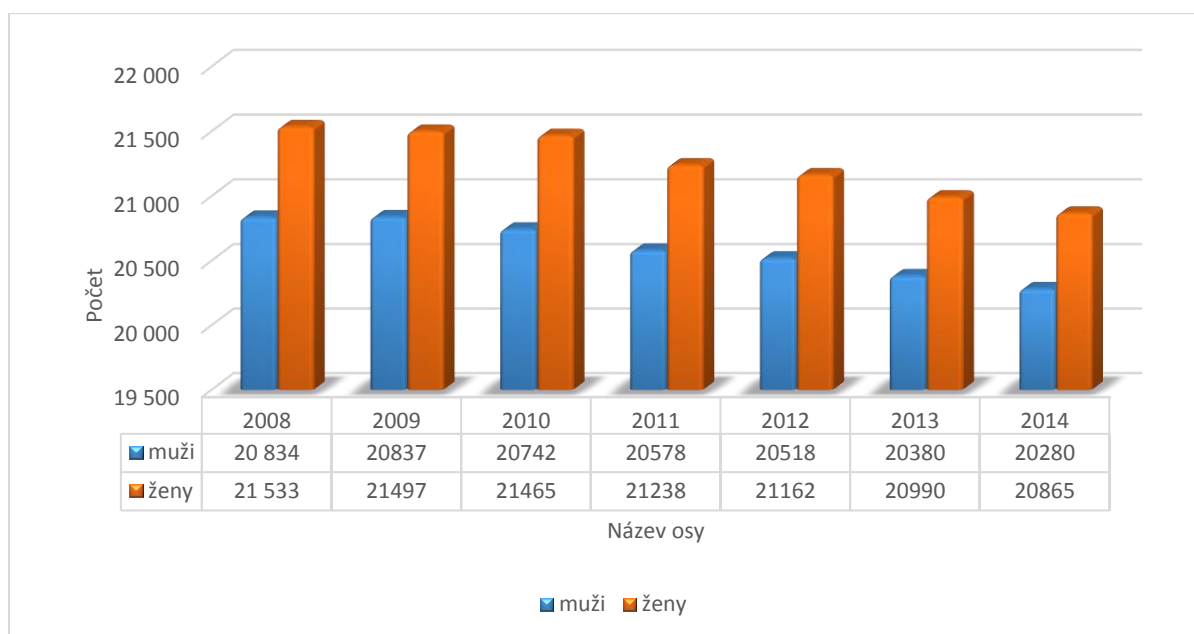
Zdroj: ČSÚ

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvatel v letech 1971 až 2014

Zdroj: ČSÚ

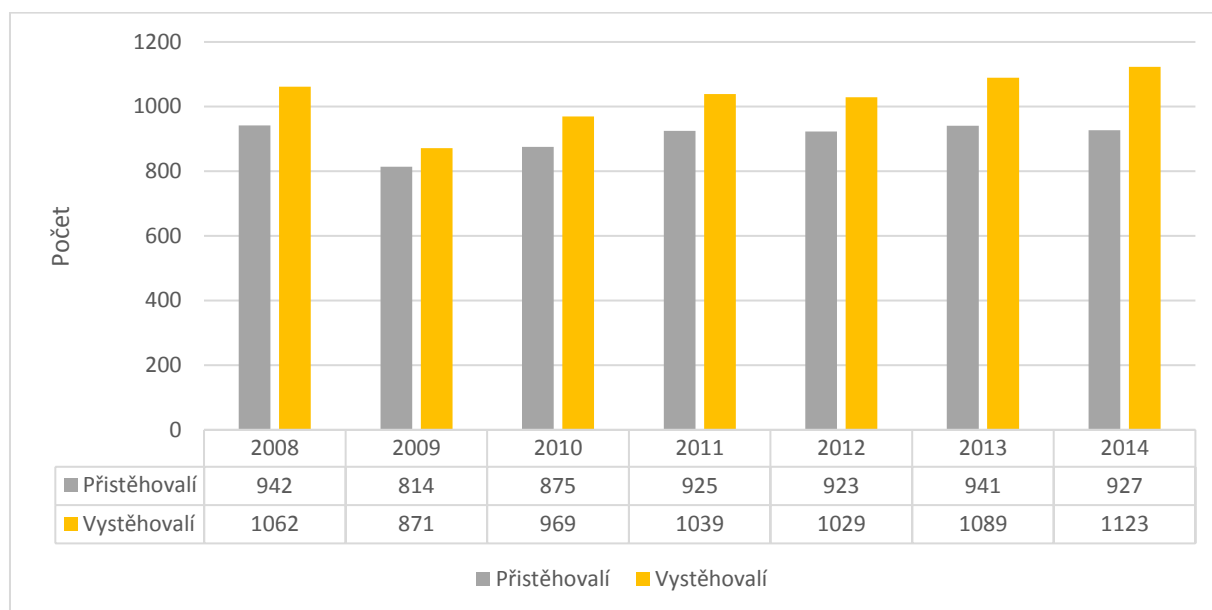
Důležitým zdrojem pro analýzu obyvatelstva je kromě vývoje počtu obyvatel rovněž i vývoj počtu obyvatel dle genderového členění a rovněž i s ohledem na prosazování rovných příležitostí mužů a žen. Vývoj počtu žen i mužů vykazuje logicky s vývojem celkového počtu obyvatel klesající tendence, zejména u žen po roce 2011 (viz. Graf č. 2). V daném období je cca 50,79 % celkové populace ženského pohlaví, což dle výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 je nižší číslo než celorepublikové (51,04 %) a moravskoslezské (51,37 %), ač je tento rozdíl prakticky bezvýznamný.

Graf č. 2 Vývoj poměru mužů a žen na celém území Krnovska (v letech 2008 až 2014)

Zdroj: ČSÚ

Klesající počet obyvatel, snižující se hustota zalidnění, populační úbytek – tyto negativní demografické skutečnosti podtrhuje a zvýrazňuje i poměr migrace obyvatelstva do území a z území. Převládají vystěhovavší se z území vůči přistěhovavším se v celém vymezeném období 2008 – 2014 a dochází k růstu obou ukazatelů, leč dynamika vystěhovaných je větší. Od roku 2012 dochází každým rokem ke zvětšování rozdílu mezi počtem přistěhovaných a vystěhovaných. V roce 2012 se o 106 lidí více z území vystěhovalo, než do něj přistěhovalo, v roce 2013 se jedná už o 148 lidí a v roce 2014 již o 196 lidí. Tyto údaje potvrzuje Tabulka č. 8, která analyzuje vývoj počtu přistěhovaných a vystěhovaných za jednotlivé obce.

Graf č. 3 Vývoj přirozené migrace obyvatelstva vně a mimo území Krnovska (v letech 2008 až 2014)

Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 8 Vývoj fluktuace (rozdíl přistěhovaných a vystěhovaných) obyvatelstva obcí (v letech 2008 až 2014)

Obec/rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Krnov	-87	-79	-105	-133	-123	-119	-112
Brantice	-3	17	13	38	21	35	-2
Býkov-Láryšov	-5	3	-4	10	10	-2	-5
Čáková	3	1	1	-5	0	-1	6
Hošťálkovy	-2	11	18	5	8	1	0
Krasov	4	3	-1	6	2	4	-2
Lichnov	-3	9	20	8	-9	-8	-17
Úvalno	0	24	5	14	-2	4	-16
Zátor	10	-9	-17	16	-3	-26	8
Město Albrechtice	-3	-27	-4	14	28	-50	-33
Heřmanovice	-8	4	5	-11	-8	2	-8
Holčovice	-9	12	-1	3	-14	19	1
Janov	-4	-7	-6	-10	-8	8	-1
Jindřichov	-15	1	-20	-42	-7	-19	-7
Liptaň	13	-8	4	3	-2	15	-11
Petrovice	0	-5	7	-1	2	-3	-4

Třemešná	-9	-17	13	-7	8	-13	-2
Vysoká	1	12	-3	-17	2	-1	-7
Osoblaha	10	-11	0	15	36	-8	43
Bohušov	-12	-2	-9	0	-15	-20	-2
Dívčí Hrad	5	0	-2	-10	-3	1	-5
Hlinka	-6	1	-7	-8	-14	1	-7
Rusín	-4	-6	4	3	2	0	4
Slezské Pavlovice	15	9	8	7	3	-2	-2
Slezské Rudoltice	-11	7	-13	-12	-20	-18	-15

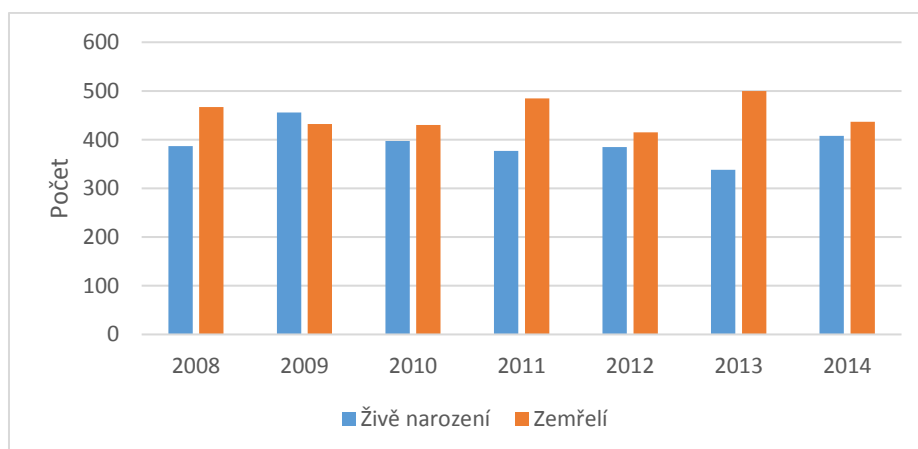
Zdroj: ČSÚ

Vývoj fluktuace (přistěhovalí – vystěhovalí) obyvatel obcí ukazuje především na tyto jevy:

- město Krnov po celé období vykazuje negativní migraci obyvatel a naproti tomu především sousední obce Brantice a Úvalno vykazují pozitivní migraci částečně způsobenou migrací obyvatel Krnova – migrace uvnitř území. Krnov přichází o své obyvatele zejména vystěhováním se do větších obcí Moravskoslezského kraje – zejména Opava, Ostrava,
- u některých obcí je dominantní po většinu daného období negativní migrace – např. Slezské Rudoltice, Jindřichov, Hlinka, Bohušov, Janov,
- u některých obcí je dominantní po většinu daného období pozitivní migrace, např. Úvalno, Brantice, Slezské Pavlovice, Hošťálkovy, Krasov, Osoblaha vlivem dvou hlavních faktorů: stěhováním do příměstských satelitů (Úvalno, Brantice, Hošťálkovy a Krasov) a stěhováním hlavně romské komunity do periferních obcí území (Slezské Pavlovice a Osoblaha).
- Vývoj negativní migrace na území Krnova kopíruje tento vývoj za celý Moravskoslezský kraj, naopak data za celou Českou republiku vykazují po celé sledované období pozitivní migraci

Co se týče vývoj natality/mortality tak ve vymezeném období se pouze v roce 2009 narodilo více lidí, než zemřelo, a došlo tak k nárůstu populace, ale toto je pouze jedinečný jev a jinak lze konstatovat, že mortalita je větší než natalita. Toto se rovněž podílí na celkovém úbytku obyvatelstva a na demografickém stárnutí obyvatelstva Krnovska. Větší mortalita nežli natalita je trend typický pro území Moravskoslezského kraje, což jde proti trendu celorepublikovému, kde je naopak větší natalita nežli mortalita a dochází tak k celkovému nárůstu počtu obyvatel České republiky.

Graf č. 4 Vývoj natality/mortality na území Krnovska (v letech 2008 až 2014)

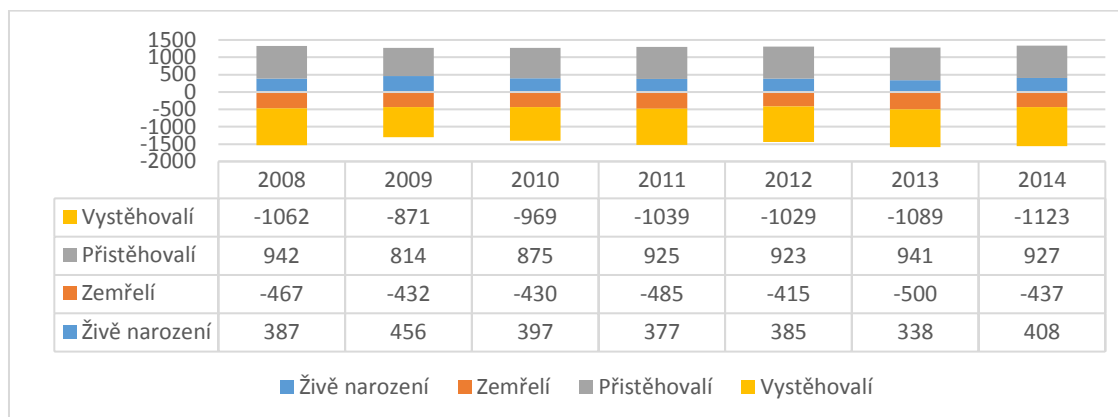

Zdroj: ČSÚ

Při porovnání součtu přistěhovaných a živě narozených – tedy přírůstku obyvatelstva - se součtem vystěhovaných a zemřelých – úbytku obyvatelstva – je konstatováno již několikrát řečené, a to totiž, že dochází ke snižování počtu obyvatel Krnovska, respektive u větší části obcí Krnovska. V roce 2009 je rozdíl mezi přírůstkem obyvatelstva a úbytkem nejmenší a je způsoben jednak vůbec nejnižším počtem vystěhovaných a nejvyšším počtem narozených v daném období. Tento trend je obecně typický pro celý Moravskoslezský kraj, naproti tomu v celé České republice je tomu právě naopak.

Graf č. 5 Vývoj počtu obyvatel dle migrace a mortality/natality na území Krnovska (v letech 2008 až 2014)

Zdroj: ČSÚ

Vývoj věkové struktury obyvatelstva

Poskytnutý přehled věkové struktury obyvatelstva obcí regionu v absolutních hodnotách potvrzuje stále zvyšující se počet obyvatel 65+, který je patrný porovnáním počtu obyvatel ve věku 65 let a výše v roce 2012 s rokem 2014, kdy v celkem osmnácti obcích regionu došlo ke zvýšení počtu osob v tomto věku. Celkový počet obyvatel Krnovska ve věku 65+ roste každoročně o cca 350 obyvatel a zároveň dochází ke každoročnímu snižování počtu obyvatel ve věku 0-14 a 15-64.

Tabulka č. 9 Věková struktura obyvatelstva dle obcí (v letech 2011 – 2013)

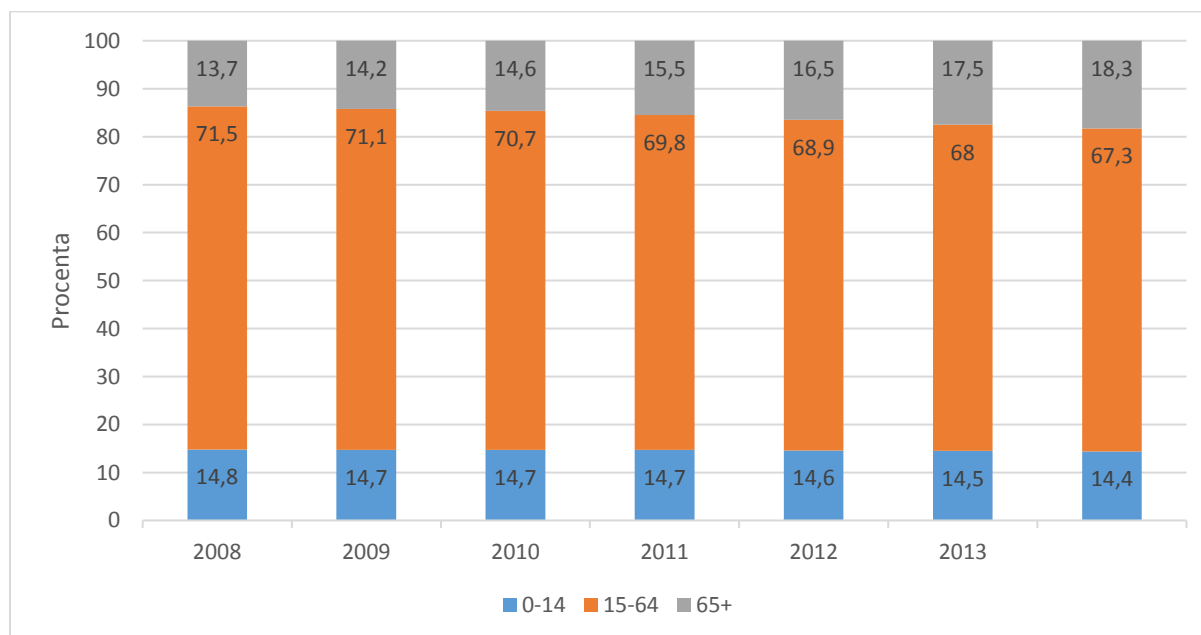
Obec	31. 12. 2012			31. 12. 2013			31. 12. 2014		
	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
Krnov	3 529	16 686	4 303	3 499	16 324	4 492	3 496	16 020	4 659
Brantice	226	953	173	234	958	192	233	946	201
Býkov – Láryšov	37	103	25	32	106	25	31	108	22
Čaková	48	211	46	48	205	50	45	217	45
Hošťálkovy	65	438	87	58	441	84	61	434	91
Krasov	48	243	60	55	240	64	58	233	68
Lichnov	167	791	131	159	782	134	162	771	134
Úvalno	139	721	133	137	705	149	125	697	153
Zátor	193	847	151	195	847	169	193	851	173
M. Albrechtice	523	2 493	605	497	2 416	650	479	2 372	673
Heřmanovice	47	258	56	43	260	59	41	524	56
Holčovice	85	519	96	95	513	111	92	499	125

Janov	26	211	63	31	205	69	32	204	67
Jindřichov	189	941	219	173	923	230	169	917	237
Liptaň	78	308	88	73	324	90	65	314	95
Petrovice	16	83	38	11	87	36	11	83	35
Třemešná	119	657	134	115	635	140	113	620	155
Vysoká	50	226	45	50	218	53	47	210	60
Osoblaha	194	767	170	178	756	172	193	763	190
Bohušov	62	277	69	55	258	71	56	257	72
Dívčí Hrad	45	189	37	46	190	36	44	189	35
Hlinka	31	140	28	27	142	26	25	134	25
Rusín	18	97	33	16	95	34	18	95	37
Slezské Pavlovice	54	140	31	57	136	31	61	132	31
Slezské Rudoltice	97	404	70	87	392	74	83	382	71
Celkem	6 086	28 703	6 891	5 971	28 158	7241	5 933	27 702	7 510

Zdroj: ČSÚ

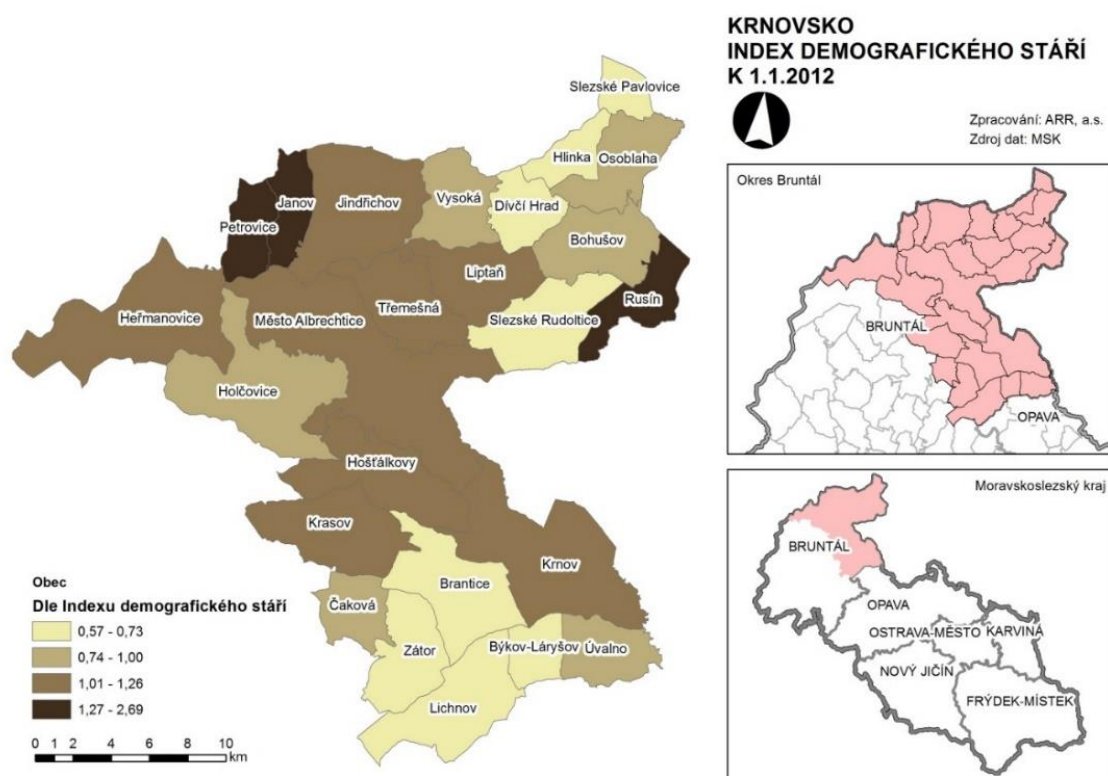
Vše dokumentuje graf č. 6 uvádějící procentní zastoupení jednotlivých věkových kategorií a dokazuje nepříznivou skutečnost, že se zvyšuje podíl osob starších 65 let (z 13,7 % celkové populace v roce 2008 na 18,3 % populace v roce 2014) a snižuje se podíl počtu dětí ve věku 0 – 14 a produktivních obyvatel ve věku 15-64. Ukazatel podílu osob věku 65+ vůči celkovému počtu obyvatel je přibližně stejný s tímto ukazatelem za Moravskoslezský kraj a Českou republiku, má však výraznější dynamiku zejména v posledních letech období. Vše je demonstrativně doloženo na indexu demografické stáří níže (Obrázek č. 3). Na stárnutí obyvatelstva je tak třeba reagovat v podobě vhodných sociálních služeb, zdravotnických zařízení a dalších služeb potřebných a žádaných touto cílovou skupinou včetně vhodné osvěty mezi seniory.

Graf č. 6 Vývoj věkové struktury obyvatelstva Krnovska (v letech 2008 – 2014)

Zdroj: ČSÚ

Obrázek č. 3 Index demografického stáří

Zdroj: Moravskoslezský kraj, ARR, a.s.

Věková struktura je základem přirozené populační dynamiky obyvatelstva. Obyvatelstvo Krnovska podobně jako obyvatelstvo České republiky nebo Moravskoslezského kraje dlouhodobě stárne, jak již bylo výše řečeno. Dle Sundbärgovy typologie patří obyvatelstvo Krnovska mezi mírně regresivní (tzn. mezi populace, u které je výrazná jejich poproduktivní složka). Poměr počtu obyvatel v poproduktivním věku k počtu obyvatel v předproduktivním věku (index demografického stáří) dosahuje na Krnovsku průměrné hodnoty 1,054. Ve srovnání s obyvatelstvem celé České republiky patří celková populace Krnovska mezi demograficky mladší, stárnutím obyvatelstva však jsou některé obce velmi ohroženy.

Tabulka č. 10 Index demografického stáří – srovnání (rok 2013)

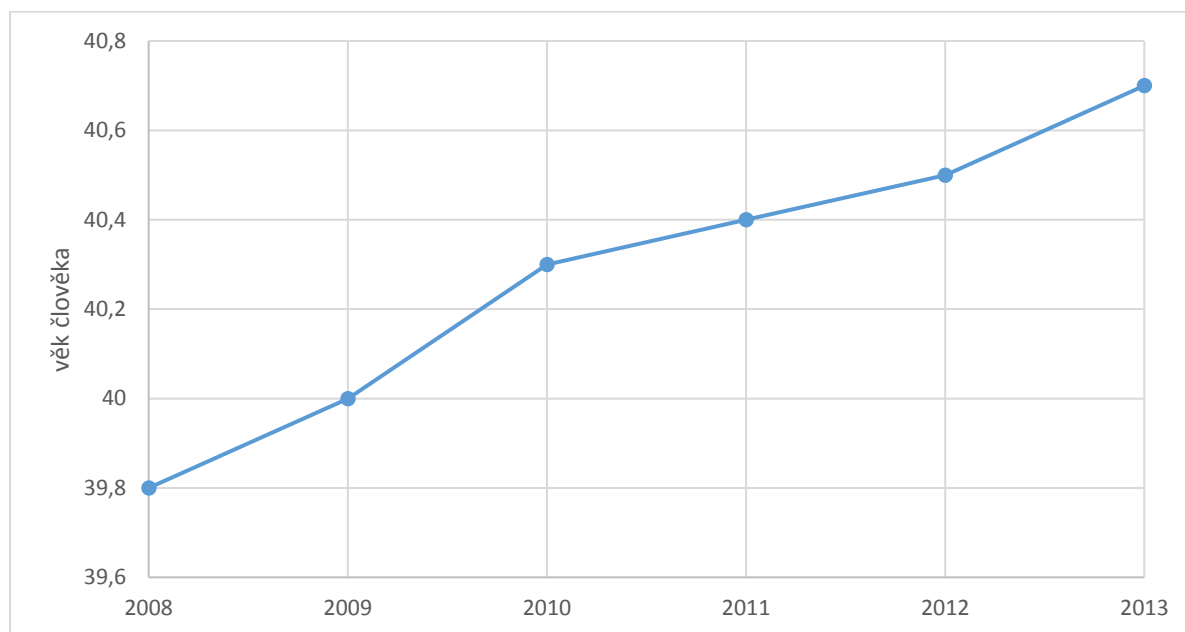
Území	Index demografického stáří
Krnovsko	1,054
Moravskoslezský kraj	1,086
Česká republika	1,103

Zdroj: ČSÚ

Z dlouhodobého hlediska dochází ke stárnutí populace obyvatel Krnovska, což souvisí s rostoucím počtem důchodců a menšího počtu mládeže. K 31. 12. 2013 činil průměrný věk 40,7 let, což je o 0,9 let více než v roce 2008. Oproti průměru celorepublikovému je na tom Krnovsko hůře o cca 0,4 let, tzn. je vyšší průměrný věk na území Krnovska než v České republice a navíc dynamika změny v letech je výrazně rychlejší. Ženy jsou v průměru starší než muži o přibližně 1,7 let. Nejvyšší

průměrný věk je v obci Petrovice, naopak nejnižší v Dívčím Hradě a Slezských Pavlovicích. Lze očekávat do budoucna i nadále zvyšující průměrný věk obyvatelstva Krnovska.

Graf č. 7 Vývoj průměrného věku obyvatel Krnovska (v letech 2008-2013)

Zdroj: ČSÚ

Vývoj vzdělanostní struktury obyvatelstva

Krnovsko, podobně jako jiné periferní venkovské regiony, disponuje podprůměrnou vzdělanostní strukturou. Nízký podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva na počtu obyvatel starších patnácti let je výrazný jak ve srovnání s hodnotami Moravskoslezského kraje tak i České republiky (viz tabulka č. 11). Tento stav je z části způsoben historicky danou orientací regionálního hospodářství na odvětví, která nevyžadují vysoký podíl kvalifikované pracovní síly. Významnou roli hraje dlouhodobá migrace mladých, vzdělaných a jinak kvalifikovaných obyvatel vně region, především do velkých městských aglomerací. Vyšší podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva se v rámci regionu nachází ve městě Krnov. Pro vizuální ilustraci slouží Obrázek č. 4, který zachycuje vzdělanostní strukturu obyvatelstva dle jednotlivých obcí

Tabulka č. 11 Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva na počtu obyvatel starších 15 let

Území	Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva
Krnovsko	5,58 %
Moravskoslezský kraj	7,75 %
Česká republika	8,89 %

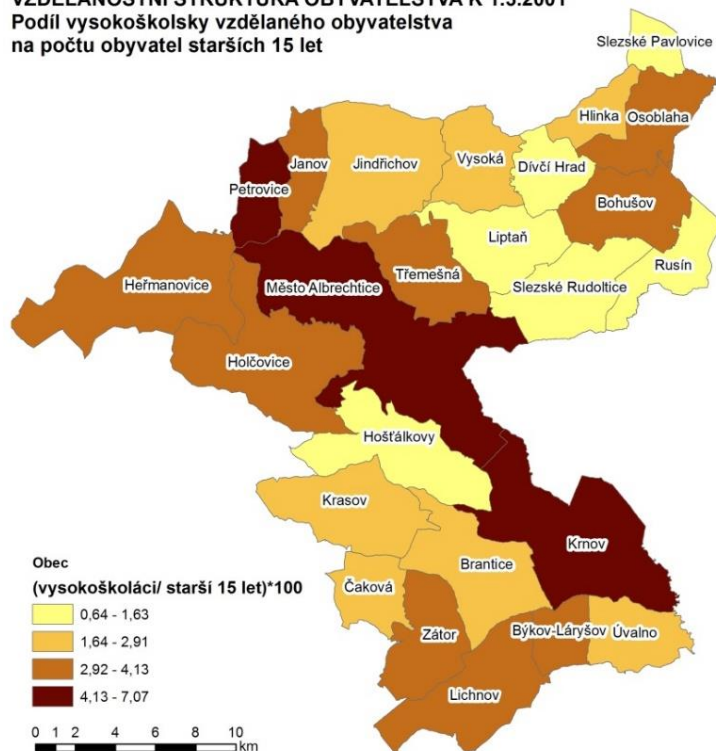
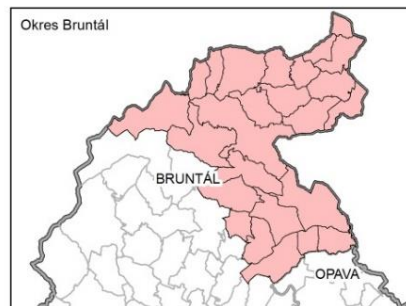
Zdroj: ČSÚ

Obrázek č. 4 Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva

KRNOVSKO

VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATELSTVA K 1.3.2001

Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva
na počtu obyvatel starších 15 letZpracování: ARR, a.s.
Zdroj dat: Sčítání lidu, domů a bytů 2001

Zdroj: SDLB 2001, ARR, a.s.

Vzdělanostní struktura v regionu je všeobecně oproti krajským a celostátním statistikám (ostatně jak dokládá tabulka č. 11) na nižší úrovni. V regionu převládá obyvatelstvo, které absolvovalo učební obory, v další nejpočetnější skupině dosaženého vzdělání se pak liší Krnov a Město Albrechtice od zbytku regionu, kdy ve výše uvedených dvou městech je druhou nejpočetnější skupinou obyvatelstvo se středoškolským vzděláním zakončeným maturitou, ve zbytku regionu je druhou nejpočetnější skupinou obyvatelstvo se základním vzděláním vč. neukončeného základního vzdělání.

Tabulka č. 12 Vzđelanostní struktura dle obcí (k 26. 3. 2011)

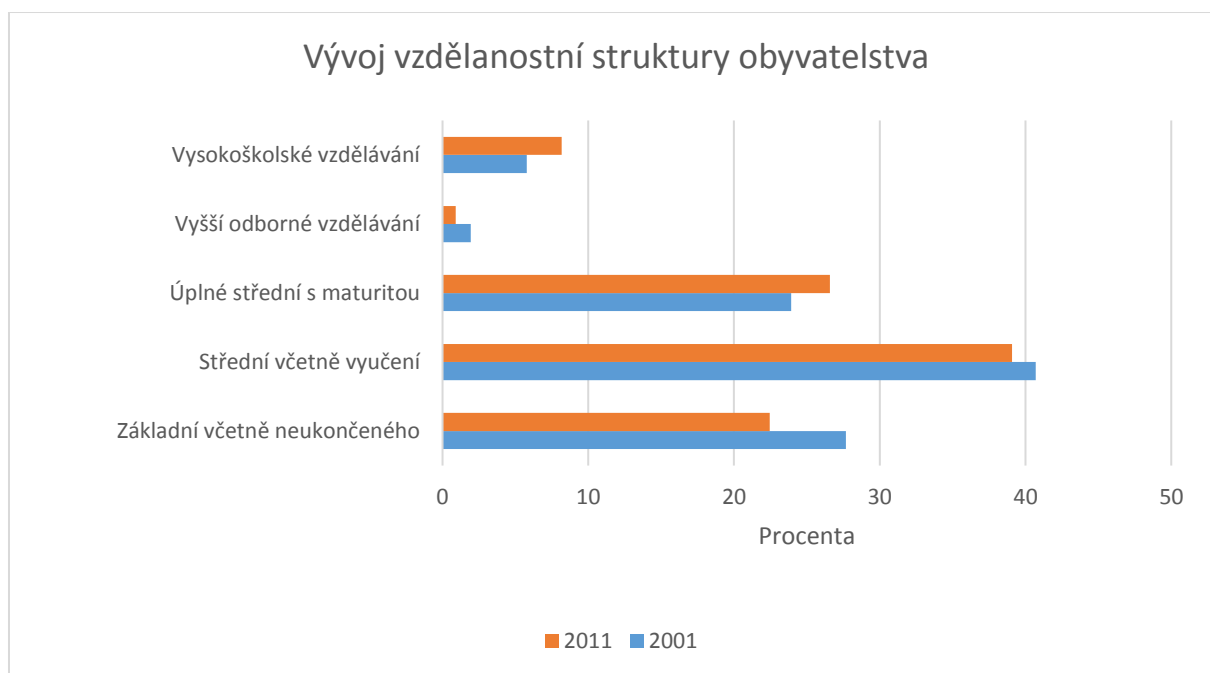
obec	bez vzdělání	základní, neukončeno	střední vč. vyučení	úplné střední s maturitou	nástavbové studium	vyšší odborné vzdělání	vysokoškolské vzdělání
Krnov	222	3 943	7 145	5 654	641	219	1 904
Brantice	10	192	402	294	19	5	65
Býkov – Láryšov	1	43	48	30	2	1	5
Čáková	2	63	101	53	5	-	15
Hošťálkovy	5	109	211	107	4	5	25

Krasov	5	73	129	53	7	-	11
Lichnov	4	230	350	170	15	6	55
Úvalno	3	177	335	188	18	8	51
Zátor	9	197	407	218	15	6	54
M. Albrechtice	66	614	1 128	735	80	22	223
Heřmanovice	5	79	113	68	6	1	25
Holčovice	4	135	249	127	9	6	30
Janov	1	60	108	47	3	-	10
Jindřichov	16	295	431	238	24	7	40
Liptaň	2	90	177	75	6	-	9
Petrovice	4	23	49	23	5	2	13
Třemešná	4	164	330	172	19	1	41
Vysoká	4	76	106	42	5	1	7
Osoblaha	5	275	358	151	17	2	41
Bohušov	1	100	135	57	4	1	16
Dívčí Hrad	3	66	73	41	1	1	4
Hlinka	3	63	74	11	2	-	2
Rusín	-	44	44	19	1	-	4
Slezské Pavlovice	1	74	48	10	-	1	1
Slezské Rudoltice	7	131	175	69	3	3	11
Celkem	387	7316	12726	8652	911	298	2662

Zdroj: SDLB 2011

V roce 2011 vůči roku 2001 vzrostl poměr vysokoškoláků na celkovém počtu osob starších 15 let a rovněž vzrostl i tento ukazatel u lidí s maturitou. Celkově, jak již bylo řečeno, však vzdělanostní struktura obyvatelstva je na nižší úrovni než moravskoslezská a celorepubliková. Vzdělanostní struktura obyvatelstva je nezbytným faktorem pro rozvoj v území, a to nejen ekonomický. Celkově lze říci, že není překvapivé, že na venkově je větší část populace se základním či středním vzděláním bez maturity, nežli lidí s maturitou či vysokoškolským diplomem. Celorepublikovým trendem je zvyšování počtu lidí s vysokoškolským vzděláním. Na našem území rovněž tento trend sledujeme, ovšem velmi často dochází k úniku mozků z území tím, že se vysokoškolsky vzdělaná mládež nevrací po ukončení studia do regionu, popřípadě existuje skladba vzdělanosti obyvatelstva neodpovídající místnímu trhu (dotazníkové šetření).

Graf č. 8 Srovnání vzdělanosti obyvatelstva ve věku nad 15 let v roce 2001 a v roce 2011

Zdroj: SDLB 2001, 2011

Sňatečnost a rozvodovost

Základem venkova je rodina. Rodina je stimulujícím prvkem rozvoje území Krnovska. Rodina má historickou důležitost v území. Je předpoklad, že spokojená sezdaná rodina (ukazatel sňatečnost) je do budoucna důležitým faktorem. Spokojená rodina plodí budoucí generaci žijící v životním ladu. Naproti tomu rozvodovost může svým způsobem být ukazatel hovořící o krizi rodiny jako takové, může následně vést k vyššímu riziku sociálně patologických jevů (např. alkoholismus, atd.), nemluvě o dopadu na dítě. V roce 2008 se uskutečnilo na území Krnovska 201 sňatků a 138 rozvodů, v roce 2013 jen 160 sňatků, ale pouze 109 rozvodů. Pro eliminaci určitých hrozeb a pro udržitelný rozvoj území je důležitá péče o spokojenou a plnou rodinu žijící plnohodnotný život.

Krátce k etnické struktuře

Krnovsko vykazuje vyšší heterogenitu etnické struktury než zbytek České republiky. Důvodem je opětovné osídlování území po druhé světové válce. Důsledkem je nižší míra historicky utvářené územní identity. Za dlouhodobě špatné lze považovat sociální postavení romského obyvatelstva. Potenciálním zdrojem napětí mezi obyvateli se může stát rozsáhlý příchod sociálně vyloučených rodin z jiných regionů České republiky. Od roku 2013 působí na Osoblažsku a v Krnově Agentura pro sociální začleňování. Jejím cílem je napomoci začleňování sociálně vyloučených do společnosti. Je to však potvrzení celkově se zhoršující situace.

Shrnutí podkapitoly 1.1.2. Společnost:**Obecná fakta:**

- odsun většiny obyvatelstva po druhé světové válce a znovu zalidnění již nedosáhlo potřebné výše
- změny po r. 1989 byly prováděny bez ohledu na dopady - nezodpovědná absence obdobných opatření státu jako při útlumu hornictví apod.
- každoroční pokles celkového počtu obyvatelstva – a to i ve městě Krnov
- narůstající trend stěhování se z Krnova do okolních vesnic, popřípadě mimo území Krnovska
- obce okolí města Město Albrechtice a Osoblaha tendují k poklesu obyvatel – spojené s vytvářením sociálně vyloučených lokalit
- negativní migrace obyvatelstva – více vystěhovalých než přistěhovalých
- větší mortalita než natalita
- demografické stárnutí obyvatelstva, nutnost přizpůsobení se danému jevu
- dynamický každoroční nárůst počtu obyvatel ve věkové skupině 65+ vůči celkovému obyvatelstvu
- snižující se podíl osob ve věku 0-14 a 15-64 na celkovém počtu obyvatelstva
- zvyšující se průměrný věk
- podprůměrná vzdělanostní struktura – málo vysokoškolsky vzdělaných, ač v čase počet roste, je toto číslo stále malé, vzdělání odcházejí, nemají uplatnění

Shrnutí problémů:

- nízká vzdělanost obyvatelstva, vzdělání neodpovídající místními trhu
- migrace hlavně vzdělaných a mladých obyvatel
- výrazné demografické rozdíly městských, příměstských a periferních oblastí
- stárnutí populace
- nárůst sociálně vyloučených lokalit

Shrnutí příležitostí:

- emoční pouto k rodnému kraji
- tendování k rodinnému životu na venkově
- zvyšování regionální identity a životní gramotnosti napříč komunitou
- informovanost a aktivizace obyvatel ve všech oblastech života napříč komunitou

1.1.3. Hospodářství

Podnikatelské prostředí

Krnovsko lze považovat v podmínkách České republiky za periferní venkovský region. Území celého okresu Bruntál patří mezi **hospodářsky slabé regiony**³. Hospodářské problémy byly způsobeny souběhem několika procesů. Od počátku devadesátých let dvacátého století probíhala transformace domácího hospodářství ze systému centrálně plánové ekonomiky na ekonomiku založenou na tržních principech. Krnovsko se muselo vypořádat s mimořádně silným propadem zemědělství, bez potřebných opatření. Na zemědělství byl především na Osoblažsku vázán vysoký počet pracovních míst. Stávající zemědělské produkci chybí přidaná hodnota dalšího zpracování v regionu s tvorbou pracovních příležitostí.

Po částečném oživení v letech 2004 až 2008, které bylo způsobeno příznivým ekonomickým vývojem v celé České republice, dochází od roku 2009 v souvislosti s dopady celosvětové hospodářské krize k stagnaci regionálního hospodářství. Přímým důsledkem je opětovný nárůst nezaměstnanosti, která je z velké části tvořena nezaměstnaností dlouhodobou. Region Krnovska (a s ním i celý širší jesenický region) je dále znevýhodněn chybějícím dálničním napojením na růstové regiony, periferní polohou v rámci České republiky, méně příznivou vzdělanostní strukturou, nízkou úrovní mezd.

Nízká hladina mezd, hustota a stárnutí obyvatel negativně ovlivňuje kupní sílu obyvatel a tím se do značné míry stává limitujícím faktorem rozvoje drobného podnikání. Dostatek volné pracovní síly a větší ochota pracovat za nižší mzdu je zároveň pozitivním lokalizačním faktorem při rozhodování o umístění případné investice. Reálné možnosti přilákání velkého investora do ostatních obcí Krnovska jsou vzhledem k ostré konkurenci mezi regiony a chybějícím předem připravené průmyslové zóně velmi omezené. V regionu se nachází velké množství nevyužívaných ploch typu brownfields. Jsou potenciální plochou pro rozvíjení podnikatelské činnosti. Zde se opět setkáváme s limitujícími faktory hlavně na Osoblažsku, mezi které patří např. chybějící plynofikace a potřebná dostupnost. Úspěšná je průmyslová zóna Červený Dvůr, která se nachází dva kilometry jihovýchodně od centra Krnova. V současnosti se připravuje její rozšíření. Ne zcela využit zůstává potenciál užšího ekonomického propojení s polskými příhraničními regiony. Na druhou stranu je však problémem nízká kvalifikovanost a odbornost obyvatelstva v produktivním věku.

Tabulka č. 13 poskytuje přehled podnikatelských subjektů působících (mající sídlo) v jednotlivých obcích regionu. Nejvíce podnikatelských subjektů sídlí v Krnově, kdy se jedná o více než 2 400 subjektů, v ostatních městech a obcích regionu jsou počty subjektů v řádech desítek až stovek v závislosti na počtu obyvatel a velikosti daného města či obce. Více než 58 % všech podnikatelských subjektů na území jsou podnikatelé z města Krnov.

Nejvyšší počet podnikatelských subjektů na svém území má dále Město Albrechtice, Brantice a Jindřichov. Naopak nejmenší počet byl zjištěn u obcí Slezské Pavlovice, Hlinka, Býkov-Láryšov. Z vybraných podnikatelských subjektů z Tabulky č. 13 převažuje nejvíce subjektů z oblasti velkoobchodu a maloobchodu, stavebnictví, lesní těžby a průmyslu.

³Na základě Usnesení Vlády České republiky ze dne 17. května 2006, o vymezení regionu se soustředěnou podporou státu na období let 2007 až 2013 (ve smyslu § 4 zákona c. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje).

Tabulka č. 13 Přehled podnikatelských subjektů v obcích Krnovska (k 31.12 2014)

obec	Podnikatel. subjektů celkem	Výběr některých podnikatelských subjektů								
		Zemědělství, lesnictví, rybářství	Těžba a průmysl	Zpracovatelský průmysl	Stavebnictví	Velkoobchod, maloobchod	Doprava a skladování	Ubytování, stravování a pohostinství	Vzdělávání	Zdravotní a sociální péče
Krnov	2 411	82	337	310	342	443	43	121	53	84
Brantice	141	14	22	22	29	23	1	5	3	2
Býkov – Láryšov	18	2	2	2	3	3	0	0	0	0
Čáková	32	8	6	6	3	6	0	2	0	0
Hošťálkovy	80	27	7	5	14	9	1	2	3	0
Krasov	43	20	5	5	3	2	1	3	0	0
Lichnov	107	12	21	18	17	19	4	3	2	2
Úvalno	103	12	17	16	16	13	1	4	1	3
Zátor	129	17	27	25	20	23	6	4	1	0
M. Albrechtice	386	45	54	49	55	62	11	33	8	9
Heřmanovice	46	16	8	7	3	6	1	2	0	0
Holčovice	83	33	8	8	6	9	1	3	4	0
Janov	33	9	4	4	0	3	1	7	0	0
Jindřichov	139	40	22	21	25	12	2	7	1	3
Liptaň	42	7	7	7	7	4	0	4	1	0
Petrovice	21	4	7	7	1	2	0	1	1	0
Třemešná	95	17	15	13	15	14	0	8	1	0
Vysoká	47	3	3	3	8	10	0	9	0	0
Osoblaha	64	11	8	8	8	7	0	5	2	2
Bohušov	40	16	6	5	1	4	0	2	0	0
Dívčí Hrad	23	3	1	0	3	3	1	3	1	0
Hlinka	13	4	2	1	1	1	0	1	0	1
Rusín	18	8	3	2	3	2	0	1	0	0
Slezské Pavlovice	12	6	1	1	0	1	0	2	0	0
Slezské Rudoltice	50	24	4	3	6	5	0	3	0	0
Celkem	4 176	440	597	548	589	686	74	235	82	106

Zdroj: ČSÚ

Nárůst počtu podnikatelských subjektů v roce 2014 vůči roku 2008 je zaznamenán v těchto segmentech ekonomiky (Graf č. 9) – zemědělství, rybářství a lesnictví, stavebnictví, ubytování, stravování a pohostinství, peněžnictví a pojišťovnictví, profesní, vědecké a technické činnosti, vzdělávání a informační, komunikační činnosti a kulturní, zábavní a rekreační činnosti. Zejména zvyšující se počet podnikatelů z oblasti zemědělství, rybářství a lesnictví ale není jen přirozeným

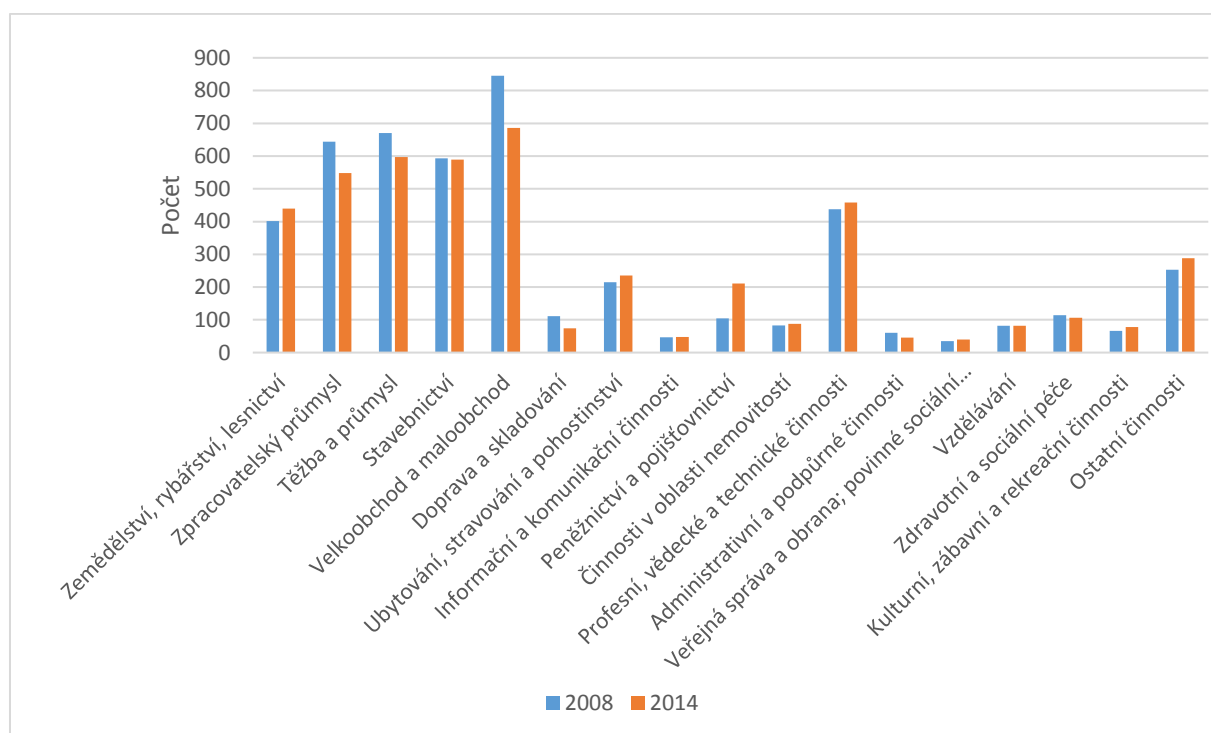

vývojovým prvkem venkovské oblasti, ale souvisí s dalšími hospodářskými změnami (např. těžba dřeva a pěstební činnosti v lesích již nejsou zajišťovány vlastními zaměstnanci Lesy ČR, ale živnostníky).

Pokles počtu podnikatelských subjektů v roce 2014 vůči roku 2008 je zaznamenán v těchto segmentech ekonomiky (Graf č. 9) – zpracovatelský průmysl, velkoobchod a maloobchod, doprava a skladování, zdravotní a sociální péče. Pro místní trh je pokles podnikatelů z těchto segmentů nepříznivým prvkem.

Podnikatelé se v posledních letech s ohledem na odlehlost prostředí a místní podmínky stále více zaměřují na oblast podnikání v zemědělství, v ubytování, stravování a pohostinství a v oblasti kulturní, zábavní a rekreační činnosti. Je to tedy podnikání směřující zejména k cestovnímu ruchu. Je potřeba však podporovat i podnikání v těch oblastech, které přinášejí území vyšší přidanou hodnotu a hlavně nabízejí místním zaměstnání (např. zpracovatelský průmysl, velkoobchod a maloobchod, těžební průmysl).

Graf č. 9 Vývoj počtu podnikatelských subjektů v jednotlivých segmentech ekonomiky (v letech 2008 a 2014)

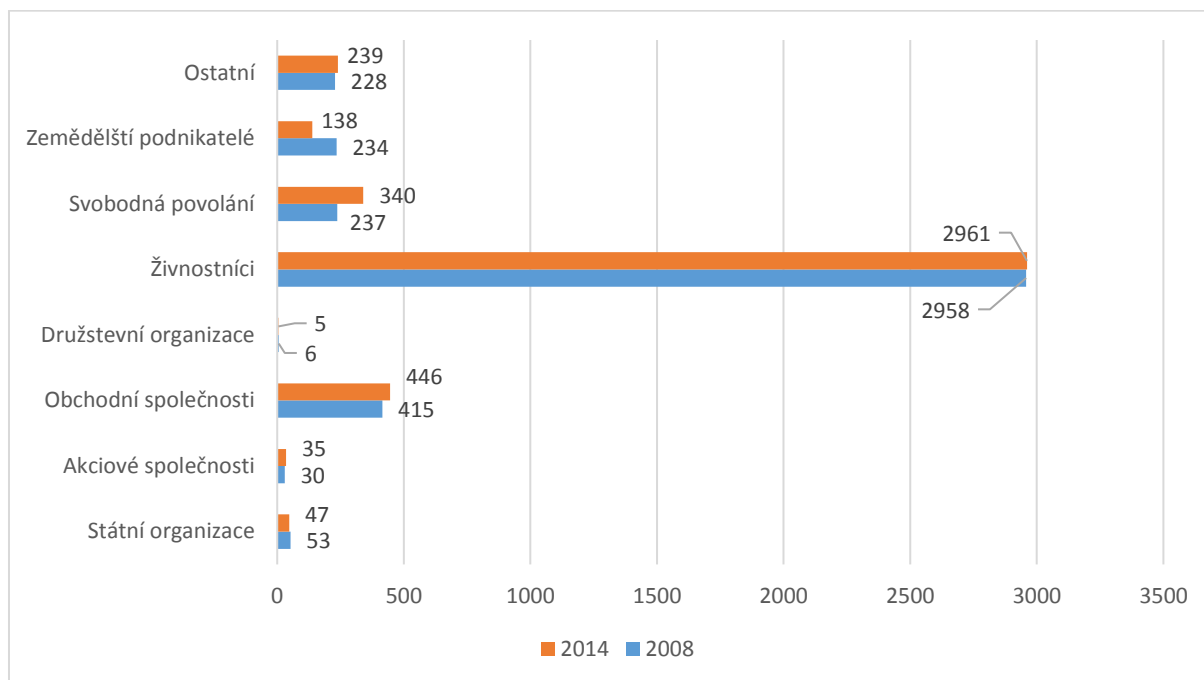

Zdroj: ČSÚ

Na území Krnovska je dle právní formy podnikání nejvíce živnostníků a poté obchodních společností a svobodných povolání (Graf č. 10). Nepříznivé je snižující se počet zemědělských podnikatelů, přestože v tomto segmentu ekonomiky došlo k nárůstu.

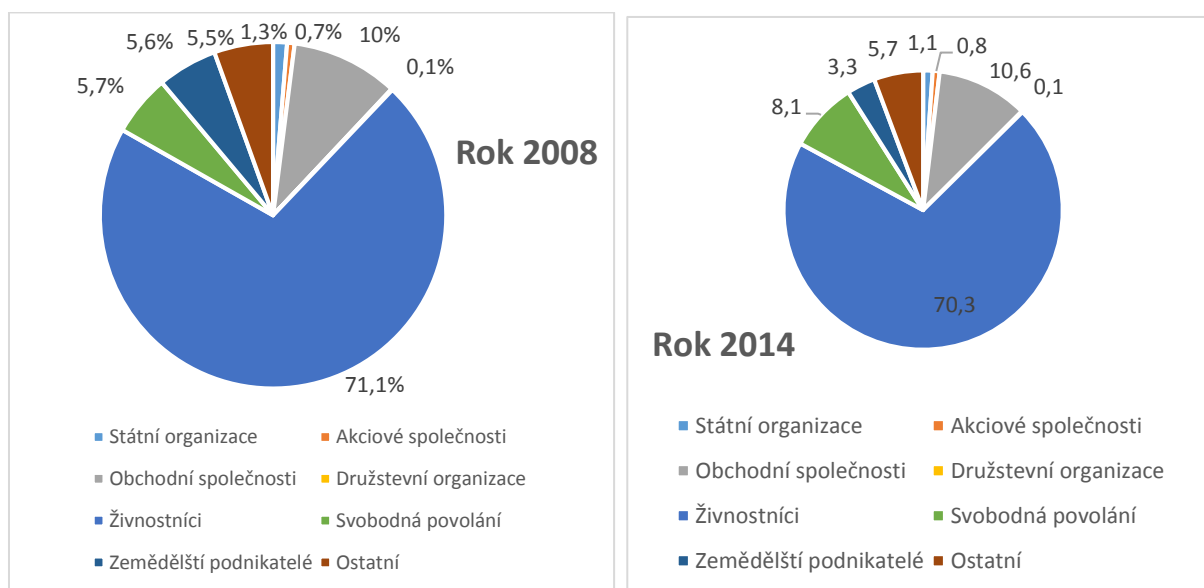
V čase přibývá obchodních i akciových společností. Celkově vzrostl počet podnikatelských subjektů na území Krnovska v daném období, stejně jako v celém Moravskoslezském kraji a České republice, byť na území Krnovska pomalejším tempem.

Graf č. 10 Vývoj počtu podnikatelských subjektů dle jednotlivých právních forem (v letech 2008 a 2014)

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 11 Podíl jednotlivých ekonomických subjektů dle jejich právních forem (v roce 2008 a 2014)

Zdroj: ČSÚ

V roce 2008 bylo 71,1 % všech podnikajících živnostníci, v roce 2014 již je živnostníků cca 70% ze všech podnikatelských subjektů všech druhů právní formy. Při srovnání podílu živnostníků na všech právních formách podnikání v roce 2008 a 2013 v Moravskoslezském kraji a České republice zjistíme, že je podíl živnostníků na území Krnovska větší, ale rovněž i v Moravskoslezském kraji a České republice dochází ke snižování poměru živnostníků. Naopak výrazně vzrostl podíl svobodných povolání na území Krnovska. Základem místního podnikání jsou živnostníci a malý a střední podnikatelé. Na území existuje především v Krnově a průmyslové zóně několik velkých podniků. Pro

rozvoj venkova je důležitá jak existence velkých podniků, tak zejména nastolení vhodných podmínek a podpor pro fungování malých a středních podniků a pro živnostníky.

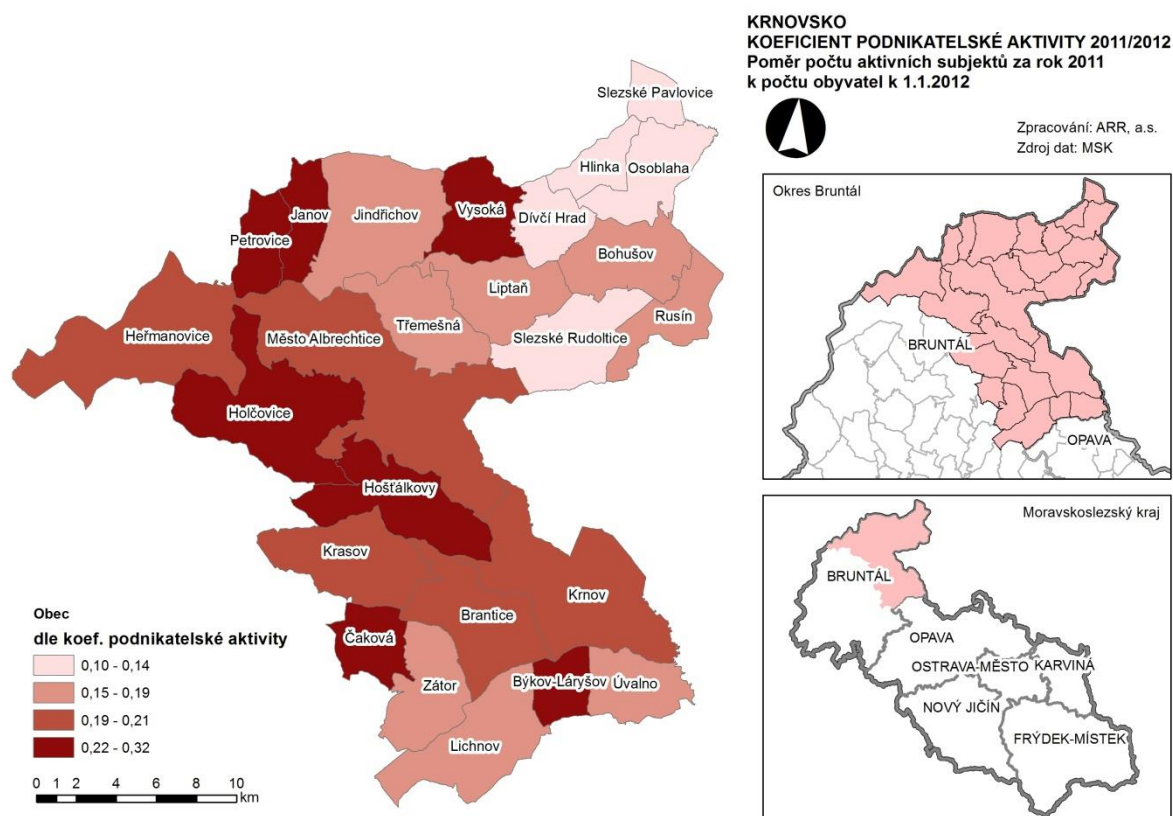
Výše řečené, tedy skutečnost, že na území Krnovska je relativně velké procento živnostníků, vůči Moravskoslezskému kraji a České republice demonstrativně potvrzuje takzvaný koeficient podnikatelské aktivity (viz. Tabulka č. 14 a Obrázek č. 5). Koeficient podnikatelské aktivity (poměr počtu aktivních subjektů k počtu obyvatel) je na Krnovsku ve srovnání s Moravskoslezským krajem i Českou republikou vysoký. Vysoká hodnota je však dána právě vysokým počtem živnostníků a absencí velkých zaměstnavatelů. Rozhodně není směrodatným kritériem při pohledu na podnikatelské prostředí Krnovska, trpící specifickými problémy periferního venkovského regionu se sociálně vyloučenými lokalitami a vysokou nezaměstnaností.

Tabulka č. 14 Koeficient podnikatelské aktivity – srovnání (rok 2012)

Území	Koeficient podnikatelské aktivity
Krnovsko	0,1945
Moravskoslezský kraj	0,1068
Česká republika	0,1391

Zdroj: ČSÚ

Obrázek č. 5 Koeficient podnikatelské aktivity

Zdroj: Moravskoslezský kraj, ARR, a.s.

Sociální podnikání

V posledních několika letech je čím dál více skloňován pojem *sociální podnikání* nebo též *sociální podnik* nebo *integrační sociální podnik*. Druh takového podnikání, resp. přístup v podnikání, je nutné více využít rovněž na Krnovsku. Takové podnikání přispěje k řešení místních, komunitních, problémů na poli nezaměstnanosti, případně dalších, hlavně sociálních problémů v komunitě. Tento druh podnikání však neřeší základní problémy, nezabraňuje jim, ale pouze hasí požár, který se šíří územím. K zabránění migrace povedou pouze pobídkové mechanismy, které budou motivovat a podporovat úspěšné a silné firmy, které zřídí pracovní příležitosti a tím dojde k postupnému ozdravení ekonomické situace v regionu.

Z dosud dostupných analytických dat ověřených v rámci dotazníkového šetření a ohniskových skupin se sociální podnikání jeví jako vhodná forma podnikání a zakládání podnikatelských subjektů na Krnovsku v nadcházejícím období, kdy tyto subjekty mohou výraznou měrou podpořit socioekonomický rozvoj území vycházející z komunity v regionu. V tabulce č. 15 jsou uvedeny sociální podniky působící na Krnovsku s vědomím, že je obtížné nalézt a identifikovat sociální podnik, jelikož jeho přesná definice nebyla dosud legislativou specifikována.

Tabulka č. 15 Sociální podniky na Krnovsku⁴

Název podniku	Zaměření	Kontaktní údaje
CHRNA Sociální firma Slezské diakonie o.p.s.	Výroba bytových doplňků, dárkových a reklamních předmětů. Gravírování a řezání laserem. Zahradnictví - pěstování a prodej rostlin, údržba zeleně.	Hlubčická 18, 794 01 Krnov www.chrpakrnov.cz
JINAK, o.p.s.	Podpora lidí se zdravotním postižením a řešení situací vymykajících se běžným stereotypům.	Brantice 220, Brantice www.jinakops.cz
Althaia o.p.s.	Poskytování sociálních služeb dle zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Podpora sociálního podnikání a vzniku sociální firmy, tvorba míst pro dlouhodobě nezaměstnané osoby.	Na Náměstí 122, Osoblaha 793 99 www.althaia.cz
Osoblažský cech, o.p.s.	Zpracování ovoce, zeleniny a medu, provozování rychlého občerstvení v rámci jízd parního vlaku, zvýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti osob Osoblažska, propagace regionu a podpora turistického ruchu v něm.	Hlinka 25, 793 99 Osoblaha www.osoblazskycech.cz

Zdroj: vlastní šetření

⁴ Za sociální podnik v případě uváděného přehledu považujeme společnosti či firmy, které jsou vedeny ve veřejně dostupných seznamech či o sobě prohlašují, že jsou sociálními podniky či podnikateli nebo toto mají v zakládacích listinách. Může se tak jednat o výrobní podniky, ale i poskytovatele sociálních služeb apod.

Zemědělství a lesnictví

V oblasti MAS převažují zemědělské a lesní plochy, čímž je dán hospodářský charakter území.

Zemědělská a lesnická činnost je ovlivněna přírodními (vertikální členitost terénu, místní klima, kvalita půd) i socioekonomickými podmínkami. Zemědělství hrálo v období centrálně plánovaného hospodářství klíčovou roli především na Osoblažsku, které má pro zemědělskou produkci příznivé klimatické podmínky, ale také v ostatních nížinných lokalitách území.

Oborový závod Osoblaha Státního statku Bruntál se měl stát vzorovým zemědělským podnikem pro celé československé socialistické zemědělství. Útlum a následná likvidace Státního statku Bruntál v devadesátých letech dvacátého století vedla k rychlému poklesu zemědělské produkce a ztrátě mnoha pracovních míst v zemědělství. Státní statek a jednotná zemědělská družstva byla sice nahrazena různými obchodními společnostmi, transformovanými družstvy a soukromě hospodařícími rolníky, celková zaměstnanost v zemědělství i objem zemědělské výroby však přesto výrazně poklesl.

Relativně velké plochy stačí obhospodařovat zemědělské subjekty s minimem zaměstnanců, systém dotačních plateb nemotivuje zemědělce k sofistikovanější produkci. Chybí místní zpracování zemědělských produktů. Zvyšování zatravněných ploch pastvin a extenzivní chov dobytka, stejně jako zefektivnění v rostlinné produkci je spojeno s nízkou potřebou pracovních sil. Část naddimenzovaných zemědělských budov ztratila postupně své původní využití, což vedlo k dalšímu zhoršování jejich technického stavu a vzniku zemědělských brownfieldů. Rostoucí konkurence potravinářského dovozu a koncentrace zpracování agrárních produktů do velkých závodů v blízkosti velkých spotřebních center působí negativně na rentabilitu místní produkce.

Zemědělství v podmínkách celé České republiky je silně závislé na systému dotací a plateb. Na významu nabývá krajinnotvorná a ochranná funkce zemědělství. V souvislosti s dlouhodobě vzrůstajícím zájmem o kvalitní a bezpečné potraviny se zvyšuje potenciál ekologického zemědělství. Řídce zalidněná krajina bez průmyslového znečištění nabízí vhodné podmínky pro rozvoj agroturistiky. V regionu Krnovsko k 31. 12. 2014 působilo 138 zemědělských podnikatelů (samostatně hospodařících rolníků cca 400). Analýza zemědělských ploch, lesních pozemků a dalších půd je rozebrána v podkapitole Životní prostředí. Většina zemědělské půdy je v rukou velkých zemědělských subjektů, hospodařících na několika stech hektarech. Dopad současné zemědělské výroby na sociální situaci a další oblasti života na Krnovsku je spíše záporný.

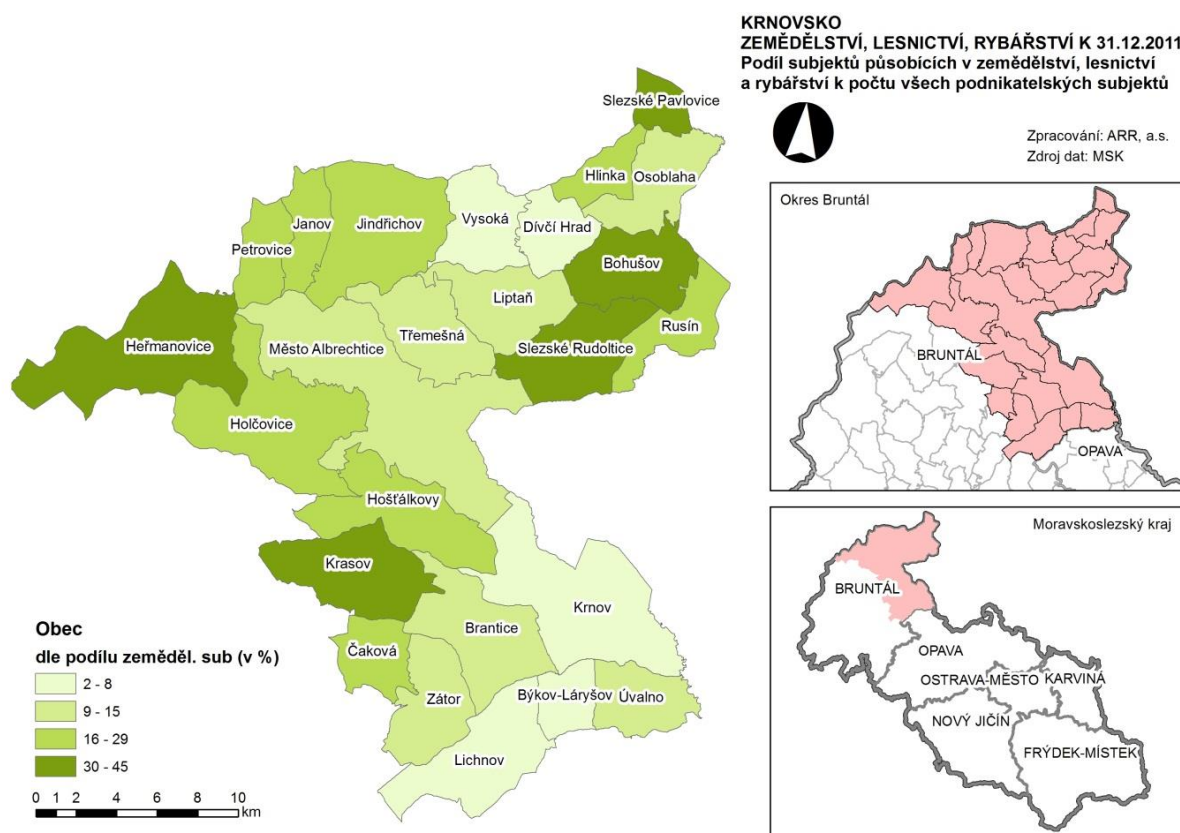
Zemědělství je i přes útlum tohoto odvětví stále důležitou a nezbytnou oblastí místního hospodářství. Problémem dnešního zemědělství na Krnovsku je jeho směřování takřka výhradně na rostlinnou výrobu, zatímco živočišná výroba je upozaděna. Především právě živočišná výroba může nabízet pracovní možnosti pro místní občany. Z rostlinné výroby se na území pěstují především obiloviny – pšenice, ječmen, žito, řepka, kukuřice. Pěstování zeleniny na území takřka neexistuje. Živočišná výroba byla výrazně utlumena či úplně zastavena (rušení statků, atd.). Na území se chová především skot, prasata. Na území prakticky neexistuje zpracování zemědělských komodit a s tím související tvorba pracovních příležitostí. Většina zemědělské produkce odchází v nezpracovaném surovém stavu ihned po sklizni. Zpracování zemědělské produkce přímo zemědělci nebo návaznými odvětvími se na území téměř neodehrává.

Lesní hospodářství se řídí platnou legislativou, většina lesních pozemků je v majetku LESY ČR a.s. a obcí. Těžební a pěstební práce v lesích jsou sezónního charakteru a jsou většinou zajišťovány smluvními partnery (OSVČ). Z jednání fokusních skupin vyplynulo, že na území téměř neexistuje

přímé zhodnocování a zpracovávání produktů a surovin lesů. V této oblasti je mnoho rezerv, včetně tvorby pracovních příležitostí.

Obrázek č. 6 Zemědělství, lesnictví a rybnářství

Zdroj: Moravskoslezský kraj, ARR, a.s.

Průmysl

Průmyslová výroba je z rozhodující části koncentrována na území města Krnova nebo v jeho bezprostřední blízkosti. V ostatních částech regionu se nacházejí významnější průmyslové podniky již pouze ve Městě Albrechtice (AUTOZAM Baláš s.r.o., Bosch Termotechnika s.r.o., STG trade, s.r.o.). Periferním částem regionu chybí středně velké výrobní společnosti, které by dokázaly zaměstnat významnější počet místních pracovníků, jedinou výjimkou je firma JAN BACHO v Dívčím Hradě. Překážkou příchodu investorů je horší dopravní dostupnost regionu a napojení významných aglomerací (např. Ostravsko), nižší vzdělanostní a kvalifikační struktura obyvatelstva. Velkou překážkou v periferních lokalitách je absence plnohodnotné území.

Průmysl má ve městě Krnov dlouholetou tradici. Dříve dominantní textilní průmysl dnes zastupuje společnost PEGA - VEL, a.s. (výroba textilní galanterie), významným zaměstnavatelem zůstávají Krnovské opravy a strojírna s.r.o. Úspěšně se rozvíjí i na zahraniční trhy výroba nealkoholických nápojů Kofola a.s.

V blízkosti Krnova se nachází úspěšná průmyslová zóna Červený dvůr. V současné době je plocha 31 ha plně obsazena. V zóně převažují společnosti zaměřené na strojírenství a ostatní lehký průmysl. Do plochy průmyslové zóny se také započítávají i pozemky soukromých firem – firmy ZVOS

NOVA spol. s.r.o., ZVOS spol. s.r.o., WIPLAST spol. s.r.o., DEVAP GROUP s.r.o., AGRIMEX Brumovice. Je připravována druhá etapa průmyslové zóny. Rozšíření průmyslové zóny bylo podpořeno Usnesením vlády č. 547/2012, na vybudování nezbytné doprovodné infrastruktury byla přidělena dotace 52 mil. Kč (celkové náklady 100 mil. Kč).

Tabulka č. 16 Investoři působící v průmyslové zóně Červený dvůr I.

Název společnosti	Země původu, odvětvové zaměření
IVG Colbachini CZ s.r.o.	italská společnost, výroba hadic a uzávěrů
S. T. I. CZ s.r.o.	italská společnost, výroba strojních součástek
RAME CZ s.r.o.	italská společnost, produkce dílů k plynovým kotlům
Maso V+W, s.r.o.	česká společnost, výroba masných výrobků
ERDRICH Umformtechnik s.r.o. ⁵	německá společnost, výroba automobilových dílů

Zdroj: Město Krnov

Služby

Intenzita nabídky služeb se odvíjí od velikosti obcí. V Krnově je koncentrována silná nabídka odpovídající velikosti města (vč. sítě supermarketů), naopak v menších obcích je nabídka poskytovatelů služeb a maloobchodu velmi omezena. Možnosti rozvoje vlastního drobného podnikání omezuje podprůměrná kupní síla obyvatelstva. Spádové obce Město Albrechtice, Osoblaha a Krnov jsou centry služeb pro okolní obce, přičemž centrem služeb celého území Krnovska je Krnov. Město Krnov poskytuje obyvatelům dostatečný rozsah základních i rozšířených služeb (lékaři – specialisté, solárium, advokátní kancelář, specializovaní prodejci, atd.). Spádové obce disponují především nabídkou základních služeb, jako je obchod nebo restaurační zařízení, které jsou v téměř každé obci, v některých případech také kadeřnictví, specializované obchody, lékař, pošta, atd.

Shrnutí podkapitoly 1.1.3. Hospodářství:

Obecná fakta:

- největším segmentem ekonomiky je velkoobchod a maloobchod (v posledních letech však výrazně klesá počet podnikatelů), stavebnictví a průmysl
- více než 58 % všech podnikatelů Krnovska jsou podnikatelé z Krnova
- charakterem území je Krnovsko zemědělská a lesnická oblast
- existence tří přirozených spádových center – Krnov (nabízí i rozšířené služby), Město Albrechtice, Osoblaha
- průmysl je koncentrován zejména na Krnovsku a průmyslových zónách
- na území již je prvotní zkušenost s principy sociálního podnikání
- cca 70 % podnikatelů je OSVČ – koření podnikání na venkově
- větší index podnikatelské aktivity než za celý Moravskoslezský kraj a Českou republiku

⁵ Investice byla umístěna do prostoru mezi první a druhou etapou průmyslové zóny.

Shrnutí problémů:

- silný propad zemědělství po revoluci a související pokles pracovních míst, špatná dotační politika v oblasti zemědělství, chybí zpracovatelský průmysl rostlinné a živočišné výroby
- periferní poloha v rámci ČR a nedostatečné využití polohy sousedící s Polskem a tedy špatná dopravní dostupnost – tzn. průmysl pouze v Krnově, výjimkou je jen Dívčí Hrad,
- špatný stav komunikací – viz souhrnná zpráva
- vysoký podíl živnostníků ve srovnání s krajem a Českou republikou, avšak nemající kapitál na rozvoj a počet ubývá (socioekonomicky znevýhodněná oblast)
- nízká hustota a koupěschopnost obyvatelstva
- naplnění poptávky po službách – ztížené zahájení živnostenské činnosti – viz. souhrnná zpráva, analýza meziobecní spolupráce
- dlouhodobě malý podnikatelský duch v komunitě, chybějící tradice, obyvatelstvo bez vstupního kapitálu do podnikání – socioekonomicky znevýhodněná oblast – viz. souhrnná zpráva, analýza meziobecní spolupráce, analýza strategie KPSVL
- absence motivačních a pobídkových mechanismů mimo OP EU - analýza meziobecní spolupráce
- cestovní ruch má sezónní charakter, nelze jej brát jako zdroj obživy, chybí služba, zařízení, „něco“ s celoročním využitím
- nedostatečné zhodnocení lesních surovin a materiálů – viz. souhrnná zpráva

Shrnutí příležitostí:

- bývalé zemědělské statky a další objekty – tzv. brownfieldy poskytují investiční možnosti
- podpora investic, modernizací a inovací do zemědělství a lesnictví
- rozšiřování průmyslové zóny jako možnost zvyšování možnosti zaměstnání
- rezervy v možnostech pěstování netradičních plodin a následném zpracování, v hledání inovativních cest a možností napříč všemi oblastmi, zpracování místních surovin, ale také např. v cestovním ruchu
- absence aplikace příkladů dobré praxe, např. zaměstnanecko – podnikatelské družstvo
- lépe využít možností, které skýtá polské území
- využití principů sociálního podnikání
- podpora místního trhu – farmářské trhy, prodeje ze dvora

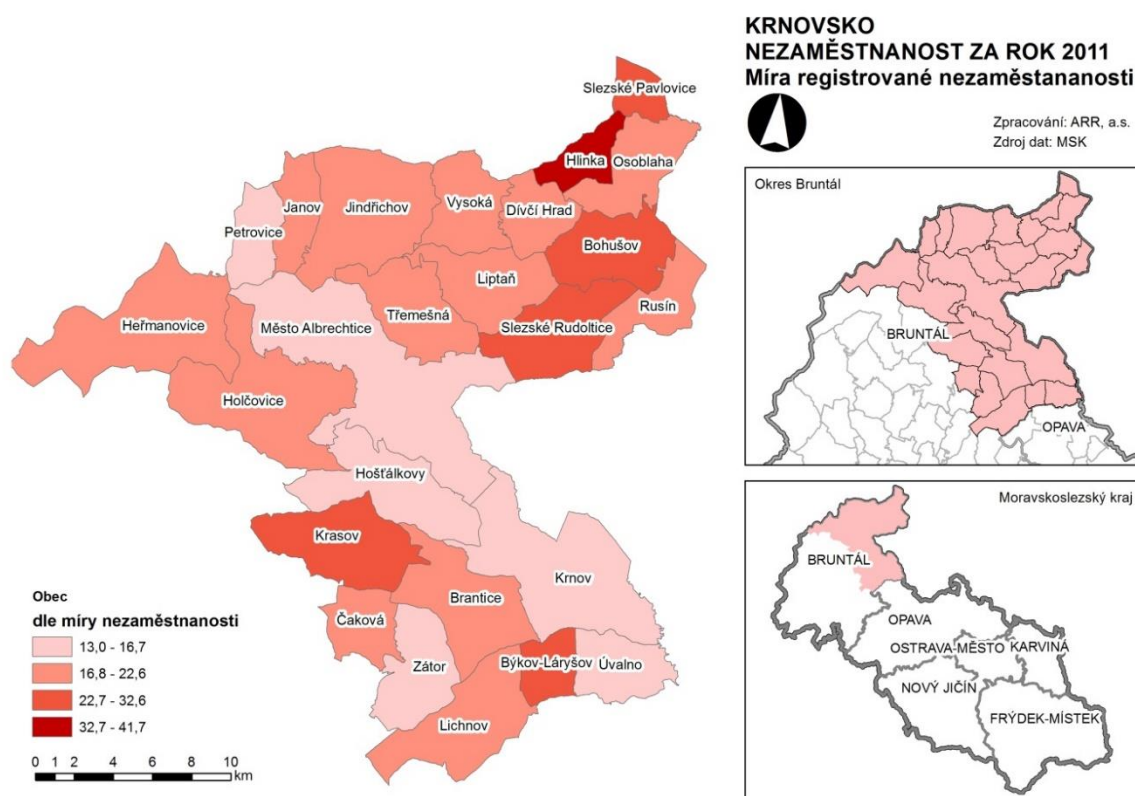

1.1.4. Zaměstnanost

Vývoj míry nezaměstnanosti

Krnovsko (podobně jako celý okres Bruntál) patří dlouhodobě mezi regiony, které se v rámci České republiky potýkají s nejvyšším podílem nezaměstnaných osob⁶. Vysoká míra nezaměstnanosti spolu s nízkou úrovní mezd nepříznivě ovlivňují celkovou hospodářskou situaci regionu. Ostřeji se tyto problémy dotýkají severní části Krnovska, které jsou historicky více spjaty se zemědělskou výrobou, o něco příznivější situace panuje v Krnově a jeho blízkém okolí. Koncem roku 2011 dosahovala registrovaná míra nezaměstnanosti v obvodu pověřené obce Krnov 15 %, v obvodu pověřené obce Město Albrechtice 16,8 % a v obvodu pověřené obce Osoblaha 25,7 %. Ve všech letech vymezeného období 2008-2011 celková nezaměstnanost na území Krnovska výrazně převyšuje míru nezaměstnanosti v Moravskoslezském kraji a v České republice.

Obrázek č. 7 Nezaměstnanosti dle obcí

Zdroj: Moravskoslezský kraj, ARR, a.s.

Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla dosažena v roce 2011 v obcích Hlinka (41,7 %), Slezských Pavlovicích (32,6 %), Býkově-Láryšově (27,8 %) a v Bohušově (26,5 %), viz Tabulka č. 17. Je vidět negativní dynamika tohoto ukazatele, zejména u obcí Osoblaha, ale i obcí Albrechtice. Problémem je dlouhodobá nezaměstnanost, která je často spojena se ztrátou pracovních návyků a závislostí na systému sociální pomoci. Vysoká nezaměstnanost je doprovázena menší vyjížděnou za prací (především z obcí na Osoblazsku, při nízké výši mezd náklady na dopravu snižují motivaci k dojíždění

⁶ Podíl nezaměstnaných osob vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

za prací). Případné zaměstnavatele odrazuje horší kvalifikační struktura, nízká adaptabilita volné pracovní síly a periferní poloha regionu.

Pocit bezvýchodnosti a neexistence perspektivy, ke kterému přispívá převládající negativní mediální obraz Bruntálska, žene především mladé, perspektivní a vzdělané lidi do měst mimo region. Pro zlepšení nepříznivé hospodářské a sociální situace je třeba pokusit se zlepšit rámcové podmínky pro podnikání v regionu.

Tabulka č. 17 Přehled míry nezaměstnanosti v obcích Krnovska (v letech 2008 - 2011⁷)

obec	2008	2009	2010	2011
Krnov	8,0	12,5	13,9	14,4
Brantice	8,2	12,8	16,3	18,0
Býkov – Láryšov	12,5	20,8	26,4	27,8
Čáková	11,5	15,4	23,9	20,0
Hošťálkovy	9,0	11,3	17,6	15,0
Krasov	8,6	15,3	21,5	24,5
Lichnov	12,0	21,4	22,1	20,8
Úvalno	9,2	11,3	11,3	13,0
Zátor	7,5	13,1	15,9	16,7
M. Albrechtice	9,7	14,4	13,4	13,4
Heřmanovice	10,8	24,6	20,2	18,2
Holčovice	11,7	13,0	17,0	17,3
Janov	11,3	23,2	20,2	22,6
Jindřichov	13,5	19,8	23,1	21,5
Liptaň	13,0	18,4	20,3	22,2
Petrovice	9,8	8,2	16,4	13,1
Třemešná	11,0	16,6	20,0	17,9
Vysoká	13,9	27,1	25,0	19,4
Osoblaha	15,2	18,3	17,9	21,0
Bohušov	17,5	19,5	24,0	26,5
Dívčí Hrad	13,8	22,8	28,5	22,0
Hlinka	32,2	33,9	38,3	41,7
Rusín	15,6	32,8	28,1	20,3
Slezské Pavlovice	19,6	35,9	35,9	32,6
Slezské Rudoltice	25,8	25,8	30,6	28,5
Celkem	13,24	19,53	21,9	21,1

zdroj: ČSÚ, SDLB

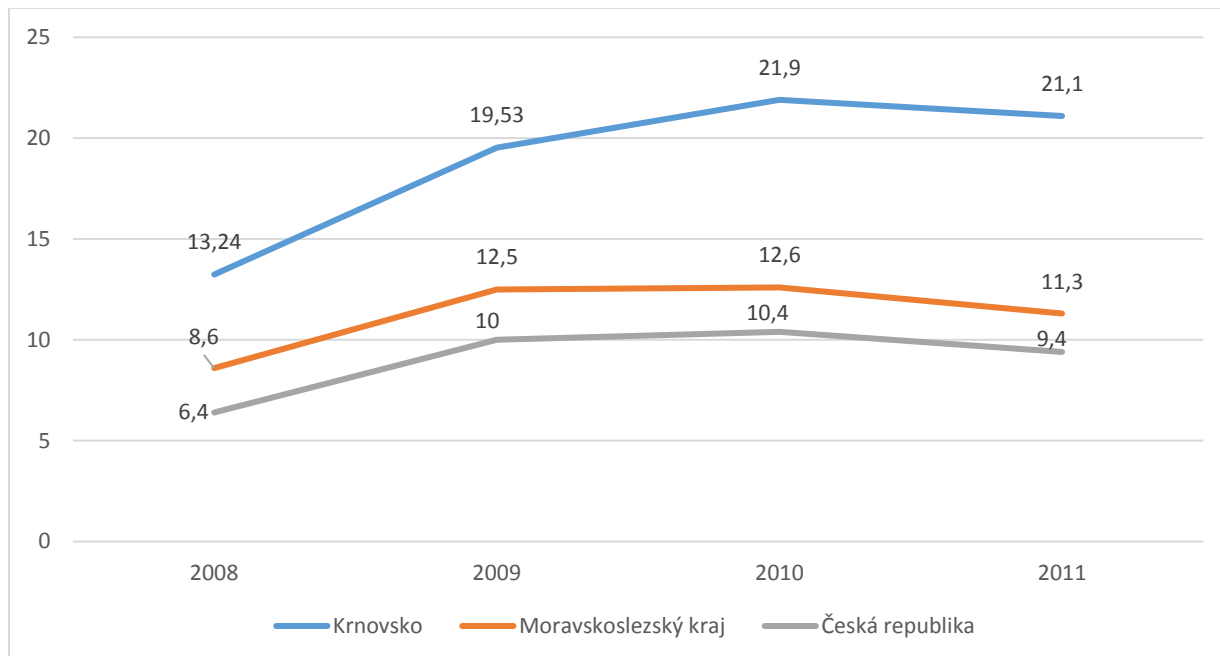
Míra nezaměstnanosti v letech 2008 až 2011 je výrazně větší než tento ukazatel pro Moravskoslezský kraj a Českou republiku. Dynamika vývoje je srovnatelná, výrazné zvýšení míry nezaměstnanosti je zejména z roku 2008 na rok 2009. Z roku 2010 na rok 2011 dochází ke stagnaci

⁷Data obcí k roku 2013 a 2014 k výši míry nezaměstnanosti nejsou k dispozici. Jedná se o míru nezaměstnanosti počítanou se Sčítáním lidu, domů a bytů. Za nezaměstnaného je považován ten, který se tak označil při vyplňování sčítacího archu.

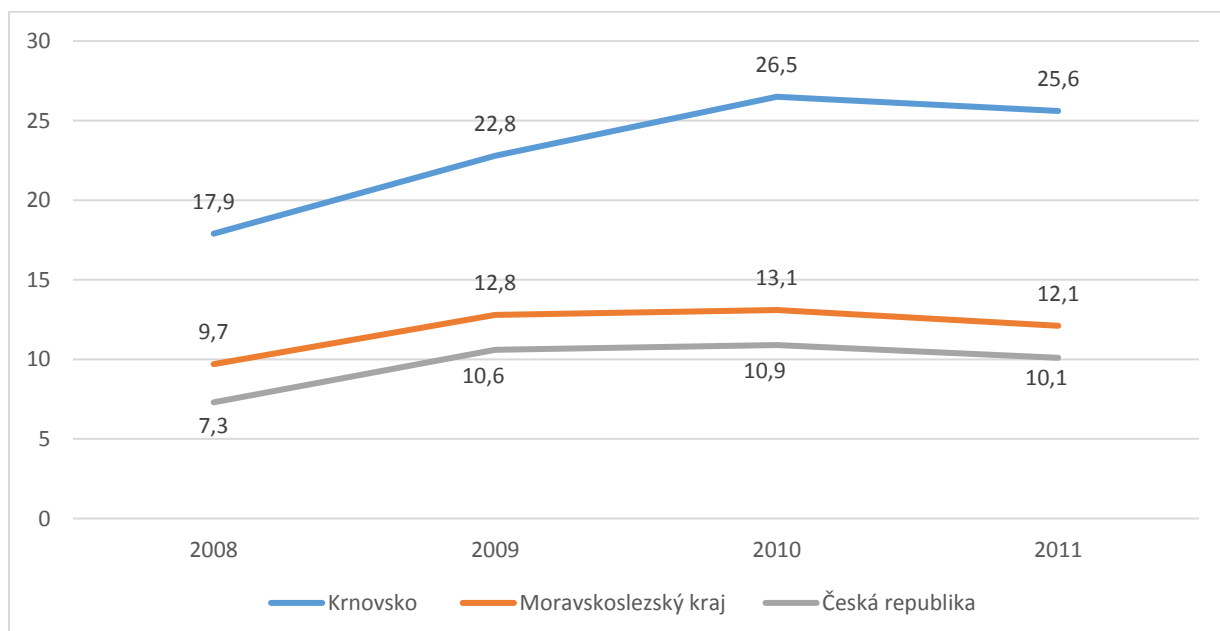
zvyšování míry nezaměstnanosti (Graf č. 12). Míra nezaměstnanosti žen je větší než celková míra nezaměstnanosti po celé sledované období 2008 až 2011, a to jak u Krnovska, tak MSK, tak i ČR. Je to jeden z velkých problémů společnosti, jak správně a vhodně začlenit nezaměstnané ženy, často matky, do pracovních trhu.

Graf č. 12 Srovnání míry nezaměstnanosti (v letech 2008 až 2011)

Zdroj: ČSÚ

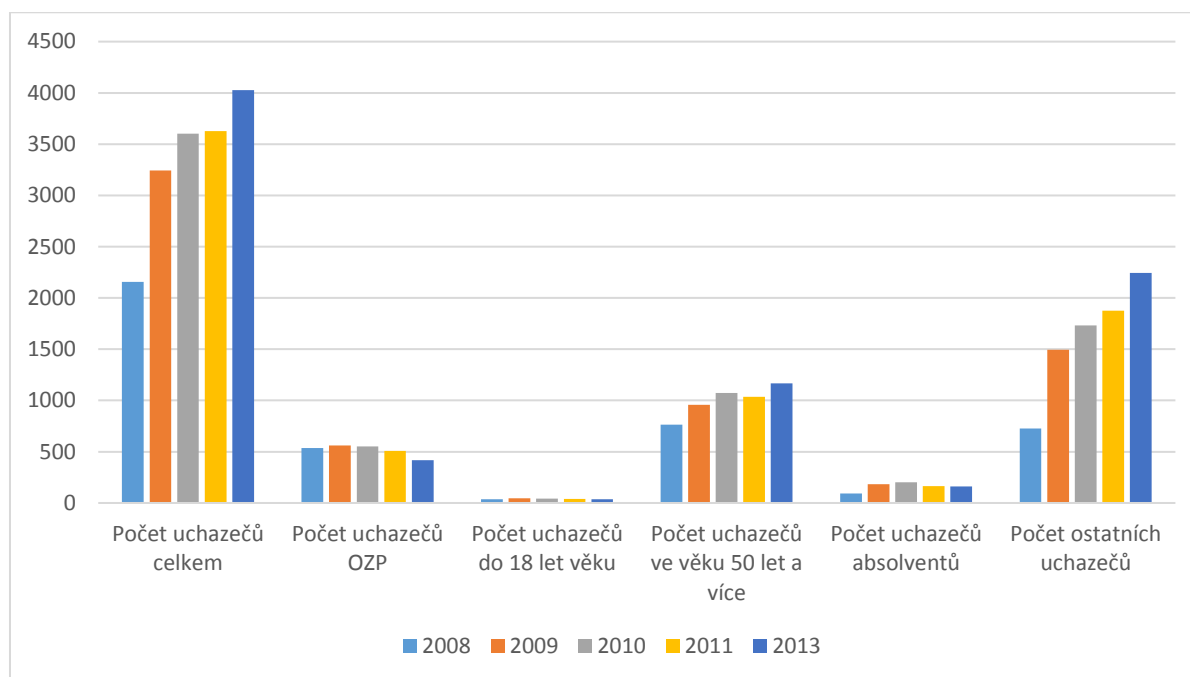
Graf č. 13 Srovnání míry nezaměstnanosti žen (v letech 2008 až 2011)

Vývoj počtu uchazečů

Celkový počet uchazečů o zaměstnání má dynamický vývoj a v čase v absolutních hodnotách počet neustále roste (dynamika vývoje je zpomalena z roku 2010 na rok 2011). Klesá počet uchazečů osob se zdravotním postižením, i přesto jde o ne nevýznamnou skupinu uchazečů o zaměstnání. Problémové do příštích let může být stále rostoucí počet uchazečů ve věku 50 let a více a alarmující je rovněž i skutečnost rychle se zvyšujícího počtu ostatních uchazečů – lidí v produktivním věku bez zdravotního postižení a neabsolventů. Zejména problém zaměstnanosti lidí starších věku 50 let a více je problémem společným i pro Moravskoslezský kraj a Českou republiku v daném období, měřeno v absolutních hodnotách. Průměrný věk uchazečů k 31. 12. 2013 činí 41,6 let, což je vyšší průměrný věk uchazeče než tento ukazatel za Moravskoslezský kraj a Českou republiku.

Graf č. 14 Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání (v letech 2008-2013⁸)

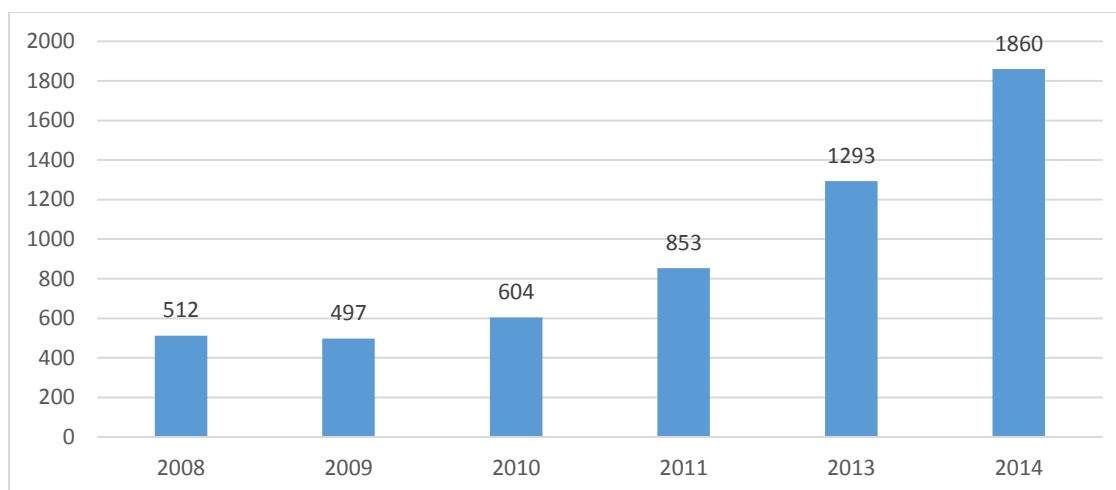

Zdroj: ČSÚ

Dochází k růstu počtu uchazečů evidovaných na úřadu práce déle než 24 měsíců, viditelné z Grafu č. 15, a potvrzující, že Krnovsko je zasaženo v oblasti zaměstnanosti velkou mírou dlouhodobě nezaměstnaných – lidí těžce začleňujících se zpátky do pracovního procesu a do většinové společnosti. Počet uchazečů evidovaných nad 24 měsíců se více než ztrojnásobil z původních 512 uchazečů v roce 2008 na 1860 uchazečů k 31. 12. 2014. Procentuální změna z roku 2013 vůči roku 2014 činí na Krnovsku téměř 44 %. Je potřeba zejména nejvíce ohrožené skupiny na trhu práce zpátky do něj začlenit – například cestou zvyšování vzdělávání, kvalifikací, motivací zaměstnavatele, atd.

⁸ Údaje za rok 2012 nejsou dostupné a za rok 2014 nejsou kompletní.

Graf č. 15 Počet uchazečů evidovaných nad 24 měsíců (v letech 2008-2014⁹)

Zdroj: ČSÚ

Velký problém je možné spatřovat i ve vývoji ukazatele – počet uchazečů na 1 volné pracovní místo. V roce 2012 se uchází o jedno volné pracovní místo přibližně 60 uchazečů, kdežto v roce 2007 to bylo pouze 12,5. Důležité rovněž je, že volná pracovní místa často neodpovídají vzdělání a kvalifikaci místních obyvatel.

Tabulka č. 18 Vývoj počtu uchazečů na 1 volné pracovní místo

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	12,5	17,8	43,8	39,14	37,4	59,7

Zdroj: MOS

Ekonomická aktivita obyvatelstva

Na území Krnovska převládá ekonomicky neaktivní obyvatelstvo vůči ekonomicky aktivním obyvatelům (Tabulka č. 19). To je velkým problémem pro ekonomický rozvoj území a zároveň je potřeba vytvářet vhodné podmínky pro spokojený a plný život ekonomicky neaktivního obyvatelstva – důchodcům zařídit aktivní a stimulační způsob života a dětem, učňům zajistit dostatečné vzdělání přizpůsobené místním podmínkám trhu a jiné mimoškolní aktivity.

Tabulka č. 19 Ekonomická aktivita obyvatelstva Krnovska

		Celkem	Muži	Ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		18574	10070	8504	
v tom:	Zaměstnaní	15382	8407	6975	
	z toho podle postavení	zaměstnanci	11968	6238	5730
		zaměstnavatelé	566	410	156

⁹ Data za rok 2012 nejsou dostupná.

	v zaměstnání	pracující na vlastní účet	1840	1315	525
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	679	322	357
		ženy na mateřské dovolené	287	0	287
	Nezaměstnaní		3192	1663	1529
Ekonomicky neaktivní celkem			19834	8507	11327
z toho	nepracující důchodci		10108	3892	6216
	žáci, studenti, učni		6154	3087	3067
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou			1861	1026	835

Zdroj: ČSÚ k 31.12.2011

Vyjíždění za prací

Za prací vyjíždí celkem mimo území své obce cca 3 300 zaměstnaných, což je relativně velký počet zaměstnanců. V území je velmi časté vyjíždění za prací do spádových center – Krnov, Město Albrechtice, Osoblaha. Velmi často rovněž lidé vyjíždějí za prací mimo území- např. Opava, Ostrava, Bruntál. Zejména vyjíždění do místních center z odlehlých obcí by mělo sebou nést i určitý stupeň zajištění bezpečnosti při dopravě pro vyjíždějícího. S ohledem na odlehlost určitých obcí vyjíždí za službami, prací či za školou velký počet obyvatel.

Tabulka č. 20 Vyjíždění za prací

Vyjíždějící do zaměstnání			Celkem
Vyjíždějící celkem			8 979
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		6 100
	v tom	v rámci obce	2 824
		do jiné obce okresu	2 002
		do jiného okresu kraje	694
		do jiného kraje	458
		do zahraničí	122

Zdroj: ČSÚ k 31.12.2011

Shrnutí podkapitoly 1.1.4. Zaměstnanost:**Obecná fakta:**

- vysoká míra nezaměstnanosti na celém území Krnovska
- absolutní nedostatek vhodných pracovních příležitostí
- nemotivující úroveň mezd, demotivující sociální politika
- rapidně se zvyšující počet uchazečů evidovaných nad 24 měsíců
- obyvatelé Krnovska musí často vyjíždět za prací
- více ekonomicky neaktivních než aktivních obyvatel
- velká míra nezaměstnanosti žen

Shrnutí problémů:

- vysoká míra nezaměstnanosti způsobená i nastavenou úrovní mezd a horší kvalifikační strukturou, nemotivujícím postojem zaměstnavatelů k sociálně ohroženým skupinám obyvatelstva
- „obrovská“ míra nezaměstnanosti zejména obcí na Osoblažsku, ale rychle se zvyšuje i ve městě Krnov
- ti, kteří již pracují, musí často za prací dojíždět – neochota dojíždět za prací má různé příčiny, problémem je zároveň i bezpečnost vyjíždějících při dopravě za prací
- vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných, žen a osob starších 50 let věku a více
- nedostatek absolventských míst – hlavně VŠ vzdělání, obory s potřebou praxe
- „odliv mozků“, migrace – viz souhrnná zpráva
- na 1 volné pracovní místo připadá 60 uchazečů
- nedostatečná infrastruktura v mimoměstských oblastech ztěžující rozvoj, příchod firem
- nedostatek kvalifikovaných pracovníků a absolventů v tradičních řemeslných oborech
- absolutní demotivace zemědělských podnikatelů k zhodnocování produkce, inovacím a zřizování pracovních míst, díky dotační politice
- školství nereagující na potřeby místního trhu – viz souhrnná zpráva, analýza meziobecní spolupráce

Shrnutí příležitostí:

- propojení vzdělávacích zařízení s požadavky zaměstnavatelů
- chybí průzkum a zjištění faktů hlavně u živnostníků, malých a středních podnikatelů jaké pobídkové mechanismy, motivaci, pomoc, informace, omezení rizik, změny v zacílení prostředků APZ ÚP, součinnost se školstvím apod. potřebují, aby se rozhodli rozšířit činnost a zřizovali trvalá pracovní místa bez obav, že si zkomplikují život a běh firmy
- potřeba zvyšování dovedností, schopností, kvalifikací pracovní síly a přizpůsobení se místnímu trhu

práce

- příspěvek na zapracování a získání praxe absolventů, rekvifikantů, nejvíce ohrožených skupin na trhu práce
- zainteresovat zemědělské firmy a vlastníky lesů k zhodnocení produkce, zřizování nových pracovních míst
- potřeba zlepšit podmínky podnikání a zaměstnat i „nezaměstnatelné“ (sociální podniky a sociální zemědělství)
- propojení školní výchovy s pracovním prostředím na území
- prorodinná opatření usnadňující zaměstnávání žen a samoživitelů
- nespoléhat se pouze na lokální partnery při řešení problematiky zaměstnanosti. Je zapotřebí aktivovat nové, inovativní přístupy, ale také systémové změny a pobídkové mechanismy. Eliminovat rizikové faktory a ztížené podmínky firem. Tím je motivovat k rozšiřování pracovních míst.
- chybí instituce typu Podnikatelský inkubátor, Poradní centrum apod. Informace o všech možnostech, datech a údajích, inovativních přístupech, marketingu ...
- aplikovat příklady dobré praxe z jiných lokalit a zemí
- zvyšování životního přehledu a sociální gramotnosti ohrožených skupin formou vzdělávacích programů a aktivit
- zvyšování povědomí firem a podniků o formách sociálního podnikání a inovativních přístupech

1.1.5. Technická infrastruktura

Doprava

Základem komunikační sítě regionu jsou silniční tahy I. třídy, které patří do páteřní komunikační sítě Moravskoslezského kraje. Jedná se o tah I/57 v ose sever-jih, propojující Krnov severním směrem s Prudnikem a jižně s Opavou a Ostravou. Silnice I/45 pak poskytuje napojení Krnovska směrem na Bruntál a Olomouc a na Głubczyce a Kędzierzyn-Koźle. Vedení dopravních tahů je ovlivněno reliéfem, hlavní silniční i železniční tahy vedou údolími podél řek Opavy a Opavice. Na tuto základní síť silnic I. třídy navazují silnice II. a III. třídy. Tyto by měly v souladu s udržitelnou formou dopravy a rozvojem znevýhodněných oblastí projít zásadními modernizacemi a rekonstrukcemi. Přirozeným dopravním uzlem regionu je město Krnov. Na území se nachází šest silnic druhé třídy, z nichž dvě (457, 453) propojují více než dvě obce území Krnovska. Zbylé propojují buďto právě dvě obce spadající do území MAS Rozvoj Krnovska, popřípadě vedou mimo území MAS Rozvoj Krnovska do jiných obcí sousedních místních akčních skupin.

Zejména silnice třetí třídy jsou v žalostném technickém stavu, který zároveň nezaručuje bezpečnost uživatelů těchto silnic, zejména cyklistů a popřípadě chodců. Na Obrázcích č. 8 a 9 je vidět síť výše zmiňovaných a problematických silnic třetí třídy na Osoblažsku, Krnovsku a Albrechticku. Na obrázcích chybí silnice třetí třídy č. 45714 propojující Třemešnou s Jindřichovem, silnice 45713 mezi obcemi Petrovice a Heřmanovice a silnice 45324 nacházející se mezi Městem Albrechtice a Holčovicemi.

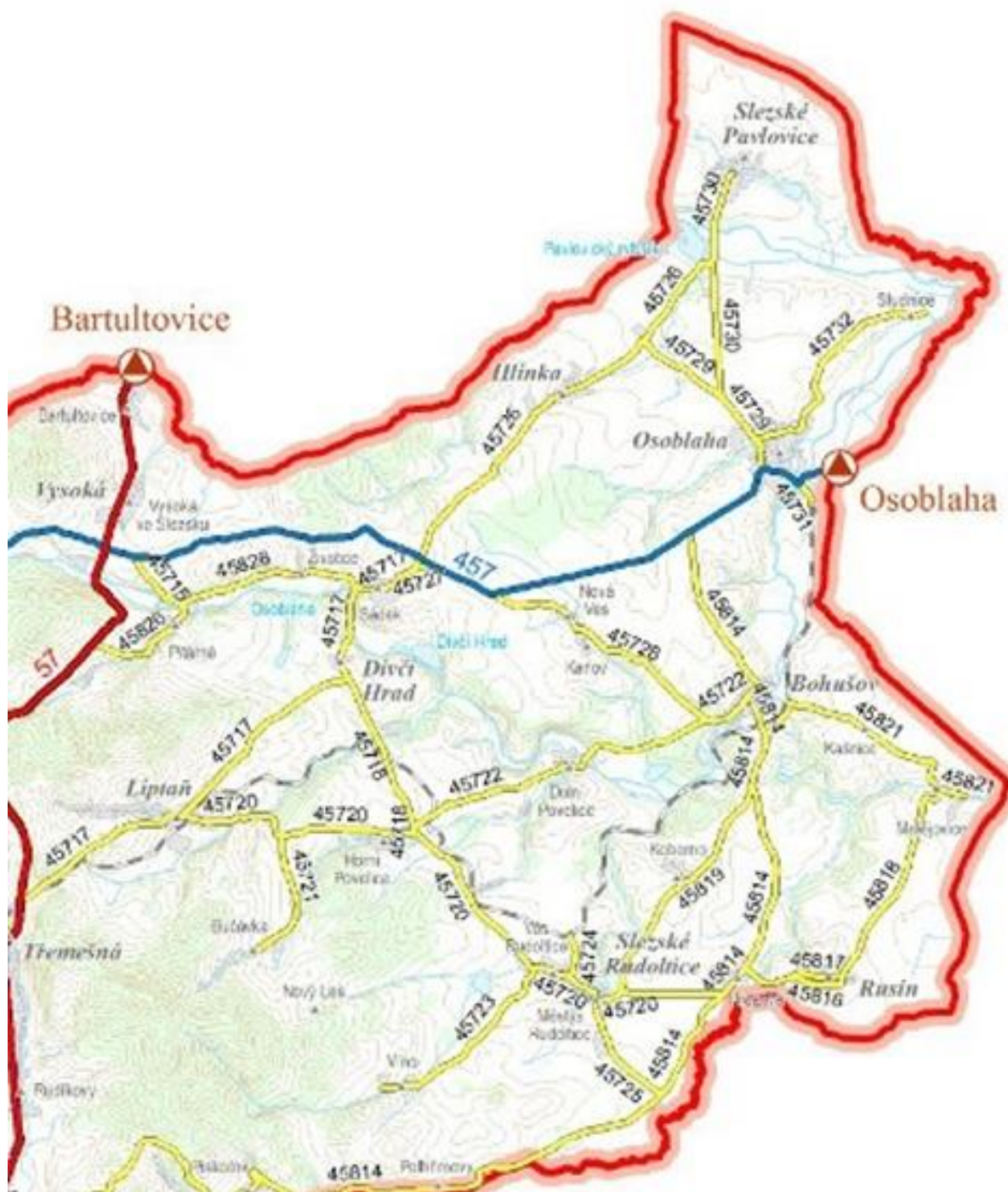
Tabulka č. 21 Silnice I. a II. třídy na území Krnovska

Silnice I. třídy	Propojení obcí
I/57	Úvalno, Krnov, Město Albrechtice, Třemešná, Vysoká
I/45	Krnov, Bruntál
Silnice II. třídy	Propojení obcí
457	Osoblaha, Dívčí Hrad, Jindřichov, Janov, Petrovice
445	Vrbno pod Pradědem, Heřmanovice, Polsko
453	Město Albrechtice, Holčovice, Heřmanovice
452	Holčovice, Karlovice
459	Krnov, Lichnov, Horní Benešov
460	Úvalno, Velké Heraltice

Zdroj: http://o-kraji.kr-moravskoslezsky.cz/assets/o-kraji/silnicni-sit/silnicni_sit_msk.jpg

Obrázek č. 8 Silnice třetí třídy na Osoblažsku – označeny žlutě

Zdroj: http://o-kraji.kr-moravskoslezsky.cz/assets/o-kraji/silnicni-sit/silnicni_sit_msk.jpg

Obrázek č. 9 Silnice třetí třídy směr Město Albrechtice, Čaková, Lichnov, Úvalno - označené žlutě

Zdroj: http://o-kraji.kr-moravskoslezsky.cz/assets/o-kraji/silnicni-sit/silnicni_sit_msk.jpg

V severojižním směru intenzita dopravy narůstá od státní hranice s Polskou republikou až k městu Krnovu, ve směru západ – východ je intenzita dopravy vyrovnaná. Nejvyšší intenzita dopravy je v centru města Krnova. V současné době se připravuje výstavba silničního obchvatu města. Obce, jejichž katastry prochází komunikace první třídy, se vyrovnávají se zvýšenou intenzitou nákladní tranzitní dopravy. Přetěžování komunikací se zpětně projevuje na jejich technickém stavu.

Podstatná část komunikací nižších tříd vyžaduje investice do své obnovy a modernizace. Obce, které je obvykle spravují, však disponují investičními prostředky, které umožňují financovat jen nutné obnovy. Zejména ve výše položených obcích je značně finančně náročné zajištění sjízdnosti komunikací. Horší dopravní dostupnost některých oblastí (především Osoblažska) směrem ke spádovým centrům širšího regionu negativně ovlivňuje hospodářský výkon a výši nezaměstnanosti oblasti.

Krnovskem procházejí železniční tratě č. 310 Opava – Krnov – Olomouc a č. 292 Krnov – Šumperk (částečně prochází územím Polské republiky). Uvedené tratě jsou pouze jednokolejné a

dosud nebyly elektrifikovány. Významným rozvojovým impulsem by byla realizace připravovaného projektu optimalizace a elektrifikace traťového úseku Opava východ – Krnov. Modernizace by přinesla zvýšení kapacity tratě, zvýšení přepravní rychlosti a obnovu zabezpečovacího zařízení. Pro trať Krnov – Olomouc se připravuje rekonstrukce vybraných úseků na rychlost až 100 km/h. Na trati Krnov – Jeseník byla provedena částečná optimalizace trati v roce 2009. Problematickou část této trati představuje peážní úsek Jindřichov ve Slezsku – Głuchořazy – Mikulovice o délce 17 km, který je vinou dlouhodobě zanedbané údržby v katastrofálním stavu¹⁰.

Unikátní úzkorozchodná trať 298 Třemešná ve Slezsku – Osoblaha slouží jak místní obyvatelům, tak funguje jako vyhledávaná atraktivita cestovního ruchu. Provoz na ni ve spolupráci s Českými drahami, a. s. zajišťuje obecně prospěšná společnost Slezské zemské dráhy, o.p.s. Tato fungující rarita železniční dopravy v ČR a majetku státu patří mezi výrazné rozvojové možnosti regionu. Překážkou jsou zatím nerealizované převody nevyužívaných nádražních budov.

Na území města Krnova se nachází veřejné vnitrostátní letiště. Město Krnov má jako jediná obec v území městskou hromadnou dopravu a je jedním z deseti měst Moravskoslezského kraje, které takovouto veřejnou službu svým obyvatelům nabízí. Městská hromadná doprava má většinou návaznost na ostatní autobusovou a vlakovou dopravu. Město Krnov tímto šetří své životní prostředí, uklidňuje dopravní situaci a je adekvátním alternativním způsobem dopravy po městě na místo automobilové. Městskou hromadnou dopravu (MHD) v Krnově provozuje ARRIVA Morava a.s. a v rámci příměstské dopravy také Osoblažská dopravní společnost, s.r.o. MHD v Krnově je zařazena do integrovaného dopravního systému Moravskoslezského kraje ODIS, kdy občané mohou cestovat spoji různých dopravců (včetně ČD) na jedinou jízdenku a jednotný tarif.

Osoblažská dopravní společnost, s.r.o. je regionální dopravní společností s pravidelnými linkami k přepravě osob na území Krnovska, zejména za účelem dopravy do práce, školy.

Tabulka č. 22 Pravidelné linky Osoblažské dopravní společnosti

Číslo linky	Směr cesty linky
851891	Krnov – Město Albrechtice – Dívčí Hrad – Osoblaha – Slezské Pavlovice
851892	Krnov – Město Albrechtice – Slezské Rudoltice – Bohušov – Osoblaha – Slezské Pavlovice
851893	Jindřichov – Osoblaha – Slezské Pavlovice
851894	Krnov – Město Albrechtice – Jindřichov – Vysoká - Bartultovice
851895	Krnov – Město Albrechtice – Slezské Rudoltice – Rusín – Bohušov – Osoblaha – Slezské Pavlovice

Zdroj: <http://www.oblibene.com/osoblazka/15698/osoblazska-dopravni-spol/>

¹⁰ Zdroj: <http://krnovsko.unas.cz/doprava.html>

Územím Krnovska je vedena řada značených cyklistických tras a cyklostezek. V městě Krnově se daří postupně budovat cyklostezky podél hlavních komunikačních tahů¹¹. Bohužel toto se daří jen městu Krnov. Ve většině obcí Krnovska neexistují podél komunikací druhé či třetí třídy nebo ještě lépe úplně mimo tuto komunikaci cyklostezky, cyklotrasy, stezky pro pěší, které by odsunuly cyklistickou a pěší dopravu mimo komunikace. Z Tabulky č. 20 vyplývá, že velký počet obyvatel dochází nebo jezdí za prací.

Potřebnost cyklostezek, cyklotras a stezek pro pěší je evidentní i v případě docházky a dojezdu dětí do škol a za jinými službami, viz. Tabulka č. 31. Na území chybí cyklostezky, cyklotrasy a stezky pro pěší propojující obce za účelem dojezdu za prací, školou, či základními službami. V březnu 2012 byla dokončena výstavba nové cyklostezky Krnov – Opava – Velké Hoštice. Ostatní trasy v regionu jsou obvykle vedeny po méně využívaných cestách společně s motorovými vozidly a po účelových komunikacích a mnohé cyklotrasy jsou v neutěšeném stavu.

Tabulka č. 23 Cyklotrasy a cyklostezky na Krnovsku¹²

Název cyklotrasy	Popis cyklotrasy	Délka cyklotrasy
Česko-polská příhraniční cykl.	Mikulovice – Jeseník - Krnov – Opava – Bohumín – Orlová – Jablunkov – Bukovec (clo)	231 km
Slezská magistrála	Jeseník – Krnov – Opava – Velké Hoštice – Hlučín - Ostrava	160 km
55	Jeseník – Heřmanovice – M. Albrechtice – Krnov - Opava	86 km
503	Krnov – Leskovec n. M. – Kružberk – Starý Jičín	88 km
6116	Město Albrechtice – Sl. Rudoltice – Bohušov - Osoblaha	25 km
6159	Úvalno – Lichnov – Sosnová – S. Heřmanice - Hlavnice	25 km
6165	Zátor - Úvalno	14 km
6166	Úvalno – Nový Dvůr (u Opavy)	15 km
6076	Holčovice – Karlovice – Ludvíkov – Rudná p. Praděd.	33,54 km

Zdroj: <http://krnov.cyklistikakrnov.com/cyklotrasy/> <http://www.mikroregion-osoblazsko.cz/zajimavosti/mapy/>

¹¹ Město Krnov je členem Asociace měst pro cyklisty.

¹² Mimo značených cyklostezek a cyklotras je území Krnovska protkáno řadou turistických cyklostezek či cyklotras sloužících k poznání přírodních a turistických památek území – např. Osoblažské hrady a zámky, Přes tři rozhledny a vodní nádrž, atd. Velmi dobře zpracované na: <http://krnov.cyklistikakrnov.com>

Energetika

Na území Krnovska se nachází pouze jedna výrobní elektrická energie s výkonem nad 1 MW, která dodává elektrickou energii do distribuční soustavy. Jedná se o Teplárnu Krnov provozovanou společností VEOLIA ENERGIE ČR, a.s. (instalovaný výkon 4,8 MW). V katastrech obcí Zátor, Brantice a Krnov se nachází malé vodní elektrárny. V katastrech obcí Dívčí Hrad, Hlinka a Slezské Pavlovice je jednáno o výstavbě větrných elektráren. Solární energie je většinou využívána individuálně, pouze v obci Třemešná – Damašek se nachází fotovoltaická elektrárna. Elektrická energie je dodávána distribuční sítí 110 kV ČEZ Distribuce, a. s. Ve vymezeném regionu se nacházejí dvě transformační stanice 110/22 kV TS Krnov a TS 110/22 kV Třemešná. Zásobování elektřinou domácnosti Krnovska lze považovat za uspokojivé. Nedostatky lze spatřovat v míře pokrytí domů a bytů zásobováním plynem a v nakládání s odpadními vodami.

Infrastruktura

Tabulka č. 24 Správci inženýrských sítí

Druh infrastruktury	Společnost
dodávky elektrické energie	ČEZ, a.s.
sítě telekomunikačního vedení	Telefónica Czech Republic, a.s.
sítě vodovodů a kanalizací	místní a regionální provozovatelé sítí vodovodů a kanalizací
dodávky plynu	Severomoravská plynárenská, a.s.

Zdroj: vlastní šetření

Technická infrastruktura zahrnuje vybavení obcí inženýrskými sítěmi, tj. napojení domů na přípojky elektrické energie, plynovodu, vodovodu, kanalizace, na čistírnu odpadních vod apod. Správci inženýrských sítí v regionu jsou energetická společnost ČEZ, a.s. (dodávky elektrické energie), Telefónica Czech Republic, a.s. (sítě telekomunikačního vedení), místní a regionální provozovatelé sítí vodovodů a kanalizací a Severomoravská plynárenská, a.s. (dodávky plynu). Vybavenost území technickou infrastrukturou se liší podle jednotlivých obcí. Jejím indikátorem je vybavenost bytového a domovního fondu napojením na jednotlivé sítě. Zatímco v případě zásobování elektřinou a pitnou vodou je pokrytí domů a bytů relativně uspokojivé, negativní situace trvá v oblasti nakládání s odpadními vodami a v oblasti zásobování plynem.

Plynem jsou zásobovány tyto obce: Krnov, Brantice, Čaková, Holčovice, Lichnov, Jindřichov, Město Albrechtice vč. místní části Hynčice, Třemešná, Úvalno, Zátor. Provozovatelem distribuční soustavy je společnost Severomoravská plynárenská, a. s. (skupina RWE, a. s.). Územím Krnovska prochází dálkový vysokotlaký plynovod Opava-Krnov a Krnov-Zlaté Hory.

Většina malých obcí je závislá na malých, případně středních zdrojích vytápění. Většina domácností na Krnovsku využívá k topení uhlí nebo dřevo. V plynofikovaných obcích je lokálně spalován zemní plyn, vzhledem k jeho vysoké ceně je často využívána kombinace různých druhů paliv a zařízení na jejich spalování. Zcela nebo částečně jsou plynofikovány následující obce Krnovska: Krnov, Brantice, Čaková, Holčovice, Lichnov, Jindřichov, Město Albrechtice vč. místní části Hynčice, Třemešná, Úvalno, Zátor. Provozovatelem distribuční soustavy je společnost Severomoravská plynárenská, a. s. (skupina RWE, a. s.). Hlavním zdrojem pro systém centrálního zásobování teplem v Krnově je Teplárna Krnov (tepelný výkon 122 MWt). Provozovatelem systému centrálního zásobování teplem je v Krnově společnost VEOLIA ENERGIE ČR, a.s.

Soustavné kanalizace zakončené ČOV jsou provozovány v obcích Krnov, Město Albrechtice, Jindřichov, Osoblaha, Hošťálkovy a Úvalno. V dalších obcích jsou vybudovány kanalizační stoky a sběrače nenapojené na ČOV. V žádné z odkanalizovaných obcí nejsou kanalizační sítě vybudovány v dostatečném rozsahu a pokrývají jen části odkanalizovaných sídel.

Odpadové hospodářství

Z uvedených dat níže je zřejmý pozitivní trend nárůstu objemu odděleně sbíraných složek komunálního odpadu. Na jednoho obyvatele Krnovska připadá průměrně produkce 264 kg komunálního odpadu ročně. Vzhledem k roční produkci komunálního odpadu na obyvatele v České republice (320 kg v roce 2011) se jedná o příznivou hodnotu. Průměrná míra třídění odpadu od občanů v roce 2011 byla 15 %, tedy asi o 2 % vyšší než celostátní průměr. Obce mají k dispozici stabilní místa shromažďování odpadu nebo zajišťují odvoz separovaného odpadu (především plasty a papír). Nejméně dvakrát ročně bývají zajišťovány svozy velkoobjemového a nebezpečného odpadu. V roce 2012 byla zprovozněna nová moderní kompostárna ve Městě Albrechticích.

Tabulka č. 25 Porovnání produkce vybraných druhů odpadu na Krnovsku v letech 2006 a 2012

Druh odpadu	Produkce za rok 2006 (t)	Produkce za rok 2012 (t)
Směsný komunální odpad	10 676	10 479
Plasty	335	335
Sklo	364	474
Papír	884	1 650
Nápojové kartony	4	6
Biologicky rozložitelný odpad	118	352

Zdroj: Územně analytické podklady SO ORP Krnov, Městský úřad Krnov, Zpráva o stavu životního prostředí Krnovska, GROUP ISOH, EKO-KOM, a.s.).

Produkce odpadů odpovídá struktuře obyvatelstva a je ve všech sledovaných komoditách nižší než průměr v Moravskoslezském kraji i ČR. To souvisí s charakterem osídlení území i s mírnou průmyslovou výrobou v oblasti. Výtěžnost tříděného sběru je závislá na velikosti sídla – u komodity papír, nápojový karton a kov je vyšší v sídlech nad 20 000 obyvatel, ostatní komodity (sklo a plasty) vykazují vyšší výtěžnost v sídlech pod 20 000 obyvatel. Celková výtěžnost je vyšší než celonárodní průměr ve všech komoditách kromě směsného skla a nápojových kartonů. Hustota sítí sběrných zařízení na separování složek komunálního odpadu je nad průměrem Moravskoslezského kraje i celé ČR, což je dobrým základem pro třídění odpadů.

V případě zemědělských, potravinářských a některých dalších průmyslových podniků stojí za zvážení vybudování koncových zařízení (komunitních kompostáren) a biologicky rozložitelný odpad dále materiálově využívat. V regionu existují zemědělské bioplynové stanice, které ale nemají oprávnění k energetickému využití odpadů ze zeleně. Na území regionu schází spravedlivý systém plateb pro občany, kteří tak nejsou dostatečně motivováni k důslednému třídění.

Optimální řešení nakládání s odpady je omezeno celou řadou okrajových podmínek daných strategickými cíli na úrovni POH ČR a Moravskoslezského kraje a možnostmi jednotlivých obcí. Obecně lze konstatovat, že stávající systém nakládání s odpady v zájmovém území vytváří dobrý předpoklad pro optimalizaci a inovaci s využitím všech dosud vybudovaných zařízení, ale vytváří také

příležitosti pro zřízení nových zařízení (např. založení sociálního podniku zaměřeného na dotřídování složek komunálních odpadů, komunitních kompostáren...). Prostor pro další spolupráci lze vidět také ve společné osvětě a informační kampani pro předcházení vzniku odpadů.

Shrnutí podkapitoly 1.1.5 Technická infrastruktura

Obecná fakta:

- dopravním uzlem je město Krnov – silniční, železniční, včetně veřejného vnitrostátního letiště
- veřejná autobusová doprava - Městská hromadná doprava jen v Krnově, regionální autobusové společnosti obsluhující území
- silnice první třídy 1/57 – hlavní silniční tepna propojující obce Úvalno a Vysoká (součást „Slezského kříže“, propojení s Polskem)
- hustá síť silnic třetí třídy a místních komunikací v neutěšeném stavu – viz souhrnná zpráva
- hustá síť cyklotras a cyklostezek především však pro turistické účely
- relativně dostatečné zásobování pitnou vodou a elektrickou energií v požadovaném příkonu
- plynofikace nepokrývá celé území
- systém nakládání s odpadními vodami nepokrývá celé území
- zavedený systém nakládání s odpady – rezervy v třídění

Shrnutí problémů:

- schází investice na řádné opravy a údržbu, řeší se jen provizorně, tento fakt patří mezi brzdy průmyslového rozvoje obcí, snižuje hospodářský výkon území a podílí se na vysoké nezaměstnanosti části obyvatel
- cesty a chodníky jsou zpravidla bez bezpečnostních prvků
- železniční doprava – síť není elektrifikována, dochází ke snižování spojů, část důležitého spoje vede pouze peážní tratí přes Polsko (Třemešná – Jindřichov), která je v havarijním stavu
- cyklistická doprava a stezky pro pěší – cyklostezky existují pouze ve směru od Opavy - Úvalna - po město Krnov, ve zbývajícím území cyklostezky chybí, zvláště pro zvýšení bezpečnosti a mobility obyvatel při dojíždění do škol, zaměstnání a za službami. Stezky pro pěší v území řešeny vůbec nejsou, což není bezpečné v případě mobility obyvatel docházejících do škol, zaměstnání a za službami – např. Třemešná – Město Albrechtice.
- stávající cyklotrasy, užívané zejména k turistickým účelům a vedoucí územím vyžadují pravidelné investice do rekonstrukcí a běžné údržby
- chybějící ČOV ve většině obcí z důvodu nedostatku investic
- chybějící plynofikace v části území

Shrnutí příležitostí:

- pořízení nízkoemisních dopravních prostředků využívajících alternativní zdroje, elektrifikace železnice
- podpora investic do oprav komunikací nižších tříd
- v území se nachází technická rarita – úzkorozchodná trať Třemešná - Osoblaha
- letecká doprava – využití veřejného vnitrostátního letiště v Krnově pro poskytování širokého spektra služeb (letecká a parašutistická škola, lety pro veřejnost, lety pro snímkování, propagační lety a seskoky i individuální létání)
- navázání regionální sítě komunikací s příhraničím
- využití nadkapacitního zdroje pitné vody Třemešná – Damašek
- budování alternativních zdrojů energie – např. větrné elektrárny, solární panely, BPS
- efektivní nakládání s bioodpady a využívání biomasy
- zefektivnění třídění a využívání odpadů
- budování cyklostezek a cyklotras a bezpečných prvků pro zajištění bezpečnosti občanů

1.1.6. Sociální infrastruktura**1.1.6.1. Školství****Předškolní vzdělávání**

Na území Krnovska se nachází celkem 23 mateřských škol a jejich 4 odloučená pracoviště. Celkový počet obcí, kde není mateřská škola ani jako odloučené pracoviště jiné mateřské školy, je osm. V obcích Bohušov, Hlinka, Vysoká a Liptaň jsou odloučená pracoviště mateřských škol sídlících v blízké obci. Děti z obcí, kde není mateřská škola ani její odloučené pracoviště, tak musejí dojíždět do mateřských škol do jiné obce území Krnovska. V Krnově působí z celkem 23 mateřských škol celkem 11 (včetně jedné soukromé a jedné zřizované církví). Na území města Krnov rovněž existuje i firemní mateřská škola Krnovské nemocnice.

Tabulka č. 26 Počet mateřských škol na území Krnovska

obec	Mateřská škola
Krnov	11
Brantice	1
Býkov – Láryšov	0
Čáková	0
Hošťálkovo	1
Krasov	0
Lichnov	1
Úvalno	1
Zátor	1
M. Albrechtice	1

Heřmanovice	0
Holčovice	1
Janov	0
Jindřichov	1
Liptaň	1 – odloučené pracoviště
Petrovice	0
Třemešná	1
Vysoká	1 – odloučené pracoviště
Osoblaha	1
Bohušov	1 – odloučené pracoviště
Dívčí Hrad	1
Hlinka	1 – odloučené pracoviště
Rusín	0
Slezské Pavlovice	0
Slezské Rudoltice	1
Celkem	27

Zdroj: Výkazy MŠMT, výroční zprávy, stránky obcí

Devět mateřských škol v menších obcích je sloučeno s místní základní školou. Celková kapacita všech mateřských škol na území je přibližně z 16 % nevyužita. Volná místa se však týkají především několika málo obcí, ale nelze na celé území globalizovat názor, že nejsou využity kapacity mateřských škol na území. Navíc v území trpící problémy v sociální sféře a v oblasti zaměstnání jsou mateřské školy důležitým prvkem.

Například město Krnov má takřka všechny kapacity mateřských škol plně využito. Rovněž i jiné obce. Problém s nevyužitím kapacit je např. v obci Třemešná, Jindřichov. Venkovské školy sehrávají významnou úlohu v organizaci společenského života v obcích a je potřeba je udržet, byť je to často pro obce finančně náročné. Druhou otázkou je možnost rozšiřování kapacit u těch mateřských škol, které mají dlouhodobě maximálně využívanou svou kapacitu.

Tabulka č. 27 Popis mateřských škol na území Krnovska ve školním roce 2013/2014

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Celkem		1612	1353	259
Mateřská škola Město Albrechtice, příspěvková organizace	Město Albrechtice	110	104	6
Mateřská škola Holčovice, okres Bruntál, příspěvková organizace	Holčovice	30	28	2
Mateřská škola Slunečnice, Krnov, příspěvková organizace	Krnov	98	85	13
Mateřská škola Dívčí Hrad s odloučeným pracovištěm Hlinka, příspěvková organizace	Dívčí hrad	60	44	16
Mateřská škola Krnov, Maxima Gorkého 22, okres Bruntál, příspěvková organizace	Krnov	100	100	0

Mateřská škola Krnov, Svatováclavská 13, okres Bruntál, příspěvková organizace	Krnov	52	50	2
Mateřská škola Krnov, Žižkova 34, okres Bruntál, příspěvková organizace	Krnov	160	160	0
Základní škola a Mateřská škola Zátor, okres Bruntál, příspěvková organizace	Zátor	70	69	1
Mateřská škola Krnov, Mikulášská 8, okres Bruntál, příspěvková organizace	Krnov	50	50	0
Mateřská škola Krnov, Jiráskova 43, okres Bruntál, příspěvková organizace	Krnov	140	122	18
Základní škola a Mateřská škola Osoblaha, příspěvková organizace	Osoblaha	44	34	10
Mateřská škola Krnov, Hlubčická 89, okres Bruntál, příspěvková organizace	Krnov	75	75	0
Mateřská škola Krnov, náměstí Míru 12, okres Bruntál, příspěvková organizace	Krnov	50	50	0
Základní škola a Mateřská škola Brantice, okres Bruntál, příspěvková organizace	Brantice	60	47	13
Základní škola a Mateřská škola Hošťálkovy, okres Bruntál, příspěvková organizace	Hošťálkovy	25	17	8
Základní škola a Mateřská škola Slezské Rudoltice, příspěvková organizace	Slezské Rudoltice	20	20	0
Základní škola a Mateřská škola Úvalno, okres Bruntál, příspěvková organizace	Úvalno	60	39	21
Základní škola a Mateřská škola Lichnov, okres Bruntál, příspěvková organizace	Lichnov	56	47	9
Základní škola a Mateřská škola Třemešná	Třemešná	71	44	27
Základní škola a Mateřská škola Jindřichov, okres Bruntál	Jindřichov	113	59	54
Mateřská škola, Karla Čapka 12a, Krnov, okres Bruntál, příspěvková organizace	Krnov	120	85	35
Mateřská škola a Základní škola Slezské diakonie	Krnov	10	6	4
Mateřská škola Klíček Krnov	Krnov	38	18	20

Zdroj: Výkazy MŠMT

V žádné z obcí v současnosti neexistuje zařízení pro péči o děti do 3 let (např. jesle či mateřská centra). Na daném území ale existují mateřské školy (např. MŠ Krnov, Maxima Gorkého 22), které přijímají i děti mladší 3 let (více než 10 dětí), což ukazuje na potřebu takového zařízení. Z dotazníkového šetření, které provádělo město Krnov jen na svém území, sice vyplývá, že o vybudování zařízení jeslového typu nebyl mezi rodiči zájem, ale zájem evidentně je. V budoucnu však lze přepokládat, že tato potřeba vyvstane zejména kvůli zvyšování pracovní pružnosti žen – rodiček.

Základní vzdělávání

Na území Krnovska funguje 19 základních škol a z toho 7 ve městě Krnov (včetně jedné zřizované soukromě, jedné zřizované církví a víceletého gymnázia). Celkem ve 13 obcích není ZŠ a žáci tak musejí dojíždět za vzděláním do jiných obcí v území (Tabulka č. 28).

Tabulka č. 28 Počet základních škol na území Krnovska

obec	Základní škola
Krnov	7
Brantice	1
Býkov – Láryšov	0
Čáková	0
Hošťálkovy	1
Krasov	0
Lichnov	1
Úvalno	1
Zátor	1
M. Albrechtice	2
Heřmanovice	0
Holčovice	1
Janov	0
Jindřichov	1
Liptaň	0
Petrovice	0
Třemešná	1
Vysoká	0
Osoblaha	1
Bohušov	0
Dívčí Hrad	0
Hlinka	0
Rusín	0
Slezské Pavlovice	0
Slezské Rudoltice	1
Celkem	19

Zdroj: Výkazy MŠMT, rejstřík škol

Na území působí ze všech devatenácti základních škol dvanáct, které jsou vřetřídni. Jedná se o všechny základní školy a ZŠ praktickou působící v Krnově (kromě Gymnázia a ZŠ speciální, které jsou čtyřtřídni), poté jsou to ZŠ Holčovice, Jindřichov, Lichnov, Město Albrechtice, Osoblaha, Třemešná a Zátor. Zbýlé základní školy mají v jedné třídě více ročníků (Tabulka č. 29).

Tabulka č. 29 Počet malotřídních škol na území Krnovska

	Počet škol celkem	Dvoutřídní	Trojřídní	Čtyřřídní	Pětřídní	Všetřídní
Celkem	19	2	2	2	1	12

Zdroj: webové stránky ZŠ, výroční zprávy, vlastní šetření

V základních školách je celková kapacita 5357 dětí viz Tabulka č. 30. V roce 2013/2014 navštěvuje základní školy v obcích na území ORP Krnov 3387 žáků. Při tomto počtu žáků a celkové kapacitě ZŠ je 1970 volných míst, což znamená, že je nevyužito více než 36,7 % celkové kapacity. Všechny ZŠ, kromě krnovských, mají nevyužito celkově více než 50,6 % kapacit. Nejméně využitá je kapacita ZŠ Holčovice, ZŠ Třemešná, ZŠ Jindřichov a ZŠ Osoblaha. V Krnově jsou využity kapacity lépe, i když celkově je nevyužito asi 21,6 % kapacit (nejvíce využity kapacity jsou v ZŠ Smetanův okruh, nejméně v ZŠ Dvořákův okruh).

U žáků ZŠ se očekává dle Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje klesající počet žáků v příštích deseti letech a celému základnímu školství hrozí do budoucna velké problémy, zejména pak na Osoblažsku a v jiných malých obcích. Zřejmě bude třeba využít zbylých nevyužitých prostor pro jiné účely (např. klubovny, zájmové kroužky, mimoškolní aktivity, alternativní vzdělání – distanční vzdělávání, komunitní školy, celoživotní vzdělávání, atd.) nebo například jako speciální učebny určen pro zvyšování technických, přírodovědných a jiných dovedností, které naučí žáka kompetencím potřebných pro místní trh práce.

Tabulka č. 30 Popis základních škol na území Krnovska ve školním roce 2013/2014

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Celkem		5357	3387	1970
Základní škola a Mateřská škola Brantice	Brantice	60	50	10
Základní škola a Mateřská škola Hošťálkovy	Hošťálkovy	50	20	30
Základní škola a Mateřská škola Slezské Rudoltice	Slezské Rudoltice	44	27	17
Základní škola a Mateřská škola Úvalno	Úvalno	60	41	19
Základní škola Holčovice	Holčovice	200	77	123
Základní škola a Mateřská škola Jindřichov	Jindřichov	350	135	215
Základní škola a Mateřská škola Osoblaha	Osoblaha	500	193	307
Základní škola a Mateřská škola Třemešná	Třemešná	250	91	159

Základní škola a Mateřská škola Lichnov	Lichnov	230	129	101
Základní škola Město Albrechtice	Město Albrechtice	540	350	190
Základní škola a Mateřská škola Zátor	Zátor	350	208	142
Základní škola Krnov, Dvořákův okruh 2	Krnov	490	323	167
Základní škola Krnov, Smetanův okruh 4	Krnov	510	426	84
Základní škola Krnov, Janáčkovo náměstí 17	Krnov	760	670	90
Základní škola Krnov, Žižkova 3	Krnov	730	544	186
Mateřská škola a Základní škola Slezské diakonie	Krnov	128	72	56
Základní škola, Město Albrechtice, Hašlerova 2., příspěvková organizace	Město Albrechtice	105	31	74

Zdroj: Výkazy MŠMT

Důležitým prvkem kromě technického vybavení škol je pro kvalitu vzdělávání i dostatečně kvalifikovaní pracovníci v dostatečném počtu (například i psycholog, atd.) V současnosti spíše klesá počet pracovníků základních škol a mírně roste počet pracovníků mateřských škol.

Do školy mimo obec vyjíždí více než polovina žáků, což koresponduje s tím, že 13 obcí na svém území nemá základní školu. Vyjíždka do školy by s sebou měla přinášet i zvyšování bezpečnosti dopravy.

Tabulka č. 31 Počet dětí vyjíždějících do škol

	vyjíždějící do škol		2 879
v tom	v rámci obce		1 152
	mimo obec		1 727

Zdroj: ČSÚ

Středoškolské vzdělávání

Středoškolské vzdělávání je situováno zejména ve městě Krnov, kde sídlí šest středních škol, z nichž jedna je škola soukromá, a ve městě Město Albrechtice se nachází jedna střední škola. Na území Krnovska je nabízena široká paleta studijních oborů přes technické až po přírodovědné. Přesto se mnohdy studijní obory neseťkávají s potřebami lokálních zaměstnavatelů (viz souhrnná zpráva). Přehled středních škol poskytuje Tabulka č. 32.

Tabulka č. 32 Přehled středních škol na území

Název školy	Kapacita
Střední škola zemědělství a služeb, Město Albrechtice, příspěvková organizace	440
Střední odborná škola dopravy a cestovního ruchu, Krnov, příspěvková organizace	400
Střední škola automobilní, mechanizace a podnikání, Krnov, příspěvková organizace	600
Gymnázium, Krnov, příspěvková organizace	480
Střední umělecká škola varhanářská, o.p.s.	30
Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola, Krnov, příspěvková organizace	753
Střední škola průmyslová, Krnov, příspěvková organizace	490

Zdroj: rejstřík škol

Ostatní vzdělávací instituce a školská zařízení

Základní umělecké školy jsou na území ORP Krnov tři. Dvě jsou v Krnově a jedna je ve městě Město Albrechtice. V Krnově je jedna základní umělecká škola zřízená Moravskoslezským krajem. Toto platí i pro ZUŠ v Městě Albrechtice, a druhá ZUŠ v Krnově je zřízená soukromou osobou ve formě společnosti s ručením omezeným.

Středisko volného času Méďa má v roce 2013/2014 přibližně sedmdesát zájmových kroužků. Středisko volného času Méďa nabízí své kroužky jak dětem z mateřských škol, tak ze škol základních (první i druhý stupeň) a středních a koneckonců i dospělým. Vedle střediska volného času poskytují mimoškolní aktivity a činnosti rovněž školní družiny a kluby a v neposlední řadě i nízkoprahové zařízení pro děti a mládež.

Tabulka č. 33 Přehled školských zařízení v jednotlivých obcích (k 31. 12. 2014)

	ZUŠ	SVČ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné ¹³
Celkem	3	1	18	11	31
Bohušov	0	0	0	0	0
Brantice	0	0	1	1	2
Býkov-Láryšov	0	0	0	0	0
Čaková	0	0	0	0	0
Dívčí Hrad	0	0	0	0	0
Heřmanovice	0	0	0	0	0
Hlinka	0	0	0	0	0
Holčovice	0	0	1	1	2
Hošťálkovy	0	0	1	1	1
Janov	0	0	0	0	0
Jindřichov	0	0	1	1	2

¹³ Mezi „Jiné“ patří tělocvičny a hřiště, kterých je na území v jednotlivých ZŠ celkem 31.

Krasov	0	0	0	0	0
Krnov	2	1	6	0	10
Lichnov	0	0	1	1	2
Liptaň	0	0	0	0	0
Město Albrechtice	1	0	2	1	3
Osoblaha	0	0	1	1	2
Petrovice	0	0	0	0	0
Rusín	0	0	0	0	0
Slezské Pavlovice	0	0	0	0	0
Slezské Rudoltice	0	0	1	1	1
Třemešná	0	0	1	1	2
Úvalno	0	0	1	1	2
Vysoká	0	0	0	0	0
Zátor	0	0	1	1	2

Zdroj: vlastní šetření

1.1.6.2. Zdravotnictví

Na území MAS Rozvoj Krnovska se nachází jedna nemocnice – Sdružené zdravotnické zařízení Krnov, příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj a jejíž detašované pracoviště se nacházejí rovněž ve Městě Albrechtice. Lze konstatovat, že toto zařízení pokrývá potřeby území v rámci nemocniční péče. Zařízení lékárenské péče se mimo města Krnova nachází i ve městě Město Albrechtice a v Osoblaze.

Ordinace praktických lékařů (včetně detašovaných pracovišť) se nachází v 11 obcích, ordinace praktických lékařů pro děti a dorost pak ve 13 obcích (vč. detašovaných pracovišť).

Tabulka č. 34 Zdravotnická zařízení v obcích¹⁴

Typ zařízení	Počet zařízení	Obce
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	1	Krnov
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	20	Brantice, Holčovice, Jindřichov, Krnov (10), Lichnov, Liptaň, Město Albrechtice (2), Osoblaha, Slezské Rudoltice, Třemešná, Zátor
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	17	Brantice, Heřmanovice, Holčovice, Jindřichov, Krnov (7), Lichnov, Liptaň, Město Albrechtice, Osoblaha, Slezské Rudoltice, Zátor
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	22	Brantice, Krnov (17), Lichnov, Město Albrechtice, Třemešná
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	4	Krnov (4), Město Albrechtice, Osoblaha
Zařízení lékárenské péče	10	Krnov (8), Město Albrechtice, Osoblaha

¹⁴ Zdroj: Městské a obecní statistiky, údaje k 31. 12. 2013.

Nemocnice a její detašované pracoviště	1	Krnov, Město Albrechtice
Odborné léčebné ústavy	1	Město Albrechtice
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1	Město Albrechtice
Ostatní lůžková zařízení	1	Krnov
Detašované pracoviště střediska záchranné služby a rychlé zdravotnické pomoci	1	Krnov

Zdroj: Městské a obecní statistiky

Vzhledem k plošné rozsáhlosti území bývá pro občany periferních obcí velmi komplikované a nedostatečné dosažení pohotovostních zdravotních služeb. Například zubní pohotovost o víkendech je dosažitelná až ve městech Opava a mnohdy až v Ostravě, což je až 90 -ti kilometrová vzdálenost.

Vzhledem k demografickému vývoji v území, hlavně ke stárnutí populace je aktuální zabývat se zlepšením terénních sociálních služeb, ale také například dopravou potřebných osob ze vzdálených obcí za zdravotními službami.

1.1.6.3. Sociální péče a sociální služby

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách definuje tři typy sociálních služeb – sociální poradenství, sociální péči, sociální prevenci a jejich jednotlivé druhy – např. základní sociální poradenství, osobní asistence, raná péče, atd.

Tabulka č. 35 Druhy sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Sociální poradenství	Sociální péče	Sociální prevence
základní	Osobní asistence	Raná péče
odborné	Pečovatelská služba	Telefonní krizová pomoc
	Tísňová péče	Tlumočnické služby
	Průvodcovské a předčitatelské služby	Azylové domy
	Podpora samostatného bydlení	Dům na půl cesty
	Odlehčovací služby	Kontaktní centra
	Centra denních služeb	Krizová pomoc
	Denní stacionáře	Intervenční centra
	Týdenní stacionáře	Nízkoprahová denní centra
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
	Domovy pro seniory	Noclehárny
	Domovy se zvláštním režimem	Služby následné péče

	Chráněné bydlení	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
		Sociálně terapeutické dílny
		Terapeutické komunity
		Terénní programy
		Sociální rehabilitace

Zdroj: zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Na území Krnovska jsou celkově poskytovány a zaregistrovány, ať již organizacemi sídlícími na území Krnovska či organizacemi, které zde pouze působí, čtyři služby sociálního poradenství, 21 služeb sociální prevence a 30 služeb sociální péče (viz. Tabulka č. 36).

Odborné sociální poradenství na tomto území se poskytuje osobám žijícím ve velmi sociálně slabých částech území ORP Krnov - zejména v osoblažském výběžku, osobám, které se v důsledku svého zdravotního postižení či věku ocitly v nepříznivé situaci, a osobám nezaměstnaným, kterým jsou poskytovány služby profesního poradenství, vzdělávacích kurzů a dalších.

Na území nejsou zaregistrovány tyto služby - tísňová péče, průvodcovské a předčitatelské služby, odlehčovací služby, centra denních služeb, týdenní stacionáře, telefonická krizová pomoc, tlumočnické služby, dům na půl cesty, krizová pomoc, intervenční centra, služby následné péče, terapeutické komunity. Celkem tedy 12 z 33 sociálních služeb. Vzhledem k statistickým ukazatelům území, jako je například stárnutí populace, bude nutné některé služby zřídit nebo rozšířit, zejména například odlehčovací služby.

Z dvaceti služeb sociální prevence poskytovaných na území je 6 registrovaných sociálních služeb nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, čtyři sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, dvě sociálně terapeutické dílny. Zbylé služby sociální prevence jsou registrovaná každá jen jednou. Z dvaceti jedné služeb sociální prevence je 14 sídlících v Krnově, 3 ve Městě Albrechtice, 2 v Osoblaze a jedna v Holčovicích.

Z celkového počtu 30 služeb sociální péče je 9krát zastoupeno chráněné bydlení, 6krát pečovatelská služba, 4krát domovy se zvláštním režimem, 3krát domovy pro seniory, 3krát domovy pro osoby se zdravotním postižením a dva denní stacionáře. Z třiceti služeb sociální péče je 14 sídlících v Krnově, 12 ve Městě Albrechtice, 2 v Osoblaze a jedna v Jindřichově.

Lze tedy konstatovat, že sociální služby jsou alokovány především ve městě Krnov. Pro celkově lepší orientaci v nabízených sociálních službách se jeví jako velmi potřebné propojit tři komunitními plány sociálních služeb v území. Ty jsou nyní vypracovávány pro Krnov, Albrechticko a Osoblažsko. Jedná se především o kvalitní informovanost občanů ve všech obcích území o poskytovaných službách.

Problémem v oblasti sociálních služeb je především nedostatečná znalost o problematice sociálních služeb u vedoucích představitelů obcí. Sociální službu má zaregistrovanou pouze obec Jindřichov. Vlivem špatného zmapování sociálních služeb na celém území Krnovska může dojít například k tomu, že určitá sociální služba je pro některé obyvatele nedostupná vlivem velké dojezdové vzdálenosti. Proto je potřeba například rozšiřovat nabízené sociální služby o terénní formy poskytování. Zejména u služeb pro seniory s ohledem na proces demografického stárnutí populace obyvatel Krnovska a u nejvíce ohořených skupin obyvatelstva (například obyvatelé sociálně vyloučených lokalit, atd.) Smyslem je především vytvořit vhodné podmínky pro setrvání v přirozeném prostředí a to i při změně zdravotního stavu.

Rovněž je potřeba vhodným způsobem podpořit dobrovolnictví. V příštích letech bude důležité umně vybalancovat mezi jednotlivými formami poskytování sociálních služeb a snažit se o navýšení podílu výkonu terénní formy sociální služby tam, kde to jen bude možné a efektivní. Příležitostí a potřebou je zapojení do komunitního plánování těch obcí, které doposud tento přístup k sociálním službám nepreferují.

Tabulka č. 36 Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících na území

	Druh sociální služby	Počet
	Sociální poradenství	4
Služby sociální péče	Osobní asistentce	1
	Pečovatelská služba	6
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	1
	Odlehčovací služby	0
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	2
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	3
	Domovy pro seniory	3
	Domovy se zvláštním režimem	4
	Chráněné bydlení	9
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
	Služby sociální prevence	Raná péče
Telefonická krizová pomoc		0
Tlumočnické služby		0
Azylové domy		1
Domy na půl cesty		0
Kontaktní centra		1
Krizová pomoc		0
Intervenční centra		0
Nízkoprahová denní centra		1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež		6
Noclehárny		1
Služby následné péče		0

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	4
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
Sociálně terapeutické dílny	2
Terapeutické komunity	0
Terénní programy	1
Sociální rehabilitace	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, rok 2013

Sociální služby jsou na Krnovsku dále rozvíjeny. Byly zřízeny nebo v brzké době vzniknou následující sociální služby¹⁵:

- odborné sociální poradenství (určeno pro občany v životní krizi, pro osoby se zdravotním postižením a pro osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách a pro etnické menšiny),
- průvodcovské a předčitatelské služby (pro osoby se zdravotním postižením, seniory),
- podpora samostatného bydlení (pro osoby s mentálním postižením a duševním onemocněním),
- odlehčovací služby (pro děti a mládež se zdravotním postižením a autismem)
- domovy se zvláštním režimem (pro muže-seniory se sníženou soběstačností z důvodu chronického duševního onemocnění),
- rozšíření nízkoprahových denních center pro děti a mládež
- sociálně terapeutické dílny (pro osoby s duševním onemocněním a osoby s mentálním a kombinovaným postižením).

Nepříznivá ekonomická situace dále vytváří tlak na sociálně slabší část obyvatel. Roste počet lidí bez domova, více obyvatel je ohroženo sociálním vyloučením, roste výskyt sociálně patologických jevů (např. společnost Krystal Help, o.s. věnující se práci s uživateli drog měla v roce 2015 celkem 460 klientů). A to v prostředí venkovských obcí, které mají omezené možnosti jak takto postiženým lidem účinně pomoci.

Sociální služby jsou v drtivé většině případů situovány do spádových obcí a měst (Osoblaha, Město Albrechtice, Krnov) s tím, že služby buďto vyjíždějí do okolních obcí nebo jsou služby navštěvovány přímo v zařízení poskytovatele. Co je možné z tabulky rovněž vyčíst, je zaměření služeb především na cílovou skupinu rodiny s dětmi, děti a mládež, senioři, tělesně a duševně postižení.

Sociálně vyloučené lokality

K sociálním službám je třeba rovněž zmínit i sociální vyloučení (sociální exkluze). Vedle strukturální sociální exkluze se v regionu Osoblažska nalézají i prostorově identifikovatelné sociálně vyloučené lokality, ve kterých je koncentrace sociálním vyloučením postižených nebo ohrožených obyvatel vyšší a které jsou doplněny sociální distancí ke zbytku obce. Zdaleka nejsilnější je tato distance v Osoblaze vůči přistěhovaným Romům. Největší lokalitou je ta v obci Osoblaha prostorově vymezená blokem bytových domů na ulici Hlavní. Naopak nejmenší sociálně vyloučená lokalita je v obci Slezské Pavlovice. Zde se jedná o jeden bytový dům. Co se týká obyvatelstva lokalit, je nejhomogennější sociálně-vyloučená lokalita v obci Hlinka, kde žijí starousedlíci a jejich potomci, a v obci Slezské Pavlovice, kde naopak žijí Romové.

¹⁵ Zdroj: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2010 – 2014.

V Krnově byly identifikovány čtyři sociálně vyloučené lokality: ulice Vrchlického, Mánesova, Alšova; Stará a Libušina; U Požárníků; Albrechtická. První dvě byly zahrnuty v Mapě sociálně vyloučených romských lokalit (2006).

1.1.6.4. Spolky – život v obcích

Na Krnovsku působí více než 300 (dle IČ finančního úřadu Krnov) společenských, kulturních nebo sportovních spolků, klubů, zájmových organizací. Ty plní klíčovou funkci při udržování mezilidských vztahů a tradic ve venkovském prostoru. V obcích na venkově je spolková činnost tradičně rozšířená v rámci neziskových subjektů, mysliveckých sdružení, dobrovolných hasičů apod. Tělovýchovné jednoty nejčastěji sdružují fotbalisty, tenisty, volejbalisty aj.

V posledních letech výrazně přibývá organizací, které náplň své činnosti zaměřují také na obnovu tradic v území, ochranu přírody, osvětovou činnost, na zvyšování povědomí občanů o území a probuzení jejich hrdosti k území, ve kterém žijí. Některé z nich mají ve své náplni komunitní zaměření přímo uvedeno. Jedná se například o Občanské sdružení Flemmichova vila, zájmový spolek Jadernička, spolek Královský stolec zaměřený na obnovu tradic, spolek Beruška sedmitečná a další.

Zájmové organizace se v rámci svých možností snaží postupně modernizovat technickou i materiální základnu pro svou činnost. Přes dílčí zlepšení existuje celkově stále vysoký skrytý dluh ve stavu infrastruktury pro sport a volný čas. Chybí především moderní materiálové vybavení spolků, které zvýší jejich atraktivitu hlavně u dětí a mládeže. V dnešní době je také nutné vhodnou formou podpořit dobrovolnictví, kterého rapidně ubývá. Stále ještě přetrvává názor, že infrastrukturou pro sport a volný čas se myslí především fotbalové hřiště, které má většina obcí, a poté sportovní prostor u školských zařízení. Velmi často funguje fotbalové hřiště jako alternativní prostor ke konání kulturně-společenských akcí. Tato úzká sportovní infrastruktura s nedostatečným vybavením a zázemím však nenabízí mládeži dostatečnou nabídku moderních, atraktivních sportovních aktivit. Technickým zázemím je také velmi omezena možnost zapojit do činnosti znevýhodněné občany například se zdravotním hendikepem. Výjimkou je snad pouze město Krnov.

Je dobře, že nabídku volnočasových aktivit nabízí stále se rozšiřující počet nízkoprahových zařízení pro děti a mládež. Celkově lze konstatovat, že kulturně-společenský život je ve většině obcí na uspokojující úrovni. A to především díky práci vždy alespoň jednoho či dvou funkčních a aktivních místních spolků (zpravidla Svaz žen, Sbor dobrovolných hasičů, tělovýchovné jednoty, svaz myslivců a další), Tyto organizace se velmi často ve spolupráci s obcí starají o kulturní dění ve své obci. Jak již bylo zmíněno, nedostatkem ve většině obcí je úroveň technického vybavení a zázemí pro realizaci kulturně společenských aktivit. Ty velmi často limitují konání větších kulturně společenských podniků. Přesto se konají v některých obcích velké, tradiční kulturní akce (např. hudební festival v Krnově, Holčovicích a Osoblaze), slavnosti obcí, plesy, stavění a kácení májky, pálení čarodějnic, dožínky a taneční zábavy, gastrofestivaly.

Centrem kulturně-společenského a spolkového života je logicky město Krnov. Ve spolupráci s místními organizacemi pořádá pravidelně spoustu kulturních aktivit širokého spektra. Samostatnou kapitolou je známý hudební klub Kofola music club, pořádající nejen hudební produkce, ale také mnoho volnočasových aktivit a podílí se na organizaci akcí v jiných obcích regionu.

Významnou roli ve městě, ale také pro okolní obce má Středisko volného času Méda. Pod touto organizací je soustředěno na 88 zájmových útvarů pro všechny věkové kategorie a to na celkem čtrnácti místech. Několik desetiletí činnosti Dechového orchestru mládeže Krnov udržuje u mládeže

vztah k hudbě a také hrdost na své město ve světě. Ve Městě Albrechticích působí Základní umělecká škola, která je využívána také dětmi z okolních obcí.

Na základě historického kontextu vývoje území Krnovska (po odsunu původního obyvatelstva) v regionu neexistuje folklór s pevnou tradicí a zázemím, tak jak tomu jinde velmi často je. Výjimkou jsou zažitě tradice řecké části obyvatelstva.

Tabulka č. 37 Kulturní, sportovní a společenská vybavenost v obcích

Typ zařízení	Obce
Veřejná knihovna vč. poboček	Brantice, Dívčí Hrad, Heřmanovice, Hlinka, Holčovice, Hošťálkovy, Janov, Jindřichov, Krasov, Krnov, Liptaň, Město Albrechtice, Osoblaha, Slezské Pavlovice, Slezské Rudoltice, Třemešná, Vysoká, Úvalno, Zátor
Stálá kina	Krnov
Divadlo	Krnov
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	Holčovice, Janov, Krnov, Město Albrechtice, Osoblaha (2)
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	Krnov
Kulturní zařízení ostatní	Bohušov, Brantice, Čaková, Dívčí Hrad, Heřmanovice, Hlinka, Hošťálkovy, Jindřichov, Krasov, Krnov, Lichnov, Liptaň, Město Albrechtice, Město Albrechtice, Osoblaha, Petrovice, Rusín, Slezské Pavlovice, Slezské Rudoltice, Třemešná, Vysoká, Zátor
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	Bohušov, Brantice, Dívčí Hrad, Holčovice, Krnov, Lichnov, Liptaň, Slezské Pavlovice, Vysoká, Zátor, Hlinka
Koupaliště a bazény	Holčovice, Krnov, Město Albrechtice, Osoblaha
-z toho kryté	Holčovice, Krnov
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	Bohušov, Brantice, Čaková, Dívčí Hrad, Heřmanovice, Hlinka, Holčovice, Hošťálkovy, Janov, Jindřichov, Krasov, Krnov, Lichnov, Liptaň, Město Albrechtice, Osoblaha, Rusín, Slezské Pavlovice, Slezské Rudoltice, Třemešná, Vysoká, Zátor
Tělocvičny (vč. školních)	Brantice, Holčovice, Hošťálkovy, Jindřichov, Krnov, Lichnov, Liptaň, Město Albrechtice, Osoblaha, Slezské Rudoltice, Třemešná, Vysoká, Zátor
Stadiony otevřené	Brantice, Krnov, Město Albrechtice, Osoblaha, Zátor
Zimní stadiony kryté i otevřené	Krnov
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem, nebo správcem)	Bohušov, Brantice, Heřmanovice, Holčovice, Krnov, Liptaň, Město Albrechtice, Osoblaha, Petrovice, Rusín, Slezské Rudoltice, Třemešná

Zdroj: vlastní šetření

1.1.6.5. Bezpečnost

Krnovsko je svými obyvateli většinou vnímáno jako spíše bezpečné místo k životu. Podstatná část kriminality je spojena se sociálním vyloučením a jejími důsledky (alkoholismus, drogová závislost, závislost na hazardních hrách, bezdomovectví). Převážná část kriminality a s ní spojené problémy se centralizuje ve městě Krnov a v sociálně vyloučených lokalitách.

Na území MAS Rozvoj Krnovska působí Policie ČR se stálými služebnami v Krnově a Městě Albrechticích a obvodním oddělením ve Slezských Rudolticích. V Krnově rovněž dlouhodobě působí Městská policie Krnov. Na území tří obcí – Hlinka, Dívčí Hrad, Osoblaha působí čtyři Asistenti prevence kriminality. Dle Koncepce prevence kriminality města Krnov na období 2011-2015¹⁶ lze konstatovat, že město Krnov patří k městům s průměrným nápadem trestné činnosti a tento ukazatel roste v závislosti s rostoucí mírou nezaměstnanosti. Jedná se především o majetkovou kriminalitu (cca 45%) a násilnou kriminalitu (cca 12%). I přes kroky vedoucí k prevenci kriminality lze konstatovat, že zřejmě bude docházet ke zvyšování kriminality, v optimistickém scénáři ke stagnaci počtu kriminálních případů. A to především na územích sociálně vyloučených lokalit s ohledem na neustále se zvyšující míru nezaměstnanosti a migraci vzdělané populace. Zde je prostor pro realizaci preventivních programů, k rozšiřování množství nabízených volnočasových aktivit na územích obcí Krnovska.

K bezpečnosti občanů Krnovska bezpodmínečně patří i služby zdravotnictví a jednotky požární ochrany (Tabulka č. 38). Obcím, které na svém území nemají jednotku požární ochrany, je zajištěna požární ochrana jinou jednotkou z obce Krnovska. JPO Jindřichov smluvně zajišťuje požární ochranu Janovu a Petrovicím, JPO Krnov obcím Brantice a Krasov, JPO Osoblaha obcím Dívčí Hrad, Hlinka, Slezské Pavlovice, JPO Slezské Rudoltice obci Rusín, JPO Třemešná obci Vysoká, JPO Zátor obci Čaková. Území Krnovska je často postiženo extrémními vlivy počasí. Povodně v r. 1997 a 2007, přívalové deště mající vliv na půdní erozi a splavení orné půdy, vichřice, sucha. Neuspokojivé je však již základní technické zajištění a vybavení jednotek požární ochrany. Rovněž i technický aparát související s bojem s živelnými katastrofami a jejich následky je nedostatečný. Týká se to především zásobování pitnou vodou, dostupnosti vysoušečů aj.

¹⁶ http://www.krnov.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=7455&id_dokumenty=15320

Tabulka č. 38 Jednotky požární ochrany (JPO) v obcích Krnovska (v roce 2014)

obec	JPO 1	JPO 2	JPO 3	JPO 5
Krnov	1	1	0	0
Brantice	0	0	0	0
Býkov – Láryšov	0	0	0	1
Čaková	0	0	0	0
Hošťálkovy	0	0	0	
Krasov	0	0	0	0
Lichnov	0	0	0	1
Úvalno	0	0	0	1
Zátor	0	0	0	1
M. Albrechtice	0	1	0	0
Heřmanovice	0	0	0	1
Holčovice	0	0	0	1
Janov	0	0	0	0
Jindřichov	0	1	0	0
Liptaň	0	0	0	1
Petrovice	0	0	0	0
Třemešná	0	0	0	1
Vysoká	0	0	0	0
Osoblaha	0	0	1	0
Bohušov	0	0	0	1
Dívčí Hrad	0	0	0	0
Hlinka	0	0	0	0
Rusín	0	0	0	0
Slezské Pavlovice	0	0	0	0
Slezské Rudoltice	0	0	1	0

Zdroj: <http://www.izs-br.cz/jednotky>

1.1.6.6. Bydlení

K největší bytové výstavbě v letech 2001 – 2014 došlo ve městě Krnov a jeho spádových obcích (Brantice, Úvalno, Zátor), viz Tabulka č. 39. Na Albrechticku je nejvíce dokončených bytů ve městě Město Albrechtice a v Holčovicích. Naopak k nulové či jen jednotkové bytové výstavbě docházelo v obcích Osoblaha – Slezské Pavlovice, Třemešná, Hlinka, Dívčí Hrad, Petrovice, Rusín.

Tabulka č. 39 Dokončené byty na území Krnovska (v letech 2001 – 2014)

obec	Dokončené byty celkem	Dokončené byty v rodinných domech	Dokončené byty v bytových domech
Krnov	345	147	54
Brantice	47	40	0
Býkov – Láryšov	4	0	0
Čaková	5	5	0
Hošťálkovy	22	11	0
Krasov	6	4	0
Lichnov	13	7	0

Úvalno	32	22	0
Zátor	25	16	0
M. Albrechtice	109	36	0
Heřmanovice	6	6	0
Holčovice	31	19	0
Janov	5	5	0
Jindřichov	10	8	0
Liptaň	13	8	0
Petrovice	1	1	0
Třemešná	3	0	0
Vysoká	6	4	0
Osoblaha	13	12	0
Bohušov	10	3	0
Dívčí Hrad	2	1	0
Hlinka	1	0	0
Rusín	2	1	0
Slezské Pavlovice	0	0	0
Slezské Rudoltice	8	2	0
Celkem	719	358	54

Zdroj: ČSÚ

Město Krnov v závislosti na celkovém počtu obyvatel má nejvíce trvale obydlených bytů a domů z obcí ležících na Krnovsku, poté Město Albrechtice, Brantice, Jindřichov, Úvalno, Lichnov, Zátor a Třemešná. Naproti tomu nejméně trvale obydlených bytů a domů se nachází v periferních obcích území – Rusín, Býkov-Láryšov, Petrovice, Slezské Pavlovice, Hlinka. Jedná se samozřejmě o logický fakt, vzhledem k centrální funkci města Krnov na poli zaměstnanosti, služeb, školství apod. Na druhou stranu je třeba řešit bytovou politiku vzhledem ke specifickým skupinám. Zvyšuje se potřeba komunitních domů pro seniory, sociálních bytů.

Tabulka č. 40 Obydlené byty a domy na území Krnovska (v letech 2001 – 2012)

obec	Obydlené domy r.2001/r.2012	Obydlené byty r.2001/r.2012
Krnov	2855/3002	9565/9783
Brantice	323/358	397/438
Býkov – Láryšov	42/47	50/56
Čaková	78/84	90/99
Hošťálkovy	144/153	169/178
Krasov	92/97	118/123
Lichnov	245/259	335/347
Úvalno	255/271	293/329
Zátor	293/297	394/391
M. Albrechtice	750/808	1213/1261
Heřmanovice	105/107	137/137
Holčovice	184/191	259/258
Janov	115/97	132/108
Jindřichov	329/317	487/467
Liptaň	128/132	155/163

Petrovice	48/55	56/61
Třemešná	255/253	332/329
Vysoká	81/91	107/118
Osohlaha	128/136	355/366
Bohušov	107/99	161/153
Dívčí Hrad	40/40	99/90
Hlinka	50/49	80/79
Rusín	41/39	57/53
Slezské Pavlovice	39/36	68/69
Slezské Rudoltice	107/100	208/186
Celkem	6834/7118	15317/15642

Zdroj: SDLB

Shrnutí podkapitoly 1.1.6 Sociální infrastruktura

Školství

Obecná fakta:

- časté dojíždění žáků za vzděláváním či za účelem návštěvy volnočasových kroužků
- téměř plné využití kapacit MŠ v Krnově
- neexistence jeslí, mateřských či dětských center – rovné příležitosti, zlepšení pracovní mobility
- Krnov – centrum středního vzdělávání
- nevyužité kapacity ZŠ
- neexistence dílen, laboratoří, praktické výuky
- relativně velký počet obcí nemá MŠ nebo ZŠ

Shrnutí problémů:

- snižující se přehled pedagogů o praktických oborech – viz souhrnná zpráva
- nepříznivý odhad vývoje počtu dětí
- chybějící větší propojenost školství s požadavky místního trhu práce
- nemožnost seznámení žáků, studentů, ale i pedagogů s realitou praktických oborů
- nevyužité kapacity ZŠ – boj o samotnou existenci, především v sociálně vyloučených lokalitách je potřeba udržet mateřské a základní školství

Shrnutí příležitostí:

- zpracování místního akčního plánu pro rozvoj vzdělávání a podpora realizace jeho výstupů
- alternativní využívání školských prostor pro např. celoživotní vzdělávání, volnočasové aktivity, setkávání občanů, spolků, podpora např. zakládání venkovských komunitních škol určených k rozvoji komunitního života obce – viz souhrnná zpráva
- sociální inkluze romské menšiny do mateřských škol, zlepšení předškolní přípravy a osvojení návyků

- vzdělávací programy, aktivity a investice k získávání technických dovedností žáků, v souladu se zvyšováním jazykových a informativních dovedností
- zavádění animačních programů, inovativních přístupů ve vzdělávání
- propojení vzdělávání s praxí - exkurze ve firmách, institucích apod. pro studenty i pedagogy, spolupráce s ÚP
- aplikace příkladů dobré praxe, inovativních přístupů, výměna zkušeností s partnery včetně zahraničních výměnných pobytů

Zdravotnictví

Obecná fakta:

- rozsáhlé území s nízkou hustotou zalidnění, velké vzdálenosti venkovských sídel
- centrum zdravotnických služeb včetně nemocnice je město Krnov
- stárnutí populace a snížení mobility občanů ve vysokém věku

Shrnutí problémů:

- chybějící větší propojenost mezi poskytováním zdravotních a sociálních služeb
- zvýšit informovanost společnosti o zdravotních a sociálních službách poskytovaných v regionu
- nedostatek lékáren
- špatná dostupnost pohotovostní služby (stomatologie až v Ostravě)
- komplikovaná a zdlouhavá doprava do nemocnice města Krnov na vyšetření hlavně pro seniory

Shrnutí příležitostí:

- zlepšení a rozšíření dostupnosti zdravotních služeb v součinnosti s poskytovateli sociálních služeb
- zlepšení dosahu a dopravy za zdravotní péči hlavně pro seniory
- poskytnutí jasných a podrobných informací o dostupnosti zdravotních a sociálních služeb

Sociální péče a sociální služby

Obecná fakta:

- území spadá do socioekonomicky znevýhodněných oblastí ČR
- existence sociálně vyloučených lokalit – na území působí Agentura pro sociální začleňování v rámci koordinovaného přístupu
- na území působí poskytovatelé různých sociálních služeb
- existence tří střednědobých komunitních plánů sociálních služeb dle spádovosti obcí v území (Krnov, Město Albrechtice, Osoblaha)
- chybějící druhy sociálních služeb, které budou v budoucnu potřeba

- vyvstává potřeba především ambulantních a terénních forem sociálních služeb s ohledem na území

Shrnutí problémů:

- stárnutí obyvatel
- nedostatečná informovanost a propagace o poskytovaných službách a možnosti jejich využití
- prohlubování problematiky sociálně vyloučených lokalit - potřeba integrace znevýhodněných skupin a etnických menšin do většinové společnosti
- neexistence některých potřebných sociálních služeb – např. hospic, tlumočnické a předčitatelské služby nebo odlehčovací služba pro cílové skupiny rodin se zdravotně nebo duševně postiženým dítětem, seniorem a další
- neexistence odlehčovacích služeb pro rodiče samoživitele
- neexistence výkonu terénních a ambulantních forem u důležitých sociálních služeb
- neexistence komunitních domů a center pro seniory

Shrnutí příležitostí:

- větší propojenost při plánování sociálních služeb na celém území
- zlepšit propojení a návaznost zdravotnických a sociálních služeb
- zapojit i zbylé obce do komunitního plánování
- zvýšit osvětu o potřebnosti sociálních služeb a jejich formách
- udržet uživatele sociálních služeb co nejdéle v jejich přirozeném prostředí – poroste tak tlak na zvyšování poskytování terénní a ambulantní formy sociálních služeb
- zajištění odlehčovacích služeb pro všechny cílové skupiny
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež jako alternativa určitého stupně vzdělávání a integrace mladých
- zmapování sociálních služeb za celé území, jejich kvalitní propagace a osvěta
- podpora dobrovolnictví
- podpora inovativních přístupů v sociální oblasti, osvěty
- rozšiřování komunitní sociální práce, sousedské výpomoci, atd.
- podpora komunitních domů a center pro seniory

Spolky – život v obcích

Obecná fakta:

- aktivní spolek či spolky existují ve většině obcí
- velkou oporou v rozvoji spolkové činnosti se zaměřením na ochranu přírodního a kulturního dědictví jsou senioři (původně obyvatelé měst usídlení v obcích)

- převažují spolky s tradičním zaměřením (hasiči, sportovci)

Shrnutí problémů:

- malá poptávka po spolkové činnosti s kulturním a naučným zaměřením (vzdělávání)
- chybí nástroje, které by rozvíjely obec „zezdola“
- chybí informační a poradenský servis pro plynulé fungování spolků na území
- nedostatečná moderní infrastruktura pro sport a volný čas
- nedostatek nabídky sportovních aktivit (zejména alternativních sportů)
- neexistence místního folklóru, pouze snaha o obnovení tradic osoblažské krajky apod.

Shrnutí příležitostí:

- konání větších kulturních akcí přesahujících území jedné obce
- informovat kvalitně o spolkové činnosti v celém území, zlepšit osvětu a atraktivitu spolků
- rozvíjení obcí „zezdola“ komunitním způsobem
- obnova tradic
- podpora inovativních myšlenek a přístupů ve spolkové činnosti – např. venkovské komunitní školy

Bezpečnost

Obecná fakta:

- přímá souvislost četnosti kriminality s výší nezaměstnanosti a existencí sociálně vyloučených lokalit
- centralizace kriminality v Krnově a v sociálně vyloučených lokalitách
- oblast s častým výskytem přírodních extrémů jako jsou povodně, vichřice, sucha, problémy a potřeby
- snižuje se úroveň bezpečnosti na územích sociálně vyloučených lokalit
- neuspokojivé materiálně-technické zajištění jednotek požární ochrany, technická nepřipravenost na živelné katastrofy
- resilience a adaptabilita na změny v souvislosti se změnami klimatu

Shrnutí problémů:

- zvýšená kriminalita a sociálně patologické jevy na území sociálně vyloučených lokalit
- nedostatečná vybavenost technikou pro boj s přírodními živly
- „nulová“ adaptabilita aktérů v území na související změny klimatu

Shrnutí příležitostí:

- prevence kriminality – např. zavádění asistentů prevence kriminality, romský mentoring, meziobecní spolupráce s boji s kriminalitou a jinými sociálně patologickými jevy

- dostatečné vybavení a schopnost přizpůsobení se proti živlům a změnám klimatu

Bydlení

Obecná fakta:

- rozvoj bydlení se týká města Krnova a jeho satelitních obcí
- obce na periferii území se vyznačují téměř nulovou bytovou výstavbou
- přibývá sociálně znevýhodněných území a obyvatelstvo v obcích „stárne“

Shrnutí problémů:

- vzhledem k vývoji struktury populace v území, migraci obyvatel se jeví potřebným budování sociálních bytů pro všechny cílové skupiny
- obsazenost domovů pro seniory a stárnutí populace ukazuje na potřebu zřizování komunitních domů pro seniory

Shrnutí příležitostí:

- budování nadstandardního bydlení včetně souvisejících služeb pro movitější seniory z měst.
- propagace žití na venkově a „podnikání z domu“
- výstavby potřebných bytů pro ohrožené skupiny obyvatelstva

1.1.7. Životní prostředí

Krajina

Z fyzicko-geografického pohledu většina území Krnovska náleží k provincii Česká vysočina, soustavě Sudetské (též Krkonoško-jesenické) a podsoustavě Východní Sudety (Jesenické podsestavě). Menší část na severním a východním okraji regionu je součástí Slezské nížiny. Na výběžku Slezské nížiny (v okolí Osoblahy) se nachází nejnižší bod území (řeka Osoblaha na hranici s Polskem, 203 m. n. m.). Nejvyšším bodem Krnovska je Medvědí vrch na území obce Heřmanovice (1216 m. n. m.). Charakteristickým rysem zdejší krajiny je její rozmanitost. V severovýchodní části na Osoblažsku je to rozsáhlá rovina s teplým podnebím a vhodnými přírodními podmínkami pro zemědělství. Krajina se postupně jihozápadním směrem mění ve vrchovinu, která následně přechází v hornatinu (masív Hrubého Jeseníku) se studeným klimatem a vrcholy přesahující 1000 m. n. m.

Nejdůležitějšími vodními toky odvodňujícími území Krnovska jsou Opava (s přítokem Opavice) a Osoblaha, které se vlévají do Odry. Vysoká rozkolísanost průtoků jednotlivých vodních toků, se projevuje občasnými povodňovými stavy, které působí značné hospodářské škody. Rozmanitost a jedinečnost krajiny s velkým množstvím vrcholů, lesů, rybníků a pestrou faunou a flórou vytváří z Krnovska místo s vysokým potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu.

Ochrana ovzduší

Díky venkovskému charakteru regionu, nepřítomnosti velkých průmyslových zdrojů znečištění i relativně nižší intenzitě tranzitní dopravy je kvalita ovzduší zvláště v porovnání s velkými aglomeracemi Moravskoslezského kraje dobrá. Nicméně i na Krnovsku dochází k nárůstu znečištění

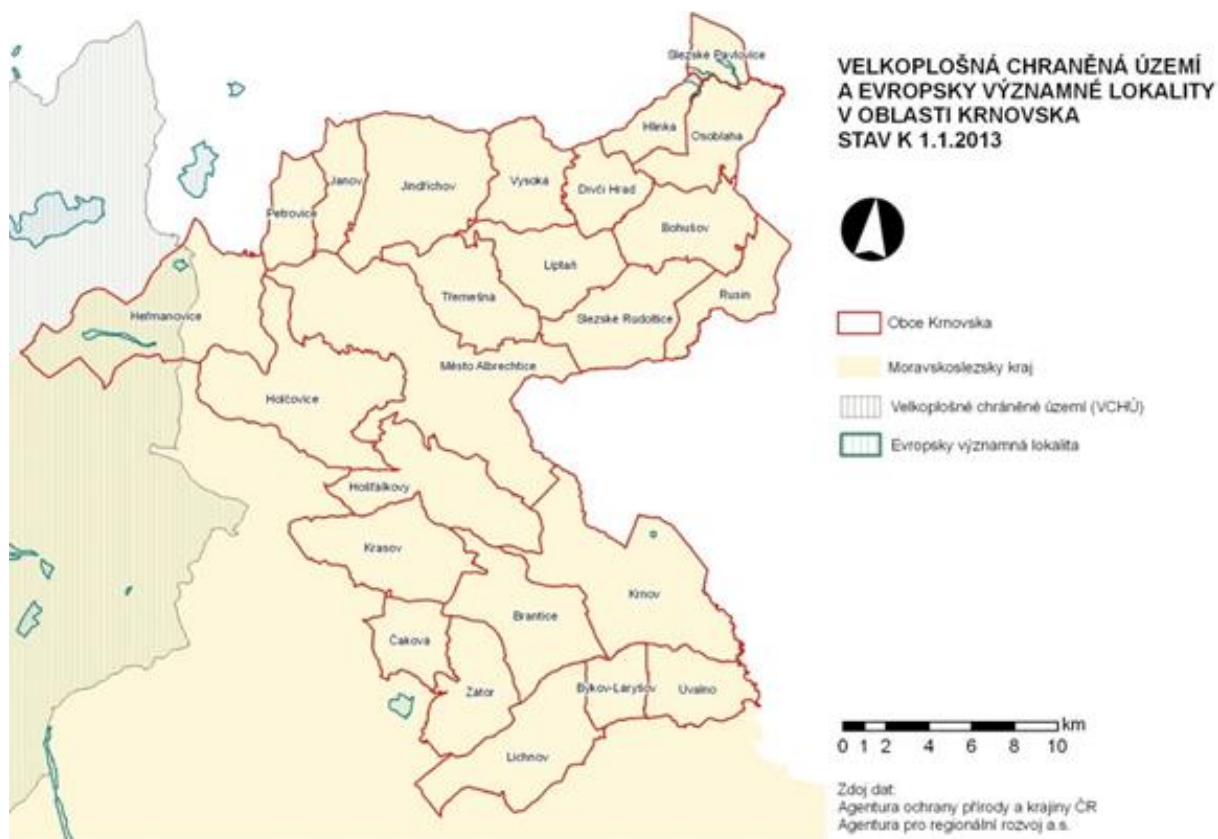

prachovými částicemi z lokálního vytápění. Vzhledem k vývoji cen zemního plynu může docházet k častějšímu návratu domácností i v plynofikovaných obcích k vytápění tuhými palivy. V zimním období za nepříznivých rozptylových podmínek kvalitu ovzduší negativně ovlivňuje i situace v celém Moravskoslezském kraji a v přeshraničních regionech v Polsku.

Ochrana přírody

Část území obce Heřmanovice zasahuje do CHKO Jeseníky. Na území Krnovska se dále nachází čtyři přírodní rezervace, čtyři přírodní památky a patnáct památných stromů a čtyři evropské významné lokality soustavy NATURA 2000. Na území nezasahuje žádná národní přírodní rezervace a ani není žádná zapsaná národní přírodní památka.

Obrázek č. 10 Chráněná území na území MAS Rozvoj Krnovska

Zdroj: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, ARR, a.s.

Tabulka č. 41 Přírodní památky

Kód	Název	Rozloha (ha)	Obec	Vyhlášeno
215	Liptaňský bludný balvan	0,0025	Liptaň	26. 4. 1996
283	Oblík u Dívčího Hradu	0,0858	Dívčí Hrad	26. 4. 1966
1190	Staré hlinišťe	4,39	Krnov	25. 10. 1999
3292	Osoblažský výběžek	96,124	Hlinka, Osoblaha, Slezské Pavlovice	4. 6. 2013

Zdroj: Ústřední seznam ochrany přírody, 2015

Tabulka č. 42 Přírodní rezervace

Kód	Název	Rozloha (ha)	Obec	Vyhlášeno
2206	Džungle	9,9482	Slezské Pavlovice	01. 01. 2003
1192	Krasovský kotel	11,4634	Krasov	25. 10. 1989
355	Radim	19,25	Krasov	17. 12.1970
2078	Velký Pavlovický rybník	0,7631	Hlinka, Osoblaha, Slezské Pavlovice	01. 01. 2000

Zdroj: Ústřední seznam ochrany přírody, 2015

Významné prvky územní ekologické stability tvoří hlavně lesní celky a břehové a nivní oblasti. V roce 2004 byly na území Krnovska vyhlášeny čtyři evropsky významné lokality Evropské soustavy chráněných území NATURA 2000.

Tabulka č. 43 Evropsky významné lokality Soustavy NATURA 2000

Kód	Název	Rozloha (ha)	Obec	Vyhlášeno
3277	Heřmanovice	18,692	Heřmanovice	22. 12. 2004
3292	Osoblažský výběžek	96,124	Hlinka, Osoblaha, Slezské Pavlovice	22. 12. 2004
3299	Sokolí potok	49,961	Heřmanovice	22. 12. 2004
3301	Staré hliniště	4,678	Krnov	22. 12. 2004

Zdroj: Ústřední seznam ochrany přírody, 2015

Tabulka č. 44 Památné stromy

Kód	Název	Počet (ks)	Obec	Vyhlášeno
100538	Arnultovická lípa	1	Jindřichov	14. 01. 1993
100481	Buk u Drakova	1	Heřmanovice	17. 09. 2004
100551	Dub u Bohušova	1	Bohušov	16. 03. 1973
100537	Dub v Čakové	1	Čaková	05. 12. 1994
100516	Heřmanovická lípa	1	Heřmanovice	16. 03. 1973
100544	Janovská lípa	1	Janov	04. 02. 1993
100497	Lípa u kostela	1	Zátor	17. 03. 2003
100517	Modřín japonský v Heřmanovicích	1	Heřmanovice	16. 03. 1973
100514	Trojice smrků u bývalé hájenky Svinný potok	3	Jindřichov	09. 10. 2001
100508	Třešeň pod Holým vrchem	1	Heřmanovice	10. 10. 2002
100484	Buk převislý v Krnově	1	Krnov	11. 11. 2004
100536	Dub a buk na náměstí Míru	2	Krnov	6. 2. 1995
104739	Dub na okruhu	1	Krnov	25. 3. 2005
105583	Javor v zahradě Miks	1	Krnov	11. 6. 2002

100542	Lípa na Cvilíně	1	Krnov	16. 3. 1973
--------	-----------------	---	-------	-------------

Zdroj: Ústřední seznam ochrany přírody, 2015

Vedle běžných se na Krnovsku vyskytuje řada vzácných druhů rostlin a živočichů. V lokalitě Krnov-Krásné Loučky se vyskytuje např. hvozdík pyšný pravý, mečík střečovitý, kosatec sibiřský, okrotice dlouholistá, hladýš prudký, bělolist rolní a vrba rozmarýnolistá. V lokalitě Staré hlinišťe můžeme nalézt vzácné plazy a obojživelníky např. několik druhů čolka, ropucha zelená, kuňka žlutobřichá, rosnička zelená, užovka obojková, ještěrka obecná a dále vzácné rostliny, jako např. vemeník dvoulistý, lilie zlatohlávek, kosatec žlutý, prstnatec listnatý a okrotice bílá.

V přírodní rezervaci Džungle žijí chránění obojživelníci a plazi a hnízdí zde také několik druhů ohrožených ptáků - žluva hajní, strakapoud prostřední, žluna šedá a datel černý. V době hnízdění je možné zde spatřit vzácného jeřába popelavého. V přírodní rezervaci Krasovský kotel se nachází podmáčené louky s rostlinami mečíku střečovitého, který roste v počtu až 250 kusů na náhorní rovině mezi lesním porostem. Svízel vonný, bažanka vytrvalá, kaprad' samec, vraní oko čtyřlísté, pšeníčko rozkladité a samorostlík klasnatý je možné nalézt v přírodní rezervaci Radim, kde kromě jmenovaných druhů můžeme také nalézt rostliny typické pro horské bučiny.

Ochrana vod

Vodní toky Krnovska jsou mírně znečištěné až znečištěné a to zejména organickými nečistotami a fosforem. Příčinou je vypouštění splaškových vod do toků a zemědělská činnost. Kvalita povrchové vody je dále ovlivňována kolísáním průtoku v průběhu roku. Kvalita podzemní vody je dobrá, k překročení limitů dochází jen ojediněle. V celém regionu je po ničivých povodních z roku 1997 dlouhodobě věnována zvýšená pozornost protipovodňovým opatřením.

Protipovodňové úpravy spočívají v široké škále přírodních, polopřírodních i technických opatření, které obnovují a zvyšují nejen kapacitu říčních i potočních niv, ale především celé krajiny v povodí toků. Jsou připravovány úpravy řeky Opavy v Krnově-Kostelci, Opavice v Hynčicích, pravostranného přítoku Opavice v Holčovicích a Valštejnky v Městě Albrechticích. Velkou pozornost vyvolává plánovaná stavba vodního díla na řece Opavě v Nových Heřminovech. Protipovodňová opatření na Osoblažsku (řeka Osoblah a včetně přítoků) závisí na probíhajících pozemkových úpravách.

Největší vodní plocha v hektarech náleží městu Krnov a poté obci Bohušov a Osoblah, nejmenší vodní plocha je v obci Býkov-Láryšov. Největší podíl vodní plochy na celkové výměře je u obcí Hlinka, Slezské Pavlovice a město Krnov. Naopak nejmenší podíl je v obci Krasov (Tabulka č. 45).

Tabulka č. 45 Výměra vodní plochy (ha a %) v obcích Krnovska (k 31. prosinci 2014)

Obec	Celková výměra (ha)	Vodní plochy (ha)	Podíl vodních ploch (%)
Bohušov	2 069,9	50,4	2,43
Brantice	2 674,8	24,8	0,93
Býkov-Láryšov	911,6	0,7	0,77
Čaková	1 193,9	7,4	0,62
Dívčí Hrad	1 204,7	32,4	2,69
Heřmanovice	4 281,2	14,6	0,34
Hlinka	873,8	29,8	3,41

Holčovice	4 059,5	23,3	0,57
Hošťálkovy	2 778,6	11,2	0,40
Janov	1 103,1	5,7	0,52
Jindřichov	3 471,1	29,9	0,86
Krasov	2 580,3	5,7	0,22
Krnov	4 429,4	124,4	2,81
Lichnov	2 729,1	12,3	0,45
Liptaň	2 027,5	6,1	0,30
Město Albrechtice	6 526,4	47,9	0,73
Osoblaha	1 825,0	50,0	2,74
Petrovice	1 107,3	4,2	0,38
Rusín	1 429,2	13,3	0,93
Slezské Pavlovice	663,4	19,3	2,91
Slezské Rudoltice	2 321,5	21,7	0,93
Třemešná	2 096,6	11,8	0,56
Úvalno	1 477,0	17,3	1,17
Vysoká	1 711,9	18,2	1,06
Zátor	1 907,2	23,7	1,24
Celkem	57 452	606,0	1,06

Zdroj: ČSÚ

Zemědělský půdní fond

Zemědělství jako hospodářská činnost člověka mělo zásadní vliv na utváření krajinného rázu a nakládání s půdou na území MAS Rozvoj Krnovska. Pro vypracování strategie udržitelného rozvoje oblasti je pro to nezbytné provést rozbor současného stavu zemědělství, posoudit kvalitu půdy, vyhodnotit současný stav zemědělství stejně jako možné budoucí trendy vývoje a aplikování inovativních přístupů. Průběžně probíhají v území státem řízené pozemkové úpravy. Budují se polní komunikace, biokoridory k ochraně krajiny a zabránění splavování zemědělské půdy.

Z celkové výměry území zaujímá zemědělská půda 49,1 %. Pro účely rostlinné výroby je vhodná orná půda, která tvoří 28,3 % celkové výměry půdy. Trvalé travní porosty představují 18,9% výměry. Marginální podíl na celkové výměře půdy připadá na zahrady (1,9%). Největší podíl zemědělské půdy vykazují katastry obcí Rusín (88,2%), Slezské Pavlovice (84,1%) a Hlinka (79,4%). Nejvíce orné půdy v poměru k celkové výměře obce se nachází rovněž v obcích Rusín (83,2%), Slezské Pavlovice (77,3 %) a Hlinka (76,1 %). Vše dokumentuje Tabulka č. 46.

Tabulka č. 46 Výměra zemědělské půdy (ha a %) v obcích Krnovska (k 31. prosinci 2014)

Obec	Celková výměra (ha)	Orná půda (ha)	Podíl orné půdy v %	Zahrady (ha)	Podíl zahrad v %	Ovocné sady (ha)	Trvalé travní porosty (ha)	Podíl TTP v %	Zemědělská půda (ha)	Podíl ZP na celkové výměře (%)
Bohušov	2069,9	1345,2	65	29,1	1,4	-	145,4	7	1519,7	73,4
Brantice	2674,8	751,8	28,1	76,8	2,9	-	336,9	12,6	1165,4	43,6
Býkov-Láryšov	911,6	138,2	15,2	13,8	1,5	0,6	243,6	26,7	396,2	43,5
Čaková	1193,9	142,7	12	20,9	1,8	0,3	526,6	44,1	690,4	57,8
Dívčí Hrad	1204,7	728,4	60,5	6,2	0,5	1,0	108,8	9	844,5	70,1
Heřmanovice	4281,2	31,8	0,7	24,8	0,6	-	1007,8	23,5	1064,4	24,9
Hlinka	873,8	665,1	76,1	7,0	0,8	-	21,9	2,5	693,9	79,4
Holčovice	4059,5	55,2	1,4	55,8	1,4	-	1114,5	27,5	1225,6	30,2
Hošťálkovy	2778,6	314,6	11,3	53,4	1,9	-	707,4	25,5	1075,4	38,7
Janov	1103,1	6,7	0,6	17,6	1,6	7,5	324,9	29,5	356,8	32,3
Jindřichov	3471,1	1180,3	34	50,7	1,5	17,7	722,3	20,8	1971,1	56,8
Krasov	2580,3	346,2	13,4	31,0	1,2	-	555,6	21,5	932,8	36,2
Krnov	4429,4	1533,0	34,6	223,7	5,1	1,4	435,9	9,8	2194,0	49,5
Lichnov	2729,1	758,0	27,8	49,2	1,8	-	731,9	26,8	1539,0	56,4
Liptaň	2027,5	881,1	43,5	36,0	1,8	-	372,7	18,4	1289,9	63,6
Město Albrechtice	6526,4	1074,5	16,5	130,1	2	-	1636,6	25,1	2841,1	43,5
Osoblaha	1825,0	1279,7	70,1	30,1	1,6	-	28,9	1,6	1338,8	73,4
Petrovice	1107,3	7,7	0,7	14,7	1,3	-	160,3	14,5	182,6	16,5
Rusín	1429,2	1189,0	83,2	20,8	1,5	-	51,0	3,6	1260,8	88,2
Slezské Pavlovice	663,4	513,0	77,3	6,6	1	-	38,6	5,8	558,2	84,1
Slezské Rudoltice	2321,5	1217,3	52,4	38,8	1,7	-	337,9	14,6	1593,9	68,7
Třemešná	2096,6	337,2	16,1	40,2	1,9	4,4	412,5	19,7	794,3	37,9
Úvalno	1477,0	766,1	51,9	21,5	1,5	-	63,2	4,3	850,8	57,6
Vysoká	1711,9	744,4	43,5	30,7	1,8	17,6	288,0	16,8	1080,8	63,1
Zátor	1907,2	391,9	20,5	50,1	2,6	-	402,0	21,1	844,0	44,3
Celkem	57452	16 243	28,3	1082	1,9	51,2	10868	18,9	28244	49,1

Zdroj: ČSÚ

Lesní plochy

Lesy plní významnou úlohu v rámci ekosystému krajiny, a zároveň jsou součástí výrobního sektoru, který je pevně spjat s hospodářskou činností člověka. Pro udržitelný rozvoj krajiny je nezbytné nalezení rovnováhy mezi ekologickou a ekonomickou funkcí lesa. Nejvíce lesních pozemků je na území obcí Město Albrechtice (cca 13 % celých lesních pozemků Krnovska), Heřmanovice (cca 12,4 % celých lesních pozemků Krnovska) a Holčovice (cca 10,6 % celých lesních pozemků Krnovska).

Tabulka č. 47 Lesní pozemky (ha a %) (k 31. prosinci 2014)

Obec	Lesní pozemky (ha)	Podíl lesní půdy obce na celkové ploše lesní půdy Krnovska (%)
Bohušov	391,9	1,62
Brantice	1 327,7	5,49
Býkov-Láryšov	475,1	1,96
Čaková	455,6	1,88
Dívčí Hrad	235,4	0,97
Heřmanovice	2 997,0	12,38
Hlinka	102,5	0,42
Holčovice	2 559,1	10,57
Hošťálkovy	1 552,3	6,41
Janov	686,8	2,84
Jindřichov	1 262,3	5,22
Krasov	1 511,0	6,24
Krnov	1 136,7	4,70
Lichnov	973,9	4,02
Liptaň	591,5	2,44
Město Albrechtice	3 153,2	13,03
Osoblaha	190,2	0,79
Petrovice	882,6	3,65
Rusín	96,1	0,40
Slezské Pavlovice	10,9	0,05
Slezské Rudoltice	574,8	2,37
Třemešná	1 149,5	4,75
Úvalno	521,0	2,15
Vysoká	503,8	2,08
Zátor	859,7	3,55
Celkem	24 200,6	

Zdroj: ČSÚ

Brownfields

Na Krnovsku se vyskytuje vysoký počet nevyužívaných a postupně chátrajících lokalit, jež lze klasifikovat jako tzv. brownfields. Největší z nich se nachází v Krnově v areálu bývalého podniku Karnola. Jde o soubor budov po obou stranách řeky Opavy, které dříve sloužily pro zpracování vlny a

příze. Je připraven plán multifunkčního využití areálu, které počítá se vznikem regionálního muzea s informačním centrem, sportovním centrem a podnikatelským inkubátorem.

Rozsáhlé plochy typu brownfields tvoří bývalé naddimenzované zemědělské areály (Osoblaha, Město Albrechtice, Slezské Rudoltice, Slezské Pavlovice, Krnov, Janov, Dívčí Hrad, Třemešná ve Slezsku). Tyto objekty jsou důkazem následků privatizace státních statků a postupného rušení živočišné výroby. Specifickým problémem je vysoké množství památek, které jsou ve velmi špatném technickém stavu (např. zámky ve Slezských Rudolticích, Slezských Pavlovicích, v Dívčím Hradě nebo Jindřichově). Tyto objekty, pokud nejsou v majetku obce, soukromého majitele nebo MSK, nejsou využívány a dále chátrají. Zde se stát, stejně jako v případě nádražních budov při úzkorozchodné trati, jeví jako špatný hospodář a způsobuje další zaostalost a degradaci celého území.

Tabulka č. 48 Brownfields na Krnovsku

Název lokality	Stávající využití	Původní využití	Rozloha	Obec
Areál Karnola	Lehký průmysl, obchod	Textilní průmysl	8,56	Krnov
Vojenský areál	Nevyužito	Armáda	7	Osoblaha
Areál živočišné výroby	Nevyužito	Zemědělství	6,09	Osoblaha
Zámek Jindřichov	Nevyužito	Občanská vybavenost	5,1	Jindřichov
Areál chovu prasat	Nevyužito	Zemědělství	4,46	Město Albrechtice
Areál zemědělské výroby	Nevyužito	Zemědělství	3,65	Město Albrechtice
Bývalá bramborárna	Nevyužito	Potravinářský průmysl	3,25	Město Albrechtice
Areál statků - vepřín	Nevyužito	Zemědělství	2,8	Slezské Rudoltice
Bývalé JZD	Nevyužito	Zemědělství	2,15	Slezské Pavlovice
Areál skladů a služeb	Částečně	Ostatní	2	Krnov
Areál zemědělské výroby	Nevyužito	Zemědělství	1,92	Krnov
Starý kravín	Nevyužito	Zemědělství	0,9	Janov
Porodna prasnic	Nevyužito	Zemědělství	0,5	Dívčí Hrad
Velkokapacitní seník	Nevyužito	Zemědělství	0,35	Dívčí Hrad
Areál bývalého ředitelství statků	Nevyužito	Zemědělství	0,27	Osoblaha
Mateřská škola	Nevyužito	Občanská vybavenost, mateřská škola	0,26	Hynčice
Základní škola a družina	Částečně	Občanská vybavenost, základní škola	0,236	Jindřichov
Zámeček	Nevyužito	Ostatní	0,22	Slezské Pavlovice
Areál živočišné výroby	Nevyužito	Zemědělství	0,14	Třemešná ve Slezsku
Obecní úřad	Částečně	Občanská vybavenost	0,03	Jindřichov

Základní škola	Částečně	Občanská vybavenost, základní škola	0,04	Liptaň
Nádražní budovy	Nevyužito	Občanská vybavenost		Liptaň, Slezské Rudoltice, Bohušov Koberno, Osoblaha

Zdroj: Národní databáze brownfieldů, březen 2013; Databáze brownfields Moravskoslezského kraje, březen 2013; RIS, duben 2013

Shrnutí podkapitoly 1.1.7 Životní prostředí

Obecná fakta:

- velká krajinná rozmanitost, pestrá fauna a flóra s mnoha vzácnými druhy
- zemědělský půdní fond 49,1 % a lesní pozemky 42 % celkové rozlohy území
- část území spadá do CHKO Jeseníky
- množství památných lokalit a prvků, přírodní rezervace zařazené do Soustavy NATURA 2000
- absence průmyslových podniků znečišťujících ovzduší
- velké množství objektů brownfields napříč územím

Shrnutí problémů:

- v zimním období narůstající znečištění ovzduší z lokálních topenišť
- vodní toky znečišťovány splavováním zemědělské půdy obsahující pesticidy a chemická hnojiva (fosfor apod.) Znečištění také splaškovými vodami
- vliv těžké těžební techniky na lesní půdu

Shrnutí příležitostí:

- prosazování šetrnějších přístupů v zemědělské a lesnické činnosti
- podpora využívání zdrojů z produkce lesů
- propagace ekologičtějších forem lokálního vytápění
- využití objektů brownfields k různým účelům
- lepší využití krajinné rozmanitosti a vzácných prvků v rámci cestovního ruchu

1.1.8. Cestovní ruch

Oblast MAS Rozvoj Krnovska přináší k turistickému regionu Severní Morava a Slezsko, který disponuje do značné míry dosud nerozvinutým potenciálem v oblasti cestovního ruchu. Území MAS Rozvoj Krnovska nabízí určité množství turisticky atraktivních lokalit, a zároveň disponuje pouze velice omezeným potenciálem k vytvoření turisticky atraktivní oblasti v nadregionálním měřítku. Přirozenou výhodou představuje různorodá atraktivní krajina, která je ideální pro aktivní formy dovolené. Výborné podmínky pro turistiku s množstvím značených tras nabízí podhůří Jeseníků, zasahující do katastrů obcí Heřmanovice, Holčovice, Petrovice, Janov, Jindřichov, Krasov. Z hlediska cestovního ruchu je oblast vhodná pro krátkodobé rekreační pobyty, pěší turistiku, cykloturistiku, agroturistiku, hipoturistiku, sjezdové a běžecké lyžování. Turistických cílů a služeb, které by udržely návštěvníky v oblasti na delší dobu, není mnoho, proto je nezbytné vytvářet další.

Většina oblasti se pohybuje v bludném kruhu, kdy nedostatek financí zabraňuje plně rozvinout turistickou atraktivitu lokality, vybudovat infrastrukturu a investovat do marketingu. Teritoriální rozmístění ubytovacích a stravovacích zařízení je nerovnoměrné a jejich kapacita je omezená (počet ubytovacích zařízení je zobrazen v Tabulce č. 49). Dle údajů z Českého statistického úřadu existuje v území 24 ubytovacích zařízení z toho nejvíce 12 penzionů. Vzhledem ke každoročně zvyšující se poptávce a zájmu o region, počet služeb a zařízení se jeví nedostatečně hlavně v odlehlejších, ale atraktivních oblastech. Region vykazuje postupnou diferenciaci a zvyšování kvality v oblasti poskytování ubytovacích a stravovacích služeb. Vzestupný trend lze pozorovat také v oblasti nadstandardních služeb, jako příklad lze uvést golfový klub ve Městě Albrechtice nebo minilázně v Osoblaze.

Tabulka č. 49 Ubytovací zařízení na Krnovsku

Obec	Hotely, motely	Penziony	Turistické ubytovny	Kempy, chatové osady	Ostatní
Bohušov	0	1	0	1	0
Brantice	0	0	0	0	0
Býkov-Láryšov	0	0	0	0	0
Čaková	0	0	0	0	0
Dívčí Hrad	0	0	0	0	0
Heřmanovice	0	0	0	0	0
Hlinka	0	0	0	0	0
Holčovice	0	1	0	0	0
Hošťálkovy	0	0	1	0	0
Janov	0	0	0	0	0
Jindřichov	0	0	0	0	0
Krasov	0	0	0	0	0
Krnov	3	6	0	0	1
Lichnov	0	0	0	0	0
Liptaň	0	0	0	0	0
Město Albrechtice	1	2	0	0	1
Osoblaha	0	0	1	1	1
Petrovice	0	2	0	0	0
Rusín	0	0	0	0	0

Slezské Pavlovice	0	0	0	0	0
Slezské Rudoltice	0	0	0	0	0
Třemešná	0	0	0	0	0
Úvalno	0	0	0	0	1
Vysoká	0	0	0	0	0
Zátor	0	0	0	0	0
Celkem	4	12	2	2	4

Zdroj: ČSÚ

Vzhledem k charakteru území se jeví jako nejvhodnější perspektivy rozvoje v oblasti cestovního ruchu zejména pěší turistika, cykloturistika a agroturistika. Pěší turistiku je možné provozovat na celém území MAS Rozvoj Krnovska, které je protkáno sítí značených turistických tras, a v oblasti Osoblažska naučnými stezkami. Některé trasy procházejí turisticky atraktivními místy, jako jsou například přírodní rezervace Krasovský kotel nebo přírodní zajímavost Liptaňský bludný balvan. Jiná trasa vede na zříceninu hradu Fulštejn. Výrazné rozšíření sítě značených cyklotras v posledních letech zvyšuje atraktivitu oblasti. Oblastí vede jedna z dálkových cyklistických tras – Slezská magistrála, na jejíž trase podél řeky Opavice se nachází Zámek Linhartovy, který je přístupný široké veřejnosti. V regionu se nachází několik zámků uzavřených veřejnosti v převážně neuspokojivém technickém stavu, což degraduje jejich potenciál možného turistického cíle pouze na návštěvu exteriérů.

Trasa Slezské magistrály rovněž prochází obcí Heřmanovice, kde se nachází památková rezervace lidové architektury. Lokální cyklotrasy, které vedou regionem i do přilehlých oblastí jsou napojeny na hlavní cyklistický koridor. Příležitostí je rozvoj služeb navázaných na cykloturistiku. V regionu se nachází také několik rozhleden, které zvyšují atraktivitu pěší turistiky i cykloturistiky, k nejstarším patří rozhledna Hanse Kudliča v Úvalnu, naopak k nejmladším patří ojedinělá konstrukce rozhledny na Hraničním vrchu nedaleko Města Albrechtice a rozhledna u Holčovic, nejnavštěvovanější rozhlednou je rozhledna na Cvilíně v Krnově, kde se nachází i jiná, dřevěná rozhledna na Ježníku. Oblast má výrazné předpoklady pro rozvoj agroturistiky vedle již poměrně etablované hipoturistiky. V současnosti se agroturistika rozvíjí ve Slezských Pavlovicích. Hipoturistice se věnují například v Branticích, Hynčicích u Města Albrechtice, Jindřichově, Osoblaze nebo Láryšově. Limitujícím faktorem v rozvoji těchto služeb a aktivit je sezónnost.

Sezonní záležitostí je lyžování. Vzhledem k charakteru krajiny se nacházejí v oblasti Holčovic, Hošťálkov nebo Petrovic zejména areály vhodné pro rekreační lyžování s délkami sjezdovek 300 – 530 m a převýšením 70 – 130 m. Novinkou je možnost využití areálu v Hošťálkovech také v letní sezoně pro extrémní cyklistiku. Běžecké lyžování je možné provozovat ve volné krajině nebo na neupravených pěších turistických trasách. Obdobný sezonní charakter mají koupaliště a vodní plocha vhodná pro koupání v Osoblaze a Bohušově, v jejichž zázemí se nachází areály pro individuální a kolektivní sporty.

Nejrozšířenější kulturní památky v oblasti jsou objekty sakrální architektury jako například Kostel Nejsvětější Trojice v Zátoru, v jehož těsné blízkosti se nachází pramen známý jako Zátorská kyselka. K unikátním kulturním památkám v rámci ČR patří starý židovský hřbitov v Osoblaze. Mezi ojedinělé spadá rovněž v rámci ČR úzkokolejná dráha na trase Třemešná – Liptaň – Dívčí Hrad – Horní Povelice – Amalín – Slezské Rudoltice – Koberno – Bohušov – Osoblaha jakožto technická památka, která stále slouží původnímu účelu.

Z hlediska zvýšení atraktivity regionu pro návštěvníky a prodloužení doby jejich pobytu v regionu je nezbytná programová spolupráce a koordinace soukromého a veřejného sektoru, dále posílit koordinaci mezi složkami veřejného sektoru, a také posílit řízení a cílení marketingu MAS Rozvoj Krnovska, který je v současnosti nedostatečně agregovaný. Příležitost představuje specializace na konkrétní cílové skupiny návštěvníků a tvorba tzv. balíčků zážitků. Možností rozvoje je také rozšíření poskytovaných služeb specifickým skupinám návštěvníků (např. pro tělesně a mentálně postižené, seniory apod.). Velmi významnou příležitostí k rozvoji CR je stále nedostatečné propojení nabídky a spolupráce se subjekty a obcemi v polském příhraničí. Jedná se o nedostatečný marketing a propagaci společných zájmů. Toto tvrzení se opírá o výstupy projektu Slezsko bez hranic, který byl realizován ve spolupráci obcí Krnovska a polských měst Prudnik a Glubczyce (www.sileziatourism.com)

Silnou stránkou regionu je mimořádně vysoké množství historických a architektonických památek. Podstatná část z nich je bohužel ve velmi špatném technickém stavu. Mnoha cenným stavbám chybí prostředky i na základní údržbu, problémem bývají nevyjasněné majetkoprávní vztahy. Veřejnosti uzavřeny zůstávají např. mimořádně zajímavé zámky v Jindřichově a Dívčím Hradě. Záchrana se daří u renesančního zámku Linhartovy, postupně proběhla rekonstrukce a je otevřen veřejnosti. Velký potenciál s sebou nese částečně zpřístupněný barokně-klasicistní zámek v Slezských Rudolticích.

Překážkou dalšího rozvoje cestovního ruchu je omezená kapacita místních ubytovacích zařízení (rozsáhlejší nabídkou disponuje město Krnov) a mnohdy i kvalita poskytovaných služeb. Řídce osídlená pestrá krajina Krnovska nabízí výborné podmínky pro myslivost a honitby, ale taky pro agroturistiku a hipoturistiku. Příkladem úspěšného soukromého projektu může být Minifarma v Osoblaze a Jindřichovský dvůr v Jindřichově.

Mezi tradiční kulturní akce nadregionálního významu patří Krnovské hudební slavnosti, Přehlídka mladého tance, Mezinárodní výtvarný plenér, Řecké dny v Krnově. Obec Heřmanovice (jako jediná zasahující do území CHKO) byla díky dochované lidové architektuře zařazena mezi Vesnické památkové rezervace. Je výchozím bodem pro výlety do centrální části Jeseníků i za hornickými památkami Zlatohorského revíru. Nemalý význam mají také menší lokální akce v regionu. Cestovní ruch pro Krnovsko představuje šanci, jak oživit skomírající místní hospodářství a přinést pracovní místa do oblastí s mimořádně vysokou nezaměstnaností. Je nutné podporovat veškeré aktivity, které sníží sezónnost zařízení CR a poskytovaných služeb.

Shrnutí podkapitoly 1.1.8 Cestovní ruch

Obecná fakta:

- hustá síť značených turistických tras v regionu pro pěší, cykloturistiku, naučné stezky
- množství historických a architektonických památek a atraktivit
- technická rarita MSK – úzkorozchodná železnice
- atraktivní rozmanitost přírody, hory, lesy, nížiny, rybníky, nepřelidněná místa k odpočinku
- množství rozhleden napříč územím
- periferní region obklopen polským územím

Shrnutí problémů:

- sezónní charakter cestovního ruchu napříč územím, vyjma podhorských oblastí se zařízeními pro lyžaře
- nedostatečná spolupráce aktérů v cestovním ruchu v rámci marketingu a rozšiřování služeb
- nedostatek finančních zdrojů pro rozvoj subjektů
- vážnoucí spolupráce s polskými partnery a marketingové zacílení

Shrnutí příležitostí:

- rozšiřování nadstandartních služeb k celoročnímu vyžití, využití objektů brownfields
- lepší zacílení spolupráce aktérů v cestovním ruchu v rámci marketingu, propagace území, rozšiřování nabídky, propagace regionálních akcí a produktů
- aktivizace spolupráce s polskou stranou v rámci propagace, realizace společných projektů apod.

1.1.9. Vyhodnocení rozvojového potenciálu území

Krnovsko je homogenní venkovský region ležící v západní části Moravskoslezského kraje. Území, na kterém MAS Rozvoj Krnovska uplatňuje svou rozvojovou strategii, tvoří katastrální území 25 obcí. Přírozeným spádovým centrem regionu je město Krnov.

Region má v rámci České republiky nevýhodnou, periferní polohu. V důsledku toho disponuje horší dopravní dostupností k významným aglomeračním celkům. Vážným problémem je vysoká nezaměstnanost, především v Osoblažském subregionu. Časté odchody mladých, perspektivních lidí mimo region udržují celkově spíše nepříznivou vzdělanostní a kvalifikační strukturu. Zemědělská politika ČR, EU, finanční a ekonomická krize měla na region silně negativní dopad. Důsledky krize zvýšily množství osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením. Rizikem je vysoká dlouhodobá nezaměstnanost a závislost na systému sociální pomoci u nezanedbatelné části obyvatelstva.

Obce a další aktéři regionálního rozvoje se snaží těmto problémům čelit zvýšenou aktivitou a realizací mnoha projektů zaměřených na zlepšení kvality života v regionu. Řada projektů se snaží řešit nedostatečnou občanskou vybavenost v oblasti sportovního, kulturního a společenského vyžití obyvatel.

Subjekty z veřejného, soukromého i neziskového sektoru získaly již zkušenosti s aplikací metody LEADER, která je na Krnovsku uplatňována již od roku 2004. Na Krnovsku dlouhodobě působí mnoho sportovních a společenských organizací, které mají na život v regionu vysoký vliv. Značný potenciál s sebou nese využití dobrých podmínek pro rozvoj cestovního ruchu v podobě atraktivní a pestré krajiny a mimořádného kulturního a historického dědictví. Pro rozvoj podnikání lze využít mnoho ploch a budov typu brownfields.

Pro budoucí rozvoj území a snížení nezaměstnanosti je důležitá podpora a propagace inovativních přístupů ve všech sférách ekonomiky. Nemalé možnosti skýtá např. zpracování a zhodnocení zemědělské a lesnické produkce. Produkce netradičních plodin a produktů pro potravinářský průmysl (doplňky stravy, zdravá výživa), surovin pro farmaceutický průmysl, stavební průmysl (technické konopí), energetické využití (dřevěné pelety) apod. Rozvojový potenciál je dán

také inovativními přístupy ve vzdělávání a spolupráci všech aktérů mající vliv na zaměstnanost a tvorbu pracovních míst.

Rozvojový potenciál území tedy leží především ve všech aktérech území a těchto oblastech:

- inovativní přístupy ve vzdělávací sféře s návazností, spolupráce všech aktérů na poli zaměstnanosti s výhledem pracovních uplatnění a zabránění migrace mladé generace
- inovativní přístupy a hledání nových postupů při zhodnocení místní produkce a surovin
- produkce nových surovin a výrobků s patřičným odbytem na trhu
- zvýšení atraktivity území v rámci cestovního ruchu rozšířením nabídky služeb a marketingu oblasti
- zajištění potřebných jistot a služeb napříč komunitou
- realizace projektů spolupráce napříč ekonomikou a společnostmi
- zapojení obcí do sociálního podnikání a zajišťování sociálních služeb i potřeb
- aplikace příkladů dobré praxe v socioekonomické sféře
- podpora využití objektů brownfields
- rozšiřování sítě místních produktů, služeb s regionální značkou i bez
- podpora zakládání sociálních podniků a sociálního podnikání

Tabulka č. 50 Přehled zpracovaných-územně plánovacích dokumentací dle obcí

Obec	Rok schválení územního plánu	Rok aktualizace územního plánu
Bohušov	2010	
Brantice	2014	
Býkov-Láryšov	2012	
Čaková	2005	2006, 2013
Dívčí Hrad	2001	
Heřmanovice	2000	
Hlinka	2005	
Holčovice	2001	
Hošťálkovy	2002	
Janov	2000	
Jindřichov	2014	
Krasov	2012	
Lichnov	2014	
Liptaň	2000	
Město Albrechtice	1996	2006, 2010
Osoblaha	2006	
Petrovice	2001	
Rusín	2012	
Slezské Pavlovice	2006	

Slezské Rudoltice	2000	
Třemešná	2014	
Úvalno	2011	
Vysoká	2002	
Zátor	2011	2013

Zdroj: Seznam aktuálních ÚPD a ÚPP, Moravskoslezský kraj, ORP Krnov

Aktéři

Klíčovými aktéry rozvoje regionu je 25 obcí Krnovska, které nesou hlavní odpovědnost za všestranný rozvoj svého území. Obce v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi pečují o potřeby svých občanů. Společné řešení problémů přesahujících rámec jednotlivých obcí řeší dobrovolné svazky obcí a místní akční skupina (MAS). Hlavními tématy činnosti svazku obcí jsou rozvoj hospodářství, kultury, sportu, cestovního ruchu a příhraniční spolupráce. Region svou činností výrazně ovlivňují také soukromé podnikatelské (zemědělské i nezemědělské) a neziskové subjekty, domácnosti nebo výrazné aktivní fyzické osobnosti.

Finanční zdroje v území

Regionální aktéři jsou dlouhodobě aktivní při přípravě a realizaci rozvojových projektů. Na financování těchto projektů jsou využívány vnější i vnitřní zdroje. Klíčovými vnitřními zdroji pro rozvoj regionu představují rozpočty jednotlivých obcí. Přes dílčí pozitivní změnu v systému rozpočtového určení daní zůstávají investiční možnosti obcí, zvláště vzhledem k velikosti infrastrukturního dluhu, velmi omezené. Realizace většiny rozsáhlejších projektů je tak podmíněna získáním kofinancujících dotačních prostředků. Celkové příjmy obcí na Krnovsku dosáhly v roce 2011 výše 1068,2 mil. Kč, z toho daňové příjmy obcí činily celkem 411,9 mil. Kč. Ve stejném roce získaly obce dotační prostředky ve výši 469,2 mil. Kč (z toho 345,9 mil. Kč město Krnov). Aktivní představitelé obcí získali v minulých letech praktické zkušenosti s realizací mnoha projektů spolufinancovaných z evropských, národních nebo regionálních zdrojů. Situace, kdy realizace řady potřebných projektů je podmíněna získáním vnější podpory, je ovšem dlouhodobě riziková. Celkové výdaje obcí Krnovska činily v roce 2011 1 066,2 mil. Kč, většina obcí hospodařila s mírným přebytkem.

V regionu působí pestrá skladba podnikatelských subjektů. Výrobní podniky jsou lokalizovány v Krnově a jeho zázemí, v severní části regionu na Osoblažsku se nacházejí spíše menší společnosti do 50 zaměstnanců. Řada místních podnikatelů, řemeslníků nebo zemědělců dokáže být i přes objektivně ztížené podmínky (horší dopravní dostupnost, nižší kupní síla obyvatel) úspěšná. Část podnikatelských subjektů podporuje formou sponzorských darů činnost neziskových organizací nebo přispívá k uskutečnění jednotlivých projektů nebo akcí. Veškeré finanční zdroje soukromých podnikatelských subjektů, které je možno potenciálně investovat do rozvoje regionu, je velmi obtížné vyčíslit. Společnosti vytvořené za účelem tvorby zisku primárně investují do svého podnikání (přesto tím nepřímo napomáhají rozvoji regionu).

1.2. Analýza problémů a potřeb

Analýza problémů a potřeb vzešla z výstupů socio-ekonomické analýzy a z výstupů SWOT – analýzy.

Zahrnuje v zájmovém území problémy a potřeby definované jednak komunitou, ale také strategickými dokumenty na všech úrovních s dopadem na území MAS a účastí zpracovatelů Strategie v dalších projektech týkajících se území, do kterých byla rovněž zapojena místní komunita (viz Strategická část SCLLD 2.7. Vazba na strategické dokumenty – Dokumenty s dopadem na místní úroveň).

Identifikované problémy a potřeby byly zároveň prodiskutovány na jednání pracovní skupiny k tomu určené a veřejně projednané.

Tabulka č. 51 Analýza problémů a potřeb

PROBLÉMY	ZDROJ IDENTIFIKACE PROBLÉMU	POTŘEBY
1. vysoká nezaměstnanost, dlouhodobý nedostatek vhodných trvalých pracovních míst	analytická část SCLLD	<ul style="list-style-type: none"> vytváření vhodných a trvalých pracovních míst, podpora bydlení na venkově, podnikání z domu, rovných a flexibilních příležitostí, sociálního podnikání, prorodinná opatření
2. extrémní počet uchazečů na jedno volné pracovní místo	analytická část SCLLD	<ul style="list-style-type: none"> vytváření vhodných a trvalých pracovních míst, podpora bydlení na venkově, podnikání z domu, rovných a flexibilních příležitostí, sociálního podnikání, prorodinná opatření
3. migrace všeobecná, ale hlavně mladé vzdělané generace	analytická část SCLLD souhrnná zpráva pracovní skupina pro analýzu problémů a potřeb SD Meziobecní spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> vytváření vhodných a trvalých pracovních míst, podpora bydlení na venkově, podnikání z domu, rovných a flexibilních příležitostí, prorodinná opatření
4. absence motivačních a pobídkových mechanismů pro potenciální zaměstnavatele	analytická část SCLLD souhrnná zpráva pracovní skupina pro analýzu problémů a potřeb SD Meziobecní spolupráce KPSVL	<ul style="list-style-type: none"> naplňování evropských, státních, krajských priorit snižování regionálních disparit – koncepční pobídkové aktivity, využití inovací, spolupráce a nových přístupů na poli zaměstnanosti
5. nedostatek odborné a kvalitní pracovní síly, hlavně v technických oborech	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> zvyšování kvalifikace, získání odborné praxe, inovace ve školství, širší využití školských zařízení
6. dlouhodobá absence koncepce řešení problematiky, což způsobuje nárůst socioekonomicky znevýhodněných, vyloučených oblastí v ČR	souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce pracovní skupina pro analýzu problémů a potřeb Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020 Analýza socioekonomicky znevýhodněných oblastí	<ul style="list-style-type: none"> naplňování evropských, státních, krajských priorit snižování regionálních disparit – koncepční pobídkové aktivity, využití inovací, spolupráce a nových přístupů na poli zaměstnanosti

	v MSK Strategie rozvoje MSK 2009 – 2020 Konceptce rozvoje zemědělství a venkova Moravskoslezského kraje	
7. nárůst sociálně vyloučených lokalit v území	analytická část SCLLD Strategie KPSVL	<ul style="list-style-type: none"> • naplňování evropských, státních, krajských priorit snižování regionálních disparit – koncepční pobídkové aktivity, aktivity ASZ
8. demografické rozdíly městských a periferních oblastí	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020 Analýza socioekonomicky znevýhodněných oblastí v MSK Strategie rozvoje MSK 2009 – 2020 Konceptce rozvoje zemědělství a venkova Moravskoslezského kraje	<ul style="list-style-type: none"> • odstraňování příčin znevýhodnění oblastí v území, podpora rozvojových kapacit území
9. periferní poloha území v rámci ČR, znevýhodnění ztíženou dostupností	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020 Analýza socioekonomicky znevýhodněných oblastí v MSK Strategie rozvoje MSK 2009 – 2020 Konceptce rozvoje zemědělství a venkova Moravskoslezského kraje	<ul style="list-style-type: none"> • odstraňování příčin znevýhodnění oblastí v území, podpora rozvojových kapacit území
10. stárnutí populace	analytická část SCLLD	<ul style="list-style-type: none"> • vytváření vhodných a trvalých pracovních míst • podpora bydlení na venkově, podnikání z domu
11. nízká hustota a koupěschopnost obyvatelstva	analytická část SCLLD souhrnná zpráva	<ul style="list-style-type: none"> • vytváření vhodných a trvalých pracovních míst • podpora bydlení na venkově, podnikání z domu
12. nižší vzdělanostní struktura obyvatelstva	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce Strategie KPSVL	<ul style="list-style-type: none"> • zvyšování kvalifikace, odborné praxe, inovace ve školství, širší využití školských zařízení
13. absence zhodnocení zemědělské a lesní produkce, přidané hodnoty, inovativních záměrů a projektů s tvorbou pracovních příležitostí, útlum živočišné výroby	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020	<ul style="list-style-type: none"> • diverzifikace zemědělství, podpora malých zem. firem, zhodnocení produkce a místních surovin, inovativních přístupů, výroby místních produktů, investice do zemědělského a lesního hospodářství v rámci udržitelnosti, modernizace a rozvoje
14. sezónní charakter cestovního ruchu neumožňuje celoroční zdroj příjmů	analytická část SCLLD souhrnná zpráva	<ul style="list-style-type: none"> • zvýšení atraktivity cestovního ruchu, inovační projekty v cestovním ruchu

	SD Meziobecní spolupráce Analýza socioekonomicky znevýhodněných oblastí v MSK	
15. velké množství budov, ploch, objektů brownfields bez využití	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce Analýza socioekonomicky znevýhodněných oblastí v MSK Strategie KPSVL	<ul style="list-style-type: none"> využití brownfields pro tvorbu pracovních příležitostí, pro soc. podnikání, školství, spolkovou a zájmovou činnost
16. obtížné zahájení podnikatelské činnosti, chybí „start kapitál“	analytická část SCLLD souhrnná zpráva pracovní skupina pro analýzu problémů a potřeb SD Meziobecní spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> poradenské centrum, podnikání na zkoušku, spolupráce s ÚP při inovacích APZ
17. ztížená dopravní dostupnost mimoměstských lokalit	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce Analýza socioekonomicky znevýhodněných oblastí v MSK	<ul style="list-style-type: none"> odstraňování příčin znevýhodnění oblastí v území
18. zvyšující se podíl dlouhodobě nezaměstnaných, nezaměstnaných osob nad 50 let a žen	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce Analýza socioekonomicky znevýhodněných oblastí v MSK Strategie KPSVL	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj sociálního podnikání, rovných příležitostí, flexibilního zaměstnání, inovací v APZ ÚP, prorodinná opatření
19. část území není plynofikována	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> dobudování potřebné infrastruktury
20. ve většině obcí chybí ČOV	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> dobudování potřebné infrastruktury
21. chybí bezpečné pěší a cyklostezky pro docházející, dojíždějící za prací a do škol	analytická část SCLLD souhrnná zpráva	<ul style="list-style-type: none"> dobudování potřebné infrastruktury
22. nepříznivý odhad vývoje počtu dětí	analytická část SCLLD SD Meziobecní spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> naplňování evropských, státních, krajských priorit snižování regionálních disparit – koncepční pobídkové aktivity, aktivity ASZ
23. chybí větší, lepší propojenost školství s požadavky místního trhu práce a spolupráce s firmami	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací	<ul style="list-style-type: none"> zvyšování kvalifikace, získání odborné praxe, inovace ve školství, širší využití školských zařízení potřeba zvýšit úroveň školství, zvyšování kvalifikace, získání

	soustavy ČR Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR	odborné praxe, inovace ve školství, související investice, lokální spolupráce subjektů
24. nedostatečné seznámení žáků, studentů, ale i pedagogů s realitou praktických oborů pro výběr dalšího vzdělávání	analytická část SCLLD souhrnná zpráva	<ul style="list-style-type: none"> • zvyšování kvalifikace, získání odborné praxe, inovace ve školství, širší využití školských zařízení, související investice • potřeba zvýšit úroveň školství, zvyšování kvalifikace, získání odborné praxe, inovace ve školství, související investice, lokální spolupráce subjektů
25. nevyužité kapacity ZŠ – boj o samostatnou existenci, především v sociálně znevýhodněných, vyloučených lokalitách je potřeba udržet mateřské a základní školy	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce Strategie KPSVL	<ul style="list-style-type: none"> • potřeba zvýšit úroveň školství, zvyšování kvalifikace, získání odborné praxe, inovace ve školství, širší využití školských zařízení, související investice
26. stárnutí obyvatel – nedostatečné rozšíření nabídky poskytovaných terénních služeb a osvěty	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí 2013 – 2017 Střednědobé plány rozvoje sociálních služeb na Osoblažsku, Albrechticku a v Krnově	<ul style="list-style-type: none"> • rozšíření a zkvalitnění sociálních služeb • potřebné investice
27. nedostatečná informovanost a propagace o poskytovaných sociálních a zdravotních službách, možnostech a důvodech jejich využití	analytická část SCLLD souhrnná zpráva	<ul style="list-style-type: none"> • lepší informovanost občanů napříč územím a napříč potřebami, službami, činnostmi v lokalitě – kvalitnější informace
28. prohlubování problematiky sociálně vyloučených lokalit – potřeba integrace znevýhodněných skupin a etnických menšin do většinové společnosti	analytická část SCLLD SD Meziobecní spolupráce pracovní skupina pro analýzu problémů a potřeb Analýza socioekonomicky znevýhodněných oblastí v MSK Strategie KPSVL Analýza sociálně vyloučených lokalit ČR	<ul style="list-style-type: none"> • rozšíření a zkvalitnění sociálních služeb, inovace školství, podpora zájmové činnosti, nízkoprahová zařízení • potřebné investice
29. neexistence některých potřebných sociálních služeb – např. hospic, tlumočnické a předčitatelské služby nebo odlehčovací služby pro cílové skupiny rodin s tělesně, duševně postiženým dítětem, seniorem a další	analytická část SCLLD SD Meziobecní spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> • rozšíření a zkvalitnění sociálních služeb • potřebné investice
30. neexistence odlehčovacích služeb pro rodiče samoživitele	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce Analýza socioekonomicky znevýhodněných oblastí v MSK Strategie KPSVL	<ul style="list-style-type: none"> • rozšíření a zkvalitnění sociálních služeb • prarodinná opatření • potřebné investice

	Analýza sociálně vyloučených lokalit ČR	
31. chybí větší propojenost mezi poskytováním zdravotních a sociálních služeb	Střednědobé plány rozvoje sociálních služeb na Osoblažsku, Albrechticku a v Krnově	<ul style="list-style-type: none"> • lepší informovanost občanů napříč územím a napříč potřebami, službami, činnostmi v lokalitě – kvalitnější informace
32. komplikovaná a zdoluhavá doprava do nemocnice města Krnov na vyšetření hlavně pro seniory	analytická část SCLLD	<ul style="list-style-type: none"> • zlepšení dostupnosti zdravotních služeb
33. malá poptávka po spolkové činnosti s kulturním a naučným zaměřením, absence rozvoje obcí „zezdola“ (vzdělávání)	souhrnná zpráva	<ul style="list-style-type: none"> • větší podpora a informovanost o spolkové a zájmové činnosti • podpora venkovských komunitních škol • potřebné investice
34. nedostatečná bezpečná a moderní infrastruktura pro sport a volný čas	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> • větší podpora a informovanost o spolkové a zájmové činnosti • potřebné investice
35. nedostatek nabídky nových sportovních aktivit, alternativních sportů, zejména pro mladou generaci	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> • větší podpora a informovanost o spolkové a zájmové činnosti • potřebné investice
36. neexistence místního folklóru, pouze snaha o obnovení tradic Osoblažské krajky apod.	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> • větší podpora spolkové a zájmové činnosti • potřebné investice
37. snižuje se úroveň bezpečnosti na územích sociálně vyloučených lokalit	Strategie KPSVL SD Meziobecní spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> • potřeba zlepšit bezpečnost v území včetně prevence
38. neuspokojivé materiálně-technické zajištění jednotek požární ochrany SDH, technická nepřipravenost na živelné katastrofy, nedostatečná připravenost na extrémní počasí jako jsou příválové deště, povodně, extrémní sucha, vichřice apod	analytická část SCLLD	<ul style="list-style-type: none"> • potřeba zlepšit bezpečnost v území včetně prevence • podpora resilience a adaptability na změny klimatu • potřebné investice
39. vzhledem k vývoji struktury populace v území, migraci obyvatel se jeví potřebným budování bytů pro všechny cílové skupiny	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce Střednědobé plány rozvoje sociálních služeb na Osoblažsku, Albrechticku a v Krnově	<ul style="list-style-type: none"> • budování sociálního bydlení • rozšíření a zkvalitnění sociálních služeb
40. nárůst počtu seniorů a stárnutí populace	analytická část SCLLD souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce Střednědobé plány rozvoje sociálních služeb na Osoblažsku, Albrechticku a v Krnově	<ul style="list-style-type: none"> • zřizování komunitních domů pro seniory • rozšíření a zkvalitnění sociálních služeb • potřebné investice
41. neaktivní přístup části zástupců obcí k řešení územních problémů	souhrnná zpráva SD Meziobecní spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> • zkvalitnění a zefektivnění veřejné správy

1.3. SWOT - analýza

Komplexní metodu kvantitativního hodnocení území představuje tzv. SWOT analýza. Uceleným způsobem integruje poznatky získané standardními analytickými postupy. Principem SWOT analýzy je identifikace silných a slabých stránek zkoumaného území, jeho možných příležitostí a ohrožení. Akcentováním silných stránek a naopak důrazem na odstraňování nebo alespoň omezování slabých stránek roste pravděpodobnost využití nabízejících se příležitostí a omezuje se dopad identifikovaných ohrožení.

Obdobně jako při tvorbě Analýzy problémů a potřeb musí zahrnovat SWOT analýzy fakta nejen z komunitního projednání, ale také fakta definovaná ze zdrojů uvedených při tvorbě Analýzy problémů a potřeb.

Celková SWOT analýza vychází ze SWOT analýz v území vybraných oblastí rozvoje (Ekonomika a rozvoj podnikání, Ochrana Životního prostředí a rozvoj infrastruktury, Kvalita života v obcích)¹⁷ a shrnují poznatky zjištěné při zpracování socio-ekonomické analýzy. Byly formulovány a ohodnoceny na veřejných setkáních za účasti zástupců veřejného, neziskového i soukromého sektoru. Následně probíhalo připomínkování a bodové hodnocení prostřednictvím vytvoření sekce ISÚ 2014-2020 na webových stránkách MAS Rozvoj Krnovska, o.p.s. Celková SWOT analýza je sestavena ze silných, slabých stránek, příležitostí a ohrožení dílčích SWOT, kterým hodnotitelé přisoudili nejvyšší váhu.

Tabulka č. 52 SWOT analýza oblasti rozvoje Ekonomika a rozvoj podnikání

SWOT analýza – Ekonomika a rozvoj podnikání	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Existence zájmových turistických atraktivit (úzkorozchodná železniční trať, množství historických a kulturních památek, rozhledny, Cvilín) - Atraktivní krajina vhodná pro šetrné formy cestovního ruchu - Dostatek volné pracovní síly z pohledu investorů - Potenciál úrodné zemědělské půdy a dostatek pracovních sil pro zemědělství a lesnictví - Síť turistických stezek a cyklotras - Nízké náklady na pracovní sílu - Část půdy ve vlastnictví obcí - Průmyslová tradice v Krnově a okolí (výrobní firmy) - Nižší cena pozemků pro výstavby rodinných domů - Existence průmyslové zóny Červený dvůr 	<ul style="list-style-type: none"> - Vysoká nezaměstnanost, nedostatek nových volných pracovních míst - Nedostatečná prorodinná opatření pro uplatnění žen na trhu práce - periferní poloha regionu ztěžující podmínky ekonomiky a rozvoje podnikání - existence sociálně vyloučených lokalit v rámci ČR - identifikovaná socioekonomicky znevýhodněná oblast v rámci Moravskoslezského kraje - Nevhodná vzdělanostní a kvalifikační struktura - Absence lokálního zpracování zemědělských produktů - Zemědělství nevytváří pracovní příležitosti - Nedostatek pracovní příležitostí pro kvalifikované specializované pracovní síly - Vysoká závislost zemědělského sektoru na

¹⁷ Takto definované oblasti rozvoje byly nastaveny na začátku příprav tvorby Strategie. Oblasti rozvoje poté byly upraveny na v současnosti nedefinované čtyři prioritní oblasti (Podpora ekonomiky a zaměstnanosti, Zemědělství, lesnictví a životní prostředí, Vzdělávání, lidské zdroje pro budoucnost a Komunitní život společnosti). V podstatě však byla pouze vydělena prioritní oblast Vzdělávání, lidské zdroje pro budoucnost z oblasti rozvoje Kvalita života v obcích. I proto byly ve SWOT – analýze ponechány názvy oblastí rozvoje, a to i s odkazem na historii a dlouhý proces budování Strategii, který by neměl být opomenut.

<ul style="list-style-type: none"> - Vysoký počet OSVČ 	<ul style="list-style-type: none"> dotacích - Omezená nabídka kvalitních ubytovacích kapacit a služeb - Nedostatečné využívání bývalých průmyslových a zemědělských objektů, jejich postupná devastace a likvidace - Malá podpora podnikatelů/absence účinných nástrojů - nedostatečné zhodnocení místních produktů a surovin - Nedostatek investičního kapitálu - Nedostatek vysoce kvalifikované pracovní síly - Nerovnoměrné rozložení potenciálu v rámci území MAS - nedostatek inovativních přístupů - Špatný technický stav části historických objektů - Nízké mzdy a nízká kupní síla obyvatel - Omezená síť obchodů a služeb v menších obcích
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj agroturistiky a ekologického zemědělství - Přitáhnutí movitějších návštěvníků vybudováním kvalitní infrastruktury cestovního ruchu - Obnova řemeslné tradice - Podpora místních farmářských produktů - Podpora drobného podnikání formou mikroprojektů - Podpora méně tradičních forem podnikání – družstevnictví, sociální firmy - Podpora prorodinných opatření - Využití potenciálu blízkých lidnatých regionů v Polsku – rozvoj příhraniční spolupráce v ekonomické oblasti - Příchod nových investorů v souvislosti s vybudováním druhé etapy průmyslové zóny Červený dvůr - Podpora účelových pracovních míst pro mladé - Vznik podnikatelského inkubátoru a následné využití programů na podporu začínajících inovativních podniků (Start ups podniků) - Využití opuštěných ploch pro rozvoj podnikání - Podpora zemědělství a lesnictví v udržitelnosti, rozvoji a inovativních 	<ul style="list-style-type: none"> - Odchod mladých, kvalifikovaných a perspektivních obyvatel mimo region - Ztráta ekonomické výkonnosti klíčových zaměstnavatelů - Prohlubování hospodářské krize a její možné dopady na region - Státní legislativa nepříznivá pro podnikatelské subjekty - Další chátrání historických objektů využitelných potenciálně v cestovním ruchu - Snižování hospodářské výkonnosti a konkurenceschopnosti regionu a státu - Nevhodně umístěna výstavba, konflikt o funkční využití území - Snižování podpory zemědělství – možný zánik zemědělských subjektů - Nejistota a složitá administrativa spojená s čerpáním prostředků ze strukturálních fondů EU

- přístupech
- Podpora zemědělství podmíněna vytvářením pracovních míst
 - Kvalitnější marketingová propagace regionu
 - Podpora lokálního trhu
 - Možnost získání vnější podpory na spolufinancování investičních projektů
 - Zásahy obcí do oblasti využití půdy v jejich vlastnictví
 - Opatření usnadňující dosah zaměstnání – doprava, vzdělání, odlehčovací služby
 - Podpora zavádění inovativních přístupů obecně

Tabulka č. 53 SWOT analýza oblasti rozvoje – Ochrana životního prostředí a rozvoj infrastruktury

SWOT analýza – Ochrana životního prostředí a rozvoj infrastruktury	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Zachovalé životní prostředí - Atraktivní a pestrá krajina - Nepřítomnost velkých průmyslových zdrojů znečištění - Existence přírodně cenných chráněných území - Dostatek zdrojů pro energetické využití - Uspokojivá dostupnost základní technické infrastruktury a služeb v Krnově a ve středně velkých sídlech - Ekologicky stabilní území - Nárůst objemu odděleně sbíraných složek komunálního odpadu - Kompostárna ve Městě Albrechticích - Existence sběrných dvorů - pokrytí území jednotkami požární ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> - Neexistence kvalitního připojení na páteřní dopravní síť - Periferní poloha regionu v rámci České republiky - Zvýšená zátěž komunikací nákladní tranzitní dopravou – špatný stav silnic I. a II. Třídy - Špatný technický stav části dopravních komunikací - Nedostatečně rozvinutá nebo chybějící kanalizační síť ve většině obcí) - nedostatečná dopravní obslužnost, - Nedokončená protipovodňová ochrana - Část obcí zůstává neplynofikovaných - Vysoké náklady na pořízení, provoz a údržbu technické infrastruktury v obcích - Značný rozsah zátopových území - Nedostatečné zajištění bezpečnosti na komunikacích - nedostatečné a zastaralé vybavení některých jednotek požární ochrany - nedostatečná připravenost na klimatické změny
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> - Zlepšení dopravního spojení regionu - Bezpečné cyklostezky - Regenerace brownfields - Rozvoj alternativních zdrojů energie - Zlepšení komunikačního napojení s Polskem - Odstraňování bariér spojených s existencí státních hranic - Využití objektů zrušených nádraží 	<ul style="list-style-type: none"> - Znehodnocení krajiny a přírody (nevhodné stavby, nešetrné hospodaření) - Rušení dopravních spojů - Nedostatečná podpora a míra investic ze strany centrálních a regionálních aktérů (např. silniční infrastruktura) - Extrémní projevy počasí (povodně, bouře) - Dopady nárůstu tranzitní dopravy

- Vybudování silničního obchvatu města Krnova - Optimalizace a elektrifikace traťového úseku Opava východ – Krnov - Podpora přípravy lokalit vhodných pro bydlení - Revitalizace veřejných prostranství - Využití programů na snížení znečištění z lokálních topenišť (dotace na výměnu kotlů) - resilience a adaptace na klimatické změny	v podmínkách stávající silniční sítě - Neřešení dopravní dostupnosti - Nárůst znečištění ovzduší z lokálního vytápění - Negativní dopady nerealizovaných protipovodňových opatření

Tabulka č. 54 SWOT analýza oblasti rozvoje Kvalita života v obcích

SWOT analýza – Kvalita života v obcích	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Kulturní, sportovní a spolková činnost obyvatel - Zkušenosti s realizací rozvojových projektů - Činnost dobrovolných svazků obcí - Dobrá spolupráce obcí a neziskových organizací - Zkušenosti s aplikací metody LEADER v území - Existence aktivních osobností a činnost zájmových spolků - Síť školských zařízení - Síť základních zdravotnických a sociálních služeb, spádová nemocnice v Krnově - Existence komunitního plánování sociálních služeb - Existence nových víceúčelových sportovišť 	<ul style="list-style-type: none"> - Stárnutí obyvatel a migrace obyvatelstva do větších sídel (školy, práce, trávení volného času) - Nedostatek prorodinných opatření - Dlouhodobý nedostatek finančních prostředků ve veřejné, komerční i neziskové sféře - Zvýšená koncentrace osob ze znevýhodněného sociokulturního prostředí - Negativní image okresu Bruntál - Sociální vyloučení části obyvatel - Nепrovázanost středních škol na podnikatele - Nevhodná struktura středoškolských a učebních oborů - Nedostatečná podpora pro středoškoláky - Vysoký skrytý dluh ve vybavenosti obcí sociální infrastrukturou - Problém se zajištěním zdravotní pohotovosti v menších obcích - Řídká síť základních zdravotnických a sociálních služeb v menších obcích - neaktivní přístup části zástupců obcí k řešení územních problémů
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> - Zefektivnění nástrojů podpory zaměstnanosti Úřadu práce – koordinace s ÚP - Zavádění prorodinných opatření - Možnost získání vnější podpory na spolufinancování investičních projektů - Zaměření poskytovatelů služeb na potřeby 	<ul style="list-style-type: none"> - Snižující se podíl mladých a vzdělaných lidí v regionu, jejich odchod mimo zájmové území způsobený nízkou nabídkou odpovídajících pracovních příležitostí - Nedostatek finančních prostředků určených pro rozvoj venkova - Hrozba snižování počtu obyvatel v důsledku

<ul style="list-style-type: none"> - stárnutí populace - Rozvoj komunitní role škol - Potenciál aktivních místních lidí pro rozvoj zájmové kulturní činnosti - Zájem o bydlení na venkově ze strany mladých rodin s dětmi - Vybudování penzionů, hospiců v reakci na procesy stárnutí obyvatelstva - Prohloubení spolupráce s okolními regiony České republiky - Zintenzivnění spolupráce se subjekty z Polské republiky - Podpora studentů středních škol - Zvýšený zájem seniorů o bydlení na venkově - Zájem o zdravý životní styl - Využití polských strategií, možné synergické efekty - Podpora vzdělávání dospělých a rekvalifikací - Vytvoření systému péče o bezdomovce, obyvatele ohrožené chudobou - zefektivnění a zkvalitnění veřejné správy 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatečné občanské vybavenosti a služeb - Snižování počtu školských a zdravotnických zařízení, zhoršení dostupnosti - Nezájem o veřejné dění - Hrozba eskalace etnického napětí - Vysoká administrativní zátěž v rámci dotační příležitostí - Nedostatek finančních prostředků pro poskytování sociálních služeb
---	--

Tabulka č. 55 Celková SWOT analýza území

Celková SWOT analýza území	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Existence zájmových turistických atraktivit (úzkorozchodná železniční trať, množství historických a kulturních památek, rozhledny, Cvilín) - Zachovalé životní prostředí - Atraktivní a pestrá krajina - Atraktivní krajina vhodná pro šetrné formy cestovního ruchu - Nepřítomnost velkých průmyslových zdrojů znečištění - Kulturní, sportovní a spolková činnost obyvatel - Vysoký počet OSVČ - Zkušenosti s realizací rozvojových projektů - Činnosti dobrovolných svazků obcí - Dobrá spolupráce obcí a neziskových organizací - Existence aktivních osobností a činnost zájmových spolků - Zkušenosti a aplikací metody LEADER v území - Existence komunitního plánování sociálních služeb - Existence analytických a strategických 	<ul style="list-style-type: none"> - Neexistence kvalitního připojení na páteřní dopravní síť - Vysoká nezaměstnanost, nedostatek nových volných pracovních míst, absence pobídkových mechanismů - Nedostatečná prorodinná opatření pro uplatnění žen a samoživitelů na trhu práce - Periferní poloha regionu v rámci České republiky, ztěžující obecně podmínky rozvoje - nedostatečná dopravní obslužnost okrajových oblastí - nerovnoměrné rozložení potenciálu v rámci území MAS - existence sociálně vyloučených lokalit v území - identifikovaná socioekonomicky znevýhodněná oblast v rámci Moravskoslezského kraje - Stárnutí obyvatel a migrace obyvatelstva do větších sídel (školy, práce, trávení volného času) - Dlouhodobý nedostatek finančních prostředků ve veřejné, komerční i neziskové

<p>dokumentů majících vazbu k území</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potenciál úrodné zemědělské půdy a lesů - dostatek pracovních sil pro zemědělství a lesnictví - Dostatek zdrojů pro energetické využití - Pokrytí území jednotkami požární ochrany 	<p>sféře</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nevhodná vzdělanostní a kvalifikační struktura - Nепrovázanost vzdělávacích zařízení na místní trh práce a zaměstnavatele - Zvýšená koncentrace osob ze znevýhodněného sociokulturního prostředí - Zvýšená zátěž komunikací nákladní tranzitní dopravou – špatný stav silnic a místních komunikací - Absence lokálního zpracování zemědělských a lesních produktů a dalších surovin - Zemědělství nevytváří pracovní příležitosti - Nedostatečně rozvinutá nebo chybějící kanalizační síť ve většině obcí - Sociální vyloučení části obyvatel - nedostatečné využívání bývalých průmyslových a zemědělských objektů (brownfields), jejich postupná devastace a likvidace - nízké mzdy, nízká kupní síla obyvatel, nízká hustota obyvatel - nedostatečné a zastaralé vybavení některých jednotek požární ochrany - nedostatečná připravenost na klimatické změny - neaktivní přístup části zástupců obcí k řešení územních problémů
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> - Zlepšení dopravního napojení regionu - Podpora budování bezpečných cyklostezek a bezpečnostních prvků v dopravě - Rozvoj agroturistiky a ekologického zemědělství - Regenerace brownfields - Zefektivnění nástrojů podpory zaměstnanosti Úřadu práce – koordinace s ÚP - Zavádění prorodinných opatření - Rozvoj alternativních zdrojů energie - Přitáhnutí movitějších návštěvníků vybudováním kvalitní infrastruktury cestovního ruchu - Možnost získání vnější podpory na spolufinancování investičních projektů - Zlepšení komunikačního napojení s Polskem - Zaměření poskytovatelů služeb na potřeby stárnoucí populace - Podpora rozvoje sociálních služeb napříč územím 	<ul style="list-style-type: none"> - Odchod mladých, kvalifikovaných a perspektivních obyvatel mimo region - Snižující se podíl mladých a vzdělaných lidí v regionu, jejich odchod mimo zájmové území způsobený nízkou nabídkou odpovídajících pracovních příležitostí - Znehodnocení krajiny a přínosy (nevhodné stavby, nešetrné hospodaření) - Rušení dopravních spojů - Nedostatečná podpora a míra investic ze strany centrálních a regionálních aktérů (např. silniční infrastruktura) - Ztráta ekonomické výkonnosti klíčových zaměstnavatelů - Nedostatečný zájem o podporu rozvoje venkova z pohledu centrálních orgánů - Nedostatek finančních prostředků určených pro rozvoj venkova - Prohlubování hospodářské krize a její možné dopady na region - Státní legislativa nepříznivá pro

- Odstraňování bariér spojených s existencí státních hranic- Využití objektů zrušených nádraží- Rozvoj komunitní role škol- Potenciál aktivních místních lidí pro rozvoj zájmové kulturní činnosti- Podpora zemědělství a lesnictví k rozvoji, udržitelnosti a inovativním přístupům- Opatření usnadňující dosah zaměstnání – doprava, vzdělání, odlehčovací služby- Podpora zavádění inovativních přístupů obecně- Podpora modernizace vybavení jednotek požární ochrany- Resilience a adaptace na klimatické změny- Zvyšování úrovně školství a školských zařízení- zefektivnění a zkvalitnění veřejné správy	podnikatelské subjekty- Další chátrání historických objektů využitelných potenciálně v cestovním ruchu- Negativní dopady nerealizovaných protipovodňových opatření

Seznam tabulek, obrázků a grafů

Tabulka č. 1 Lokalizace Krnovska v územně- správním členění České republiky.....	2
Tabulka č. 2 Dobrovolné svazky obcí na území Krnovska.....	2
Tabulka č. 3 Základní údaje o Krnovsku.....	3
Tabulka č. 4 Srovnání počtu obyvatel a hustoty zalidnění.....	4
Tabulka č. 5 Vývoj hustoty zalidnění na Krnovsku.....	5
Tabulka č. 6 Počet obyvatel a rozloha obcí Krnovska.....	6
Tabulka č. 7 Přehled vývoje počtu obyvatel v obcích v uvedených letech.....	9
Tabulka č. 8 Vývoj fluktuace (rozdíl přistěhovalých a vystěhovalých) obyvatelstva obcí.....	11
Tabulka č. 9 Věková struktura obyvatelstva dle obcí.....	13
Tabulka č. 10 Index demografického stáří – srovnání.....	15
Tabulka č. 11 Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva na počtu obyvatel starších 15 let.....	16
Tabulka č. 12 Vzdělanostní struktura dle obcí.....	17
Tabulka č. 13 Přehled podnikatelských subjektů v obcích Krnovska.....	22
Tabulka č. 14 Koeficient podnikatelské aktivity – srovnání.....	25
Tabulka č. 15 Sociální podniky na Krnovsku.....	26
Tabulka č. 16 Investoři působící v průmyslové zóně Červený dvůr I.....	29
Tabulka č. 17 Přehled míry nezaměstnanosti v obcích Krnovska.....	32
Tabulka č. 18 Vývoj počtu uchazečů na 1 volné pracovní místo.....	35
Tabulka č. 19 Ekonomická aktivita obyvatelstva Krnovska.....	35
Tabulka č. 20 Vyjždění za prací.....	36
Tabulka č. 21 Silnice I. a II. třídy na území Krnovska.....	39
Tabulka č. 22 Pravidelné linky Osoblažské dopravní společnosti.....	42
Tabulka č. 23 Cyklotrasy a cyklostezky na Krnovsku.....	43
Tabulka č. 24 Správci inženýrských sítí.....	44
Tabulka č. 25 Porovnání produkce vybraných druhů odpadu na Krnovsku v letech 2006 a 2012.....	45
Tabulka č. 26 Počet mateřských škol na území Krnovska.....	47
Tabulka č. 27 Popis mateřských škol na území Krnovska ve školním roce 2013/2014.....	48
Tabulka č. 28 Počet základních škol na území Krnovska.....	50
Tabulka č. 29 Počet malotřídních škol na území Krnovska.....	51

Tabulka č. 30 Popis základních škol na území Krnovska ve školním roce 2013/2014.....	51
Tabulka č. 31 Počet dětí vyjíždějících do škol.....	52
Tabulka č. 32 Přehled středních škol na území.....	53
Tabulka č. 33 Přehled školských zařízení v jednotlivých obcích.....	53
Tabulka č. 34 Zdravotnická zařízení v obcích.....	54
Tabulka č. 35 Druhy sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.....	55
Tabulka č. 36 Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících na území.....	57
Tabulka č. 37 Kulturní, sportovní a společenská vybavenost v obcích.....	60
Tabulka č. 38 Jednotky požární ochrany (JPO) v obcích Krnovska.....	62
Tabulka č. 39 Dokončené byty na území Krnovska.....	62
Tabulka č. 40 Obydlené byty a domy na území Krnovska.....	63
Tabulka č. 41 Přírodní památky.....	69
Tabulka č. 42 Přírodní rezervace.....	70
Tabulka č. 43 Evropsky významné lokality Soustavy NATURA 2000.....	70
Tabulka č. 44 Památné stromy.....	70
Tabulka č. 45 Výměra vodní plochy (ha a %) v obcích Krnovska.....	71
Tabulka č. 46 Výměra zemědělské půdy (ha a %) v obcích Krnovska.....	73
Tabulka č. 47 Lesní pozemky (ha a %).....	74
Tabulka č. 48 Brownfields na Krnovsku.....	75
Tabulka č. 49 Ubytovací zařízení na Krnovsku.....	77
Tabulka č. 50 Přehled zpracovaných-územně plánovacích dokumentací dle obcí.....	81
Tabulka č. 51 Analýza problémů a potřeb.....	83
Tabulka č. 52 SWOT analýza oblasti rozvoje Ekonomika a rozvoj podnikání.....	89
Tabulka č. 53 SWOT analýza oblasti rozvoje – Ochrana životního prostředí a rozvoj infrastruktury.....	91
Tabulka č. 54 SWOT analýza oblasti rozvoje Kvalita života v obcích.....	92
Tabulka č. 55 Celková SWOT analýza území.....	93
Obrázek č. 1 Lokalizace Krnovska v rámci Moravskoslezského kraje.....	3
Obrázek č. 2 Hustota zalidnění dle obcí.....	5
Obrázek č. 3 Index demografického stáří.....	15

Obrázek č. 4 Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva.....	17
Obrázek č. 5 Koeficient podnikatelské aktivity.....	26
Obrázek č. 6 Zemědělství, lesnictví a rybářství.....	28
Obrázek č. 7 Nezaměstnanosti dle obcí.....	31
Obrázek č. 8 Silnice třetí třídy na Osoblažsku – označeny žlutě.....	40
Obrázek č. 9 Silnice třetí třídy směr Město Albrechtice, Čaková, Lichnov, Úvalno - označené žlutě.....	41
Obrázek č. 10 Chráněná území na území MAS Rozvoj Krnovska.....	69
Graf č. 1 Vývoj počtu obyvatel v letech 1971 až 2014.....	10
Graf č. 2 Vývoj poměru mužů a žen na celém území Krnovska.....	10
Graf č. 3 Vývoj přirozené migrace obyvatelstva vně a mimo území Krnovska.....	11
Graf č. 4 Vývoj natality/mortality na území Krnovska.....	12
Graf č. 5 Vývoj počtu obyvatel dle migrace a mortality/natality na území Krnovska.....	13
Graf č. 6 Vývoj věkové struktury obyvatelstva Krnovska.....	14
Graf č. 7 Vývoj průměrného věku obyvatel Krnovska.....	16
Graf č. 8 Srovnání vzdělanosti obyvatelstva ve věku nad 15 let v roce 2001 a v roce 2011.....	19
Graf č. 9 Vývoj počtu podnikatelských subjektů v jednotlivých segmentech ekonomiky.....	23
Graf č. 10 Vývoj počtu podnikatelských subjektů dle jednotlivých právních forem.....	24
Graf č. 11 Podíl jednotlivých ekonomických subjektů dle jejich právních forem.....	24
Graf č. 12 Srovnání míry nezaměstnanosti.....	33
Graf č. 13 Srovnání míry nezaměstnanosti žen.....	33
Graf č. 14 Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání.....	34
Graf č. 15 Počet uchazečů evidovaných nad 24 měsíců.....	35